

*Pamjyntaj
gorałův*

**Goralské piesne
z Hladovky a Suchej Hory**

S finančným príspevkom štátneho fondu kultúry Pro Slovakia.

Na vydanie publikácie sa ďalej finančne podieľali:

**obecný úrad Hladovka
obecný úrad Suchá Hora**

Zostavil, spracoval a vydal:

Miroslav Jurčí, 027 13 Hladovka 198

Notový zápis:

Miroslav Jurčí

Korektúra notového zápisu:

Peter Kučka

Sadzba, graficka úprava, ilustrácia:

Miroslav Jurčí

Foto:

Jozef Gajniak

archív súboru Goral

Kreslil

Jozef Dulka

Tlač:

Tlačiareň Kubík, Námestovo

Vydanie 1.

Texty neprešli jazykovou úpravou.

V tejto elektronickej podobe bola upravená kapitola "Znak Hladovky".

ISBN 80-85666-09-X

Pamjyntaj goralů

Goralské piesne
z Hladovky a Suchej Hory

Spracoval a zostavil Miroslav Jurčí

október 1996

ISBN 80-85666-09-X

Rád by som svoju prácu venoval ako podčakovanie predovšetkým mojim rodičom Petrovi a Anne Jurčiovej, za ich obetavosť pri zachovávaní ľudových tradícií, keď viac než štyridsať rokov pracovali ako vedúci folklórnych súborov v Hladovke a zhromažďovali zápisy textov piesní a hier, tvoriacich základ tejto práce.

Podčakovanie patrí i všetkým občanom Hladovky a Suchej Hory, pretože tieto tradície udržiavajú stále živé svojím spevom, tancom, muzikou i výrobou prekrásnych krojov.

Osobitnú úctu si zaslúžia aj duchovní otcovia farnosti a obecné úrady, ktorí v obyvateľoch udržiavanie tradícií všeestranne pri rôznych príležitostach podporovali a podporujú.

Nachvíľ sa zastavme a ponorme vo svojich myšlienkach do nedávnej minulosti kraja, v ktorom sa práve nachádzame a o ktorom sa kedysi hovorilo, že je "začiatok kamenia a koniec chleba". Príroda však bola k nemu štedrá: horské masívy poprývané nespočetnými dolinami, zalesnené bralnaté svahy, hole, strmé hrebene i krištáľovo čisté bystriny. No drsné klimatické podmienky tohto kraja, ohraničeného na východe mohutnými skalnými zrazmi Západných Tatier, či Roháčov a na severe Slovensko - pol'škou hranicou, akoby predurčovali goralským obciam Hladovka a Suchá Hora ich niekdajší osud. A možno nebudeme d'aleko od pravdy, keď vyslovíme domienku, že i názvy obcí sú v hlubokom súvise nielen s prírodou, ale najmä s trpkým údelom tunajšieho ľudu v minulosti.

Dnes však už len kde-tu vidieť učupenú drevenicu so šindľovou strechou. A spolu s drevenicami ako keby sa vytrácalo aj dedičstvo otcov, ktorí si z pokolenia na pokolenie odovzdávali svoju kultúru i lásku k milovanej zemi.

Bolo by neodpustiteľnou chybou zabudnúť na tieto poklady. Určite by sme to za pár desaťročí oľutovali. Aj preto som si dovolil zostaviť túto publikáciu a oprášiť v nej niektoré takmer zabudnuté klenoty.

Táto práca teda nie je výsledkom náhody, ani výsledkom vedeckého výskumu. Je ovocím príjemných chvíľ, ktoré som s goral-ským tancom, spevom a muzikou prežil od svojej mladosti ako člen folklórneho súboru Goral, alebo ako divák na goralských svadbách sledujúc obdivuhodné výkony tanečníkov, počúvajúc ostré a rezké goralské melódie prehlušované rytmickým dupotom krpcov, piskotom a výskotom.

Vkladám vám ju do rúk s presvedčením, že i vás tieto pekné goralské melódie potešia a zažijete s nimi veľa príjemných chvíľ.

Zostavovateľ

Goralské nárečie Hladovky a Suchej Hory a transkripcia

Práca nemá charakter vedeckého výskumu, nekladie si za cieľ skúmať goralské nárečie v obciach, alebo urobiť jeho presný zápis tak, aby vo svojej podobe vyhovoval transkripcii používanej v odbornej literatúre. Bol by som rád, keby zápis vyhovoval a bol zrozumiteľný predovšetkým laickej verejnosti.

Hladovka a Suchá Hora patria medzi 24 obcí (11 na slovenskom a 13 na poľskom území), tvoriacich Goralskú nárečovú oblasť západnej a severnej časti hornej Oravy. Zatial' čo nárečie Suchej Hory odolávalo slovenským vplyvom, nárečie Hladovky im podľahlo v značnej miere, čím sa zároveň vyčlenilo zo skupiny oravských goralských nárečí a zaraďujeme ho k prechodným slovensko-poľským nárečiam.

Goralské nárečia sa pomerne výrazne odlišujú od ostatných slovenských nárečí. Najväčšie odchýlky sú v oblasti hláskoslovia, najmä vokalizmu. Menšie rozdiely sú už v tvarosloví, tvorení slov, slovnej zásobe a syntaxi.

V systéme hlások goralských nárečí Hladovky a Suchej Hory sa vyskytujú viaceré hlásky, ktoré nie sú v slovenských nárečiach. Je to napr. hláska o v otvorených i zatvorených slabikách. (Anton Habovštiak používa na označenie hlásku ū, čo však vzhladom na jeho podobu v českom jazyku nevystihuje úplne pravý význam v nárečiach Hladovky a Suchej Hory (vúz, súľ, atď.).)

Hlásku o, ktorú v celej publikácii používam vyslovujeme ako hlásku medzi u a o - viac u: *voz* - voz, *kon* - kôň, *gora* - hora, *žrodlo* - žriedlo atď.

V goralských nárečiach sa vyslovuje aj hláska y v slováč, ako napr. *ryba*, *mys*, *mlyn*, *pytač*. Hláska y sa často používa aj namiesto iných hlások, a to za ie, (e) a i, napr. *polyfka* - polievka, *bicyska* - bičisko. Dalo by sa povedať, že výslovnosť hlásky y sa približuje k Ruskému jery. Ešte lepšie by sme charakterizovali jeho výslovnosť tak, že by sme hlásku v slove, za ktorým je y napísané, vyslovili ako samostatnú hlásku (b ako b, nie ako be, s ako s, nie ako es, c ako c, nie ce atď.) a y by sme nevyslovili - napríklad slovo *byl* = b-l, *sycy* = s-c-, *dysc* = d-sc.

Hláska i sa vyslovuje mäkkoo a preto, i napriek tomu, že sa v niektornej literatúre používa zápis s mäkčeňom na hláske pred i (napríklad *lišče* - listie, *ňic* -nič), zápis s mäkčeňom nepoužívam: *na doline* - na doline, *nik ňeyjy* - nik nevie. Veľmi často hláska i nahradza aj hlásku y: *kolki* - kolky, *volki* - volky, a pod.

Z konsonantizmu goralských nárečí treba uviesť hlásku ř, ktorá sa vyslovuje podľa znelosti, či neznelosti predchádzajúcej spoluhlásky ako rž, alebo rš napr. *kršak* - ker, *gržač* - hriat, *gržip* - hríb, *grživa* - hriva, *smentyrš* - cintorín.

Miesto ď, ĭ sa požívajú dž, č napr. *džedžina* - dedina, *džeči* - deti, *grač* - hrať, *robič* - robiť atď. Ani vo výslovnosti s, z a š, ž nie výraznejších rozdielov, no vyskytujú sa však v iných postaveniach ako v slovenčine, napr. *šače* - siatie, *šedlak* - sedliak, *žimny* - zimný a pod.

Dvojhľaska ie sa zamieňa na ja napr. *bjaly* - biely, *kyjatki* - kvietky.

Pre goralské nárečia sú typické aj viaceré tvaroslovne zvláštnosti, napr. lok. pl., mask., fem. i neutr. na - ak: *o synak* - o synoch, *na vozak* - na vozoch, *na vodak* - na vodách, *v mlastak* - v mestách alebo pl. mask. na ovje typu *ojcovje*, *synovje*, ale *ludže*, *brača*.

Slovná zásoba sa odlišuje od ostatných slovenských nárečí iba v jediných prípadoch. Vyskytujú sa tu však aj slová charakteristické pre polštinu, napr.: *ladna* - pekná, *droga* - cesta, *scur* - poľ. szczur - tchor, *kapel'us* - poľ. kapelusz - klobúk a iné.

V Suchej Hore sa ďalej na rozdiel od Hladovky často používa koncovka *em*, alebo *jem*.

Výrazné rozdiely medzi nárečiami obcí Hladovka a Suchá Hora sú – visia s nerovnomerným osídľovaním obcí, blízkosťou slovensko-poľskej hranice, zložením obyvateľstva (v Suchej Hore žije viac obyvateľov poľskej národnosti), i rôznej jazykovej situácii, do ktorej sa obidve obce dostali počas pripojenia obcí k Poľsku.

Niektoré príklady rozdielnej výslovnosti v nárečiach Hladovky a Suchej Hory.:

Hladovka	Suchá Hora	slovenský výraz
pec	pjec	pec
dže idžes	kajdžes	kde ideš
pude	pudem	pôjdem
pes	pjes	pes
bede	bedem	budem
robim	robjem	robím

Tieto a podobné rozdiely však nemajú vplyv napr. na obsah piesní, ktorý je v oboch nárečiach zhodný a obyvatelia si ho prispôsobujú vlastným nárečovým zvyklostiam. I v tejto publikácii preto nájdeme zápis textov v takej

podobe, v akej bola pieseň podaná, často podľa toho, či interpretom piesne bol v čase zápisu obyvateľ Hladovky alebo Suchej Hory.

Nárečie patrí medzi vzácene kultúrne hodnoty slovenského národa. Je v ňom zachovaná značná časť z toho, čo bolo charakteristické pre istý stupeň nášho jazyka i celej spoločnosti. Snažil som sa na to pamätať, no vzhľadom na tlačiarenské možnosti, ale aj na to, komu je táto publikácia určená, je transkripcia značne zjednodušená, ale tak, aby sa neporušili rymické zvláštnosti jednotlivých veršov.

Hoci sú obyvatelia Hladovky a Suchej Hory hrdí na svoj pôvod, ľudovú kultúru a nárečie, ich národné povedomie je silne slovenské, čo počas svojej existencie dokázali už neraz.

Napriek určitým nárečovým rozdielom je ľudová kultúra obyvateľov Hladovky a Suchej Hory totožná, a preto sú piesne zostavené v jednej spoločnej publikácii.

Hladovka

Obec Hladovka leží v Oravskej kotline, na severných svahoch Skorušiny v nadmorskej výške 756 m. Jej chotár susedí s chotármí Suchej Hory, Vitanovej a s hranicou Poľskej ľudovej republiky.

Založenie obce sa datuje do r. 1590 a jej pôvodné meno bolo Jelešnia, pravdepodobne podľa názvu potoka, pri ktorom vznikla. Zámockí pisári ju však pomadčili na Illésnu, podľa maďarského označenia naturálnych dávok poddaných (élés, ilés). Toto sa však neujalo, pretože ľud používal názov Hladovka, čo bolo kontrastom Illésnej. Pôvodom názvu nebolo slovo hlad. Skôr by to mohol byť chlad (Chladovka) v dôsledku vysokej polohy. Ale v skutočnosti názov vznikol z rodinného mena prvého šoltýsa, ktorý sa volal Krištof Hlad a pochádzal asi z Nižnej. V roku 1598 Illesna ako príslušenstvo hradu Orava patrila medzi valašské osady založené v lesoch, ktoré predtým neboli pojaté do sčítania, lebo ešte neboli celkom dostavané. Spomínajú sa dva sedliacke domy. Juraj Thurzo r. 1608 rozhodol, aby šoltýs osady žiadal od prechádzajúcich po ceste mýto a vydal z neho počet účtovníkov hradu Orava. Výška poplatku bola určená takto: od naloženého voza 20 denárov, od naloženého vozíka 10 denárov, od koňa s bremenom 6 denárov, od chodca 1 denár, ktorý si mýtnik ponechával ako mzdu, atď. Šoltýs mal dbať starostlivo o opravu ciest, aby sa cestujúci na ne nesťažovali. V tom čase osada nemala polia, daň sa platila od jedného domu.

V roku 1615 bola obec zverená šoltýsovi Valentovi Zvolenskému. Na založení obce mali podľa písomných dokladov účasť aj sedliaci: Prichala, Tešla, Škrla, alebo Škrlák, neskôr Šprlák, Slovák, Čapla, Žuffa, Komandík. Podľa záznamov z roku 1615 "Suchá Hora a Gelessna" držia hole "Czapliowa Magurka" a chovajú 200 oviec. V roku 1619 má Hladovka 5 valašských sedliakov okrem šoltýstva, na ktorom bol aj mlyn. V rokoch 1624 - 1626 tu žilo 17 rodín (asi 90 ľudí). V roku 1659 tu už žije 271 katolíkov a 152 evanjelikov, spolu 423 ľudí. V tom istom roku boli stanovené aj hranice medzi Hladovkou a Suchou Horou.

Počas kuruckých vojen v 17. storočí obec spustla. V roku 1686 je o nej poznámené, že to je nielen podľa mena, ale skutočne "Hladovka". V dôsledku biedy časť obyvateľstva emigrovala. Časť dediny sa znova zaľudnila až v roku 1690. Toto obdobie dejín obidvoch obcí je veľmi pohnuté až dramatické. Nielen vojnovej udalosti, ale aj zbojnícke rabovanie z okolitých dedín ľažko doľahlo na obyvateľov. Zbojníci z Witova, Chocholowa,

Podcervonego a Pekelníka často v borch skosili ovos, zabili pastierov a ukradli dobytok. Preto v roku 1713 podali obyvatelia žiadosť na zámok o podporu. Škoda na rabovačkách a prepadoch bola vyčíslená na 2860 zlatých. Obyvateľstvo bolo hospodársky zničené. Za zmužilé bránenie hraníc proti Poliakom oravské panstvo udelilo obciam Hladovka a Suchá Hora právo "večnej pastvy v Boroch". V podobných zápasoch pravdepodobne zmizla aj pôvodná obec Jelešňa rozložená na brehoch potoka. (Podľa poľského knaza J. Motylu zo Suchej Hory.)

V roku 1715 žilo v Hladovke 25 rodín (asi 130 ľudí). Písomný záznam z roku 1728 hovorí, že obyvatelia tohto miesta pre nedostatok obilia museli si v potu tváre hľadať obživu v iných stoličiach. V roku 1778 tu žije 313 ľudí. Správa dediny bola zverená dedičným šoltýsom Sperlaghovi, Chovančákovi a iným. Z rodiny Sperlaghovcov pochádzali dvaja výteční lesníci svojej doby na Orave, a to Martin Sperlagh, ktorý bol vedúcim lesného úradu ako lesmajster oravského panstva od roku 1836 do 1852 a jeho syn Eduard Sperlagh, ktorý bol vedúcim lesného úradu v Oravskom Podzámku od roku 1856 do roku 1864, potom sa stal provizorom hradného panstva na Lietave. V roku 1828 sa spomína 128 domov (732 ľudí). Od roku 1837 bola Hladovka významná svojím plátenníctvom. Bol tu aj mlyn.

Obec ostala v poddanskom pomere až do roku 1848. Prvé zameranie hladovského chotára bolo roku 1850 (2861 kat. jutár). Po zrušení poddanstva bol pomer medzi hradným panstvom a starou sadlíckmi upravený dohodou zo 6.6.1868. Podľa sčítania roku 1870 tu bolo 137 domov a 613 ľudí.

Do roku 1918 patrila Hladovka k Uhorsku, potom do Československej republiky. V roku 1930 má obec 125 domov a 568 ľudí, v roku 1940 mala 137 domov a 557 ľudí. Na základe plebiscitu zo 4.8.1920 boli Hladovka a Suchá Hora pridelené k Poľsku (do roku 1921). Druhé pripojenie obce k Poľsku bolo od 13.11.1938 až do 1.9.1939.

Hoci ľudia hovoria goralským nárečím, národné povedomie je silne slovenské.

Znak Hladovky

Odborná literatúra sa o symboloch obce Hladovka zmieňuje od r. 1955. V tomto roku vyšlo dielo Andreja Kavuliaka "Historický miestopis Oravy". Ten opísal pečať s kruhopisom *SIGIL(lum) *POS (sessionis)*HLADOUKA, ktoré je uložené v Oravskom múzeu v Oravskom Podzámku. Pečatidlo pochádza z 18. stor. Kavuljak v postave v pečati Hladovky rozpoznal ženu - sväticu.

O dvadsať rokov neskôr J. Novák vo svojej práci o Slovenských mestských a obecných erboch opísal túto pečať, no aj mladšiu pečať obce, pochádzajúcu z r. 1846, ktorá sa zachovala v Štátom archíve v Bytči. Postavu identifikoval ako sv. Františka, držiaceho palmovú ratolest' a kruifix. Kruhopis znie HLADOVKA KOZS(é)G PETSÉTJE MEGUJITVA 1846, čiže "obnovená pečať obce Hladovka 1846". J. Novák na základe mladšej pečate interpretoval aj staršiu ako pečať s postavou sv. Františka. Podľa jeho interpretácie vznikli aj vyobrazenia erbu obce, v modrom štíte čiernochoty sv. Františka s čiernym krucifixom a zelenou palmovou ratolest'ou. Postava však bola oproti mladšej pečati obrátená pečatidlo. V priebehu rokov 2004 - 2005 sa problematikou erbu obce Hladovka zaoberala Heraldická komisia MV SR, ktorá obec požiadala o doplnenie podkladovej dokumentácie a tiež doporučila dôsledne sa pridržiavať historickej pečatnej predlohy. Pani starostka Mária Kendralová a dôst. pán farár Jozef Golvoň pri osobnej konzultácii na Ministerstve vnútra SR však upozornili na skutočnosť, že pri interpretácii znamenia ide zrejme o nedorozumenie, pretože ide nejednoznačne o postavu sv. Jána Nepomuckého, čo Heraldická komisia MV SR vo svojom stanovisku zo 7. marca 2005 aj potvrdila.

Znak Hladovky z roku 2005.

Suchá Hora

Obec leží na severných svahoch Skorušinského pohoria na kraji Oravskej kotliny. Stred obce je položený v nadmorskej výške 785 m., susedí s Hladovkou a leží na hranici s Poľskou ľudovou republikou.

Suchá Hora ako samostatná osada sa prvý raz spomína v daňovom súpise z roku 1566 pod menom "Zucha" s poznámkou "Novozaložená a poddanská osada pána Thurzu". Domy sa začali budovať na opustených a hustých lesných plochách. Obyvatelia miesto pluhu používali motyku. Slobodného richtára mala obec od roku 1593. V roku 1598 bolo v Suchej Hore 6 sedliackych domov. V roku 1604 mala obec len 3 domy. V roku 1608 pre veľmi biedny stav obyvateľstva tu bol len jeden dom na zdanenie. V roku 1614 Juraj Thurzo, berúc ohľad na žiadosť šoltýsa Pavla a 5 valašských sedliakov zo Suchej Hory, uzavrel s nimi urbársky list, v ktorom sa ustálili dávky a poplatky osadníkov, práva a povinnosti šoltýsa a stanovili hranice dediny, pričom bolo šoltýske právo udelené šoltýsovi Pavlovi a jeho potomkom. Od roku 1619 spravoval osadu šoltýs Martin s bratmi. Bolo tu 5 valašských sedliakov.

Podľa najstarších údajov prvými osadníkmi boli: Postava, Ihnat, Straka, Buožik, Bania. V roku 1647 na zamedzenie hraničných sporov bola uzavretá dohoda medzi susednými poľskými dedinami a obyvateľmi Suchej Hory a Pekelníka o užívaní pohraničných pastvín, spoločných pasienkov, rúbaní dreva a zaberaní škodu robiaceho dobytka.

V roku 1659 tu žilo 240 katolíkov a 108 evanjelikov, spolu 348 ľudí. V tom istom roku došlo aj k úprave hraníc medzi Suchou Horou a Hladovkou. Počas kuruckých bojov v 17. storočí prišla obec na mizinu. V roku 1686 sa konštatuje, že osada upadla do takej biedy, že skôr by sa jej obyvateľom mala dávať almužna, ako od nich niečo žiadať. Siatba nestáčí pre každodenňý život ani na štvrt' roka. V roku 1712 sa už spomínajú remeslá - dvaja tkáči a jeden hrnčiar. V roku 1728 má Suchá Hora už aj jeden múčny mlyn.

Cirkevné pôvodne patrila do Trstenej. Od roku 1787 bola pridelená Hladovke.

V roku 1828 tu bolo 137 domov a 821 ľudí. Podľa zamerania v roku 1850 mala obec 4138 kat. jutár chotára. Ostala v poddanskom pomere oproti hradnému panstvu až do zrušenia poddanstva (roku 1848), potom sa pomer so starousadlíkmi upravil urbárskej dohodou 12.5.1870.

Suchá Hora patrila k Uhorsku do roku 1918, potom patrí k Československej republike.

Podľa sčítania v roku 1930 tu bolo 169 domov a 740 ľudí. Terajšia výmera je 2191 ha.

Znak Suchej Hory

Na pečatidle, ktoré Suchá Hora používala v 18. storočí a ktoré sa nachádzalo v Oravskom múzeu v Oravskom Podzámku bolo 5 kvetov na troch stopkách s kruhopisom: "SIGIL. POS. SUCHA. HORA".

Jeho odtlačok je v Štátom archíve v Bytči (archív písomnosti - Oravská župa, Privativo-politica fasc. 150, No45 - 1847).

A. Kavuljak v Historickom miestopise Oravy (str.236) uvádza, že erb tvoria: sprava vetva jalovca, zľava vetva jelše, medzi nimi kvet záružlia.

Návrh znaku Suchej Hory z roku 1995.

Dejiny farnosti

V roku 1786 bola založená farnosť v Hladovke. Obyvateľia obcí Hladovka a Suchá Hora, spadajúci do farnosti boli katolíci i evanjelici. V roku 1789 bola postavená budova fary v Hladovke a drevený kostolík na mieste, kde teraz stojí socha svätého Floriána. V roku 1800 bol pôvodný drevený kostolík rozobratý a predaný do Hút. Súčasne sa začal stavat nový murovaný kostol, ktorého stavba trvala 8 rokov. V roku 1892 veľký požiar, ktorý postihol obec, zasiahol aj budovu fary a v roku 1910 ďalšiemu požiaru podľahol i kostol aj so zvonmi.

V roku 1935 sa začala stavba kostola v Suchej Hore. Tento kostol v roku 1995 rozšírili a predĺžili.

V čase pripojenia oboch obcí k Poľsku tu pôsobili poľskí kňazi. Títo sa snažili obyvateľstvo popol'štiť, no väčšina obyvateľstva sa tomu vzpierala do takej miery, že do sporu musela zasiahnuť štátna moc. Keď ani to nepomohlo, 1.9.1939 sa farnosť pripojila opäť ku Slovensku.

Z Hladovskej farnosti pochádza niekoľko kňazov.

J. Motyla, ktorý pochádzal zo Suchej Hory a pôsobil v Poľsku.

Zo Suchej Hory pochádzal aj Matej Pikula, ktorý bol kňazom košickej diecézy. Zomrel 5.11.1912 v Suchej Hore.

Ján Maslák sa narodil 12.8.1896 tiež v Suchej Hore. Bol synom Martina a Veroniky rod. Chmeňovej. Zomrel v Poľsku v nemocnici Rybník 31.10.1951.

Z Hladovky pochádzali:

Jozef Petrek narodený 6.2.1882. Už ako kaplán od roku 1919 pôsobil v Hontianských Trstenoch. Po malej prestávke tam od roku 1923 opäť pôsobil ako farár a neskôr ako dekan až do svojej smrti. Zomrel 23.2.1973.

Karol Chovančák, nar. 18.5.1906 v Hladovke, syn Mateja a Anna rod. Škrabekovej. Pôsobil v Detvianskej Huti, Novej Bani a Tajove. Zomrel 8.3.1991.

Ján Gallas, nar. 12.10.1890 v Hladovke, syn Jána a Veroniky rod. Brnušákovej, bol reholníkom Spoločnosti Ježišovej. Pôsobil v jezuitskom kláštore v Ružomberku. V čase rušenia kláštorov 1950 bol prevezený do väznice v Samoríne a neskôr do Bratislavu. Zomrel 18.3.1970 v 80 roku svojho života, v 55 roku kňazstva a v 43 roku rehoľného života v charitnom dome v Beckove.

Jozef Brnušák, nar. 12.4.1889. Bol vysvätený 16.6.1913 a ako kňaz Spišskej diecézy bol v roku 1934 prepožičaný Košickej diecéze. Ako kňaz pôsobil od roku 1934 v Richvalde. Zomrel 27.9.1938.

František Bugaj, nar. 21.8.1925 v Hladovke, syn Mateja a Veroniky rod. Petrejkovej. Zomrel v Oravskom Bielom Potoku 7.6.1973.

Dušan Škrabek, nar. 19.2.1968. Od 2.2.1993 pôsobí ako kňaz v Zázrivej.

Škola

V Hladovke bola Rímsko-katolícka škola založená asi v roku 1820. Vyučovacím jazykom bol jazyk slovenský.

V rokoch 1874 - 1909 sa v škole učilo po maďarsky, do roku 1918 maďarsky i slovensky.

Po pripojení obcí k Poľsku sa v škole vyučovalo po poľsky.

Učili sa napr. i poľské dejiny. Náboženstvo sa však vyučovalo po slovensky, pretože obyvatelia obcí sa po poľsky modliti' nechceli.

Pretože deti často museli v lete pomáhať na poli, chodili do školy najmä cez zimu, v lete často iba v nedele. Niektedy boli najlepší žiaci v škole len hodinu.

Kedy bola založená škola v Suchej Hore sa mi nepodarilo zistíť. V roku 1873 však ešte nemala vlastnú budovu. V prenajatých priestoroch 89 žiakov vyučoval učiteľ Lang (fond ŠI DK sign. 1873, karton 2., ŠOKA D. Kubín).

Ludové staviteľstvo

Ludová architektúra Hladovky a Suchej Hory má zrejme podhal'anské prvky. Jednalo sa o zrub viazaný klinovaním z polovičných (napoly pozdĺžne rezaných) kmeňov, tzv. plazov. Škáry boli vyplnené zvonka stočeným povrieslom a rezné plochy driev nárožia bielené vápnom. Drevo bolo obyčajne viazané na rybinu, pričom v nároží boli podstrešné časti profilované a rezbársky zdobené. Na stavbu zrubu sa používali hrubšie kmene 40-60 cm. Zrub tvoril zvnútra i zvonka rovné steny. Drevenú stenu nebielili váp-nom, ale udržiavalí čistú umývaním alebo drhnutím. Preto domy prekvapovali čistotou a krásou opracovaného dreva. Povala z hladkých dosák bola položená na tenkých tragároch, podvlečených nosným trámom s výzdobou a letopočtom. Vstup do domu viedol cez mohutný oblúkovitý portál. Sedlová strecha, na ktorej bol šindel' často nahradený pílenými doskami, mal predný štít lomený v polovici a hornú časť lúčovito zdobenú latkami. Dve okná v čele steny neboli v obvyklom ráme, ale samostatne osadené do zrubu, doplnené odkvapovými doskami. Členenie domu bolo štvorpriestorové. Predná izba slúžila ako host'ovská, zadná ako kuchyňa a zároveň ako spálňa, šyň - pitvor slúžil ako predsieň a zároveň v nom znášali vajíčka sliepky, kvočky

sedeli na vajíčkach. Štvrtá miestnosť slúžila väčšinou ako komora.

Hospodárske budovy tvorili: *podjata* - slúžila na uskladnenie hospodárskeho naradia, dreva a niekedy i machu na postielanie pod dobytok. Mach bol mnohokrát uskladnený i pod prístreškom za maštaľou a pod. Na *pjyntre* (v priestore nad *bojiskem* - humnom) a maštaľou bolo uskladnené seno a slama, v *bojisku* sa mlátilo obilie, rezala sečka.

Poslednou hospodárskou stavbou v poradí bola maštaľa. Okrem týchto hospodárskych budov stáli za dedinou dvojdielne šopy na uskladnenie sena a slamy (niektoré boli často podpivničené). Pokiaľ hospodár nemal podpivničenú šopu, mal na inom mieste (väčšinou za dedinou v kopci) podzemnú pivnicu, z ktorej trčala nad zem iba strecha a spredu bolo vidieť vchod.

V súčasnosti je ľudová architektúra úplne na ústupe, mnohé domy zhoreli za II. svetovej vojny. Pôvodné drevené domce sa zachovali už len ojedinele.

Kroje

Ženský kroj: Vyšívaná biela dierkovana košeľa, *gorset* (lajblík) (predtým kašmírový, neskôr zamatový) vyšívaný farebnými nitkami, neskôr flitrami s motívom *dževjyndžola* - ľudovo nazývaného tiež pastiersky chlieb, *kocyk labek* - plesnívca alpského a pod., podľa fantázie tej, ktorá ho vyšívala. Vpredu bol zašnurovaný farebnou stuhou, ukončenou mašľou. Sukňa - kašmírová - tzv. gibetová - farebná, pod ktorú sa obliekajú 2-4 biele spodničky, odspodu tiež vyšívané. Na nohách krpce. U mladých žien sú farby svetlé, pestré, u starších skôr tmavé. Mladucha mala kroj tiež vyšívaný, no *gorset* i sukne mali podkladovú farbu bielu. Na krku väčšinou červené gorale, ktoré však pre svoju vysokú cenu boli často nahradzované imitáciou. V zime sa nosil ešte kožuštek - *serdak*.

Mladé dievčatá nosili dlhé vlasy zapletené do dvoch vrkočov s úzkymi stuhami (bielymi, alebo červenými). Vydaté ženy mali vlasy spletené do vrkočov a zapletené do *cuby*. Na hlave nosili, hlavne staršie ženy, šatky *šafolki* - vlnené šatky, neskôr šatky s ružami (kvetovaným vzorom), alebo tzv. tureckým vzorom. Niekedy sa nosili i *metrofski*, pravdepodobne preto, že ich obsah bol 1m². Najčastejšie boli žlté alebo slabobnedé.

Staršie ženy nosievali *odžyvacke* - vlnenú štvorcovú prikrývku zloženú do trojuholníka, ktorá slúžila ako vrchný kabát, ako ochrana pred tuhou zimou, väčšinou v tmavých farbách.

Mužský kroj: sukňaki - súkenné nohavice s našitými čiernymi šnúrami popri bočných švoch, vyšívanými *kŕešivami* - pestrou výšivkou srdcovitého tvaru okolo rázporkov siahajúcou až do polovice stehien. Prevládali sýte farby, najmä červená a čierna. Biela košeľa, neskôr vyšívaná, husto vybíjaný (asi 12-15 cm široký) opasok, *serdak* z ovčej kože, zafarbený do hneda, pod krkom uviazaný farebnou šnúrkou s brmbolcami na koncoch ladených do červena alebo zelena, bez rukávov. Sviatočný býval vyšívaný. Na nohách *cencované* - vybíjané kožené krpce so šnurovaním - omotanými remencami nad členkami. Na hlave čierne klobúky s okrúhlym dienkom a širokou rovnou strechou, so stuhou s mušličkami, s *puhacem* - páperím z morky a orlím (alebo jastrabím) perom a niekedy aj veľkou mušľou. Perá nosili len mládenci. Pero sňali mládencovi počas svadby - pri snímaní vienka - party. Toto pero sa potom ušlo niektorému z jeho mladších a ešte slobodných kamarátov. Mušľa ostávala. Predtým sa nosili klobúky s užšou strieškou a upleteným v trojmo korbáčikom uviazaným okolo klobúčika. Konce korbáčika *kistecky* viseli z klobúčika. Typickým doplnkom bola *škyrka* - (*čupaska*) - valaška.

Dávnejšie sa v pracovný deň nosili kroje, ktoré neboli tak bohatoo zdobené. Krajsia výzdoba bola určená pre tých bohatších a hlavne na sviatok a nedeľu. V pracovný deň nosili niekedy obyvatelia oblečenie iba z plátna. Tento plátený odev si vyrábali sami. Z tenkého plátna si robili väčšinou košeľa a spodnice, z hrubšieho - *pacešnego* plátna nohavice. Tie nosili muži hlavne v lete. Na zimu si šili súkenné *kapce*, *cusky* - čo bol vlastne dlhší asi trištvrt'ový kabát ušitý z tmavého - čierneho, ale i bieleho súkna. Bohatší a mládenci ho mávali často aj vyšívaný.

Zamestnanie ľudu

Pôvodné remeslo bolo valaské a roľnícke. Obyvatelia obcí chovali ovce, kravy, kone, voly, ošípané a hydinu.

V XVIII storočí patrili obce medzi plátenicke dediny a známe boli i drevorubačtvom, rezbárstvom a tkáčtvom. Domácim spôsobom sa vyrábalo plátno a súkno, tkali koberce, spracovávalo drevo. Z mlieka sa salašníckym spôsobom vyrábali syry, *oscypki* - oštiepkы.

Ďalšími remeselníkmi boli krajčíri. Šili najmä goralské nohavice, papuče a kapce, *cusky* a neskôr kabáty. Niektoré časti odevov, napr. *gorset* - lajblík si ženy, pre seba i svoje dcéry, vyšívali samé.

Obyvatelia si tiež, pre vlastnú potrebu, robili košíky a košiny. V obciach boli kováči a stáli tu píly. V Hladovke *Capirova* píla (zo Suchej Hory), neskôr gáter, píla pod *Muckovom* - tú zveľadil *Jiřenik* a *Copakova* píla pri *Bucynce na Novyj drodze*.

Mnohí si ešte pamätajú na mlyn v Hladovke pri Jelešni, kde bol mlynárom *Mušak*. Mlyn slúžil Hladovčanom i Suchohorcom. Ako známeho kováča spomínajú napr. občania Hladovky Martina Greša.

Stolári a rezbári vyrábali rôzne domáce predmety: sudky, *vjyrteliky* - menšie sudky s jedným uchom na meranie množstva obilia, *kjernicki* na mýtenie mlieka, *trojny* (na trepanie ľanu), *sceči* (na česanie ľanu), *krampli* (na česanie vlny), krosná, *vozky* - kolovrátky, povozy.

Vozy vyrobené z dreva mali kolesá stiahnuté železnými obrúčami. Na zimu sa vyrábali *vlacuhi* a za nimi sane. V zime na nich vyuvažali na pole maštálňy hnoj, chodili do lesa na palivové drevo. Ako ľažné zvieratá sa najčastejšie používali kone, dávnejšie voly. V zimných mesiacoch, kým ešte nebola píla sa robili ručne aj *gonty* - šindle na pokrývanie striech, vyrábali sa okná, dvere a nábytok.

Spracovanie ľanu

Skoro v každej domácnosti sa pestoval ľan. Pre tunajších ľudí bol dosť dôležitou surovinou potrebnou pri výrobe domáceho odevu. Po vyťahaní sa ľan močil v *mocydlak*. (Pri vode sa vykopali jamy, v ktorých bola voda, ľan sa v nich asi 3 týždne močil.) Ďalej ho na rozprestretý na poli a neskôr poviazaný v *šupak* - snopoch sušili. Neskôr v jeseni doma ho *tlukli*.

(Mladenci chodili k dievčatám a po večeroch im ho pomáhalo *kilofmi* - kyjakmi bit'). Potom ho na *trojnach* treli, neskôr česali na *scečak*. Vyčesaný ľan sa natočil na *kondžyl'* a spriadali sa z neho nite na *vozku* - kolovrátku, alebo ručne na *vŕečono* - vreteno. Z týchto nití sa potom tkalo plátno. Natkané plátno sa bielilo pri vode.

Vyrábali sa tri druhy plátna. *Pacešne* - na nohavice, *zgřebne* - na vrecia, *čynke* - tenučký ľan - na košeľe, spodky, spodnice, odev pre deti na leto.

Ženy zaoberajúce sa tkaním ľanu sa volali *knapki* a pradienka nití *přendžonka*.

Výroba súkna

Ovčiu vlnu najskôr *cuhrali* - rozťahovali - oddelovali vlákna od seba), potom *krampľovali* - drápali a nakoniec priadli. Nasledovalo tkanie na širšom *bl'ate*. Natkané plátno nosili do Oravského Bieleho Potoka k *folušníkovi do stupu ubíjať* a bielit'. (*Folušník* bol remeselník zaoberajúci sa spracovaním súkna.) Z toho získali zhruba asi jednu polovicu až jednu tretinu pevného bieleho, alebo čierneho súkna, ktoré potom používali na výrobu súkenných nohavíc, papučí (často vyšívaných), kapcov a *cusek* - mužských kabátov.

Výroba krpcov

Na krpce, ktoré sa nosili vo sviatok, sa koža kupovala na jarmokoch. Krpce na pracovné dni sa šili z kože prasiat. Táto koža nebola pre tieto účely práve najvhodnejšia, pretože krpce menili svoju veľkosť zároveň so zmenou počasia. Keď navlhli, rozťahli sa a zväčšili, keď uschli, zmenšili sa. Krpce, ktoré sa nosili vo sviatok, boli zdobené drobným vybíjaním alebo rôzne zdobené tlačeným vzorom.

Rodinné zvyky

Vařenie - pytačky - nahováranie

Na vianočné sviatky, pred fašiangom, napr. na Štefana, mládenci v neskorých hodinách, aby to bolo potajomky, s flášou pálenky išli so svojím kamarátom k dievčaťu, ktoré si chcel vziať za ženu. Keď sa rodičia dievčaťa rozhodli, že mládenca prijmú, prijali od neho flášu s pálenkou, pripravili *zagryzke* - pohostenie a spoločne sa pohostili. Často sa stávalo, že prišlo viac mládencov na pytačky a rodičia dievčaťa nevedeli, od koho vlastne prijali pálenku a kto to chce ich dcéru.

Alebo sa pytačky odohrali napríklad takto:

Mládenec požiadal niektorú zo žien rodiny, alebo ženu z dediny, o ktorej si mysel, že vie najlepšie nahovárať, aby mu šla požiadať dievča o ruku. Ak sa dievča prisľúbilo, poslalo mládencovi na znak súhlasu šatku a vložila do nej ako *zadavek* - peniaze. Ak si to náhodou pytač rozmyslel a rozhadol sa, že si dievča nevezme, musel vrátiť dvojnásobok sumy, ktorá bola vložená do šatky. Stávalo sa však i to, že šikovnejšia nahováračka presvedčila už slúbené sa dievča, aby zmenilo svoje rozhodnutie a vydalo sa za iného. Aj majetkové pomery jednotlivých rodín boli častou príčinou toho, že sa na budúcom manželskom zväzku svojich potomkov dohodli rodičia i bez ich súhlasu.

Vesel'e - svadba

Zavčasu ráno, v deň svadby, obchádzajú družbovia rodiny príbuzných, pozývajú ich na *vesel'e*. Starších z domu (otcov, mamy, babky a dedkov) volajú hned' ráno do svadobného domu na *dobre rano*, čo bolo malé pohostenie pre svadobčanov pred začatím svadby. Podával sa koláč, - ploský chlieb upečený v pekárskej peci z hladkej múky a varených zemiakov, posypaný makom, alebo *moskal'*. K tomu klobása, bryndza, makový, lekvárový, alebo tvarohový závin, koláče na spôsob šatôčok a pod. Starší hostia dostali aj *vysluske* - výslužku - koláče, moskaľ, závin a pobrali sa ešte na chvíľu domov, aby obriadili statok a vyobliekali sa do sviatočného kroja.

Ostatná družina - družovia a družice, ktorí prišli neskôr, už neodchádzali domov, ale dodprevádzali mladého pána na ceste pre nevestu a potom do kostola.

Pred odchodom mladého pána a celej svadobnej družiny do domu nevesty mladý pán *odpytuje* - odprosuje svojich rodičov, bratov, sestry i celú svadobnú družinu. Kľačí pred rodičmi na bielej plachte alebo obrúsku a opakuje po starejšom:

*Proším vas, vy tačicku, vy mamicko,
vy brača, vy šostřicki
i cala rodžina i cala družyna,
zeby šče mi racyli odpuščič.
Pytom vas po pjyrsy,
po drugi i po třeči ras.*

Rodičia potom dali svoje rodičovské požehnanie krížikom nad hlavou, objali a pobozkali svojho syna.

Svadobčania so spevom a muzikou prichádzajú k svadobnému domu nevesty. Dvere sú však zamknuté a tak búchajú a spievajú:

*Puščeze nas, pušče
z peca na celušče,
jak nas nepuščiče,
to nas zamrožiče.*

alebo:

*Jak ješ če nom radži,
to nas přivitajče,
jak ješče ňeradži,
to nas odprovadžče.*

Potom sa poodchýlia dvere nevesty, domáci sa pýtajú a s príchodzími ďalej žartujú:

*“Mače pas?”
“Mome.”
“Tak go ukašče.”*

Príchodzí ukážu flášu a nükajú domácich, ktorí ich už teraz vpustia dnu.

Domáci i príchodzí svadobčania pokračujú v žartovaní spievaním rôznych prekáračiek napr.:

*Poco šče tu přišli,
my vas ňevolali,
my by ši tu byli
bez vas rady dali.*

odpoved' :

*Dy my tu ňepřišli
ješ vase fazuľe,
ale coby šče nom dali
te vase mazuľe.*

Potom nasledovala odobierka mladého páru spoločne od rodičov mladuchy. Text odobierky bol podobný ako pri odpytovaní u mladého pána. Po odpýtaní sa väčšinou zaspievala pieseň:

*Hvalas Panu Bogu,
ze me odpytali,
Bog zaplač mamicko,
ze šče nom jo dali.*

Pred domom obyčajne krstná mať pokropila mladý páru svätenou vo-dou, posypala ovsom na znak toho, aby sa mladým darilo a boli bohatí. Svadobčania so spevom a muzikou odchádzajú do kostola.

Cestou do kostola svadobčania hádzali okolostojacim koláče a starejší ich ponúkali pálenkou.

Po svadobnom obrade sa sprievod rozdelil podľa príbuzenských vzťahov na dve skupiny a odišiel na obed. Mladý páár, obyčajne aj s prvým družbom a družicou išli do svadobného domu mladého pána.

Po obede sa svadobní hostia schádzajú v krčme, alebo vo väčšom dome na spoločnej tancovačke.

Obyčajne sa pri večeri vyberali od svadobných hostí i peniaze pre mlado-manželov. Kuchárka s cedákom na rezance obchádzala hostí, pričom sa spievala napr. pieseň:

*Skladajče še syčke druzki,
mlodyj pani na pjeľuski,
bo jak bedže džecko mjala,
cym go bedže povijala.*

Pred polnocou sa v dome nevesty zhromaždili *cepjarki, perinarki* - mladé ženy, ktoré si nevesta objednala, ked' chodila pozývať na svadbu. Pohostili ich a ponúkli vypíť. *Cepiarky* si potom do batoha - do plachty zaviazali vankúš a s fl'ašou pálenky sa pobrali do miestnosti, kde sa tancovalo. Prišli pred muziku, zaspievali niekoľko priliehavých piesní a nechali si zahrať sólo. Potom sa pobrali do domu, kde mali mladomanželia bývať. Tam čakali na svadobčanov a nevestu, aby ju mohli očepčiť.

Po polnoci sa v tanečnej miestnosti pomaly končila zábava a svadobčania (blízka rodina) sa chystali do domu, kde mali očepčiť nevestu. To už prvý družba musel dávať veľký pozor, aby mu ženy neodviedli mladú pani, alebo sa sama niekde neschovala. Po príchode do svadobného domu bolo opäť malé pohostenie, spev, muzika a potom sa už nevesty chopili cepjarki. Vzali ju medzi seba, zaspievali niekoľko priliehavých piesní a odovzdali ju družiciam, aby sa s ňou rozlúčili. Každá družica, zaspievala jednu pieseň a takto sa spevom a tancom s nevestou rozlúčila so svojou, teraz už vydatou kamarátkou.

*Kamaratki moje,
rady še vidžime,
prišel ras taki cas,
rozyjš še mušime.*

Potom opäť vzali medzi seba nevestu cepjarki a spievali jej piesne, ktorými u nej vyvolávali ľútosť nad stratenou slobodou a tiež s ňou tančili.

*Ľebedžes Hanuško
po muzykak latač,
šadnes ši ku pecu
stare portki latač.*

Ked' sa cepjarki vytancovali s nevestou, prišla doba snímania venca. Cepjarki prizvali medzi seba aj mladého pána a trikrát sa ho pýtali, či dovolí neveste vienok sňať, či hlavu st'ať. Ako rekvizity mali pripravený klát, sekeru a lavór. Mladý pán na prvé dve otázky odpovedal: "hlavu st'ať", na tre-tikrát však už povedal "vienok sňať". Mladuche snímu z hlavy veniec, mladému pánovi pero z klobúka a pero so stuhou, ktoré mal priprnuté na serdáku. Okolostojaci svadobčania sa snažili dať na hlavu nevesty klobúk (ženy mladému pánovi uviazať na hlavu šatku), čomu sa obaja niekedy

úspešne, inokedy menej úspešne bránili. To malo byť znakom toho, kto bude v rodine “pod papučou”. Neveste namiesto vienka potom dali na hlavu čepiec. Neskôr sa čepiec prestáva používať a neveste na hlavu dávajú šatku, ktorá je znakom vydatej ženy.

Po očepčení tancuje s mladuchou prvý družba a ten potom odovzdáva mladumu mladému pánovi. Neskôr nevesta odovzdáva svoje dary rodičom, bratom, sestrám a krstným rodičom mladého pána. Obyčajne matke šatku, otcovi a bratom košeľe atď.

Po chvíli spevu a tanca sa nad ránom svadobčania rozchádzali domov.

Svadba sa nie vždy konala len v sobotu, ale mnohokrát i v iné dni v prostred týždňa, okrem piatku a svadba, ktorá sa konala vo štvrtok, sa obyčajne končila už o polnoci.

Regrúti

Do asentyrki - k odvodu chodili kedysi mládenci do Trstenej. Richtár, ktorý chodieval pravidelne s nimi, najal furmana s kořmi, *vozem*, *drabiňakem* - rebrinákom, alebo kočom. Povoz bol vyzdobeným stuhami, strom-čekmi a *špizakami* - zvončekmi. Sprevádzal ich spev a muzika, najčastejšie harmonika. Okrem rodičov, krstných rodičov, bratov a sestier ich vyprevádzala vlastne celá dedina.

Asi týždeň pred svojím odchodom na vojenčinu usporiadali regrúti muziku, na ktorej sa rozlúčili s civilom. V predvečer odchodu sa u mládenca, ktorý mal na druhý deň narukovať, zišla najbližšia rodina, bratia, sestry s rodinami, krstní rodičia a pri malom pohostení sa rozlúčili.

Na vojnu už regrúta s veľkým dreveným kufrom obyčajne vyprevadili len členovia rodiny, krstní rodičia a jeho milá.

Výročné zvyky

Páračky a priadky

V zime sa ženy a dievčatá často schádzali na páračkách alebo priadkach. Tu si často rozprávali rôzne príbehy a zážitky, alebo si spoločne zaspievali. Mladenci si robievali žarty zo žien a dievčat zúčastnených na týchto páračkách, či priadkach a často im do miestnosti pustili vrabca, alebo myš. Dievčatá si uvili pierka z husacích pier a vložili za kabátik do "záňadria". Ked' prišli chlapci, vzali si pierko od dievčaťa, ktoré sa im páčilo.

Páračky a priadky boli príležitosťou na spoločné stretnutia mládeže. Veľakrát sa v jednej miestnosti páralo, alebo priadlo a v druhej pri muzike spievalo a tancovalo. Častejšie sa však takáto zábava organizovala až na záver prác. Na priadkach sa spievala aj táto pieseň:

*Přondka ja ši, přondka,
tři ňiči do pjontka,
do soboty cvarte,
cošík še mi zvartňe.*

*Ňehodž popod okna,
ňezbrnkaj sybami,
al'e podž mýndzy nas,
podebatuj s nami.*

*Podž, hlopce, ty do nas,
priňyš cukerecki,
zato či upřende
na bjale portecki.*

Niekol'ko príbehov z páračiek, či priadok

Zapísala Daniela Masláková, nar.9.2.1977, Hladovka od Márie Kubicovej, nar. 1921. Príbehy sú z dôvodov pomerne zložitej transkripcie zapísané po slovensky.

Istý farár za svojho života raz úmyselne neodslúžil svätú omšu. Prešli roky, zostarol a zomrel. Ked'že kňaz musí za každú úmyselne neodslúženú omšu pykať, aj tento kňaz si musel svoj hriech odčiniť až po smrti a za účasti aspoň jedného človeka.

O mnoho rokov neskôr sa večer v kostole slúžila bohoslužba ako každý deň. Po nej si pán farár vyzliekol omšové rúcho a unavený sa pobral na faru. I kostolník sa veľmi ponáhlal, zamkol kostol a pobral sa domov. Nikto si nevšimol chlapca, ktorý práve zaspal na lavičke. Keď sa chlapec o polnoci zobudil, všimol si, že v sakristii sa svieti. Zrazu bol osvetlený i celý kostol a v diaľke zbadal postavu oblečenú v knazskom rúchu. Lepšie sa prizrel a zbadal, že postava je iba z kostí. Zl'akol sa, veď kostru doteraz ešte nevidel. Postava podišla k nemu a prihovorila sa mu ľudským hlasom. Chlapec sa dozvedel o chybe knaza, ktorú urobil počas svojho života i to, že túto chybu môže napraviť iba svätou omšou. Potom mu knaz ukázal rukou ku oltáru. Pred oltárom bolo presne 13 schodov. Poprosil ho, aby prišiel aj na budúcu noc. Hned' potom zmizol. Na druhý deň chlapec zašiel za miestnym farárom, ktorý mu povedal, aby vydržal a ostal v kostole. Chlapec najskôr nechcel, bál sa, no potom sa poriadne pripravil na svätú omšu a v kostole ostal. O polnoci prišiel knaz. Zavolal chlapca pred oltár. Podal mu miništранtské oblečenie a poprosil ho, aby mu odpovedal na bohoslužbu. No skôr, ako začali bohoslužbu, museli prejsť po trinástich schodoch. Na každom schode sa knaz spievom opýtal chlapca:

“Žačku, žačku učený, nad školami vybraný
povedz, žačku, čo za jeden?” (dva, tri,...)

Chlapec mu odpovedal:

1. Len ten jeden Jezukrist, čo nad nami kraľuje
a nás všetkých miluje.
2. Dve table Mojžišove, čo na hore písane,
len ten jeden Jezukrist, čo nad nami kraľuje
a nás všetkých miluje.
3. Tri patriarchové ... (ďalej vždy pridať predchádzajúci text)
4. Štyria evanjelisti ...
5. Päť rán Božích krvavých ...
6. Šesť ľalií pre pokornú Máriu ...
7. Sedmora radosť Božia ...
8. Osem sviec nebeských ...
9. Deväť hur anjelských ...

10. Desatoro Božích prikázaní ...
11. Jedenásťtisíc panenek a deväť zmordovaných ...
12. Dvanásť apoštolov ...
13. Trinássty sám Pán Boh ...

Na konci piesne už stáli pred oltárom. Chlapec posluhoval, podával purifikátorium, otváral knihy, lial vodu na kňazove ruky a odpovedal pri modlitbách. Čas pokročil a omša sa končila. Po skončení kňaz podal chlapcovi ruku, srdečne mu podčakoval, že ho vyslobodil z toho hriechu. A povedal mu, že schody, ktoré práve prešli, boli schody do neba a každý, kto tam chce dôjsť sa musí naučiť pieseň, čo spolu spievali, lebo ona je kľučkou k nebeskej bráne, ktorú bude svätý Peter otvárať v nebi.

Prečo sa z čučoriedok nikto nenaje?

Po lese kráčal unavený Pán Ježiš a stretol tam istého človeka, ktorý zbieral čučoriedky. Poprosil ho, aby mu dal aspoň za hrst'. Človek však bol veľmi lakomý a bál sa, že mu to bude chýbať, a preto povedal: Vieš čo, ked' si taký múdry, nazbieraný sám. Pán Ježiš pozrel na skupáňa a povedal.: Pre tvoju lakomosť sa nikdy ani ty, ani tvoje pokolenie z čučoriedok nenaje.

Prečo prší, ked' ľudia kosia?

Pán Ježiš odišiel po dlhšom čase na dovolenku. Svojim podriadeným nakázal, aby na všetko dávali pozor. Ak budú ľudia o niečo prosiť pri žatve, majú im to dať. Svätý Peter práve vtedy driemal a jeho slová vnímal veľmi málo. Ked' sa ho, ako zástupcu pýtali, čo majú robiť, až budú ľudia kosiť, rýchlo im odpovedal: "Ked' treba kosiť, treba i rosit'."

Prečo chlapi fajčia?

Na poli práve dozrelo obilie. Svätý Matúš ho kosi. Na čele mal pot, ktorý mu stekal po unavenej tvári. Okolo prechádzal Pán Ježiš. Pozdravil ho a keď videl, že je unavený, natiahol ruku do obilia a vytiahol tabak. Podal ho Matúšovi so slovami: "Šedni ši a kuř". Odvtedy vraj chlapi fajčia.

Sväty Peter a slivky.

Sväty Peter išiel po ceste s Pánom Ježišom. Pán Ježiš začal hádzať po zemi šestáky. Svätý Peter bol taký unavený, že ich ani nezbieran. Pán Ježiš sa ho pýta: "Prečo ich nezbieraš?" Peter odpovedal: "Po také drobné sa už ani zohnúť neoplatí." Pán Ježiš sa zohol a pozbieran ich. V najblížej dedine bol jarmok. Pán Ježiš kúpil za šestáky, ktoré pozbieran po zemi, slivky a začal ich hádzať po zemi. Peter vyhladol a tak ich začal zbierať. Pán Ježiš sa zasmial a povedal: "Vidíš, šestáky si nezbieran, ale slivky ti boli dobré."

Ďalšie zvyky

Na Luciu

Mladenci *grabjili* - chodili po domoch a "kradli" - odnášali veci dievčat na Katarínu, dievčatá zase na Ondreja. Aj na Luciu si takto "kradli" najpotrebnejšie veci. Mladenci napríklad nanosili doprostred dediny žrdky, postavili pyramídu a keď mrzlo, povešali na ne šatky a rôzne časti odevu dievčat a obliali ich vodou. Dievčatá si museli potom svoje zamrznuté veci vysekávať. Dievčatá najčastejšie brávali mládencom nejaké nástroje, ktoré mladenci dennodenne potrebovali pri svojej práci, napr. vedro na vodu, sekeru, pílu a pod. Ak to pri svojej práci súrne potrebovali, vymieňali si *nagrabjone* - "ukradnuté" veci hned.

Od Lucie do Vigílie sa robili tiež stolčeky. Tie sa mali potom zobrať do kostola a sadnúť si na ne, aby bolo vidno bosorky, ktoré vraj mali byť v kostole otočené chrbotom k oltáru.

Mikuláš

Zvyk s Mikulášom sa udomácnil až neskôr, v čase, keď sa smerom do Suchej Hory stavala železnica, ktorá bola ukončená v roku 1889.

Vianoce

Betlehemci

O Betlehemcoch hovorí Anna Baleková nar. v roku 1912, že rozprávali i spievali po slovensky a oblečení boli v miestnych krojoch.

Časť textu z ich spevov uvádza takto:

Mesiačik vysoko ešte stojí.
Ľud sladko spočíva na pokoji.
A my sa berieme k tej radosti,
ktorú nam zvestoval Duch z Výsosti.
Kdes chodieval Kubík,
kdes chodieval Kubík,
zakial' si bol mladý,
zakial' si bol mladý.
Preskakoval bučky,
preskakoval bučky,
javorové klady,
javorové klady.
Ovce moje, ovce,
ovce moje, ovce,
nech Vás pasie, kto chce,
nech vás pasie, kto chce.
Ja vás pást' nebudem,
ja vás pást' nebudem,
ja s Betlemom pôjdem,
ja s Betlemom pôjdem.

Nový rok

Na Nový rok chodili väčšinou deti zavinšovať nový rok svojim príbuzným. Krstní rodičia si svoje krstňatá odmeňovali *Novym latkom* - Novým rôčkom), čo bol vlastne malý darček v podobe sladkosti, jednoduchej drevenej hračky, alebo oblečením.

Niekoľko Novoročných vinšov

*Vinsujem vom Novy rok,
co by še byli zdrovi a vesoli
jako v ſebi aňoli.
Coby ſe vom dařily kury cubate, genſi ſodlate,
coby ſe vom dařyl koň s bjalyimi nogami,
coby še orali štyroma plugami.
Šongňijče do peca, vyjmiče kolaca,
šongňijče do skriňe, vyjmiče pol ſviňe,
šongňijče do ſafki, vyjmiče gořalki.
Kloqli še? Pekli še? To nom cošík ponukniče.*

*Na scenſče, na zdrove, na ten Novy rok,
co by ſe vom dařyo, syčko dobře vodžyo.
S oveckami na holi, s krovickami na roli.
Keľo kolkof, teľo volkof,
keľo jedlincek, teľo čelicek,
keľo skriň, teľo ſviň.
A ze by še meli v kazdym kontku po džešontku
a na pecu štiry, tak vom Boze daj.*

*Vinsujem vom scenſlivy Novy rok,
co by vom vypadnol z peca bok
a spoza peca skala,
zeby ſe vom džyfka do roka vydala.*

Vinsujem vom scenšlivy Novy rok,
aby vom vypadnol z peca bok
a z povaly deska,
doš uz bylo džiška.

Vinsujem vom Novy rok,
co by šče byli zdrovi a vesoli
jako v ſebe aňoli.
Keľo jedlicek, teľo čelicek,
keľo taňyřof, teľo frajyřof,
keľo kolkof, teľo volkof,
a vinsovač ſepreſtaňem,
kim od vas co ſedostaňem.

Vinsujem vom scenšlivy Novy rok,
zeby ſe vom dařly kōňe s bjalyimi nogami,
coby šče orali ſtyromi plugami.
Jak ſe ſtyromi, tak třomi,
jak ſe třomi, tak dvomi,
jak ſe dvomi, tak jednym, ale pořondnym.
Šongňijče do peca, vyjmiče kolaca,
šongňijče do ſkriňe, vyjmiče pol ſviňe,
Jak mi mače co dač,
nemušiče nad tym ozmyšlač. Tak mi dajče.

Vinsujem vom take vinse,
namojpravde ſeyjym inse.
A vinsovač ſepreſtaňem,
pokim co ſik ſedostaňem.

Modlitby

*Stoji loncka kvitňonca,
před Panem Bogjem vidzonca.
Vidzem Pana Jezusa Krysta.
Přes kaplanskje rence,
za Ponboga pjastuje,
dušicka še raduje.
Nerada, ňerada
co ojca, matke bjyla.
Nebjyla, ňebjyla, co pomyšlala,
uz ješ ty dušicko navjeki zgŕysyla.
Ñebedžes zbayjona, pokjyl' nepřyjdžes po trňu,
po goroncym kamjyňu.
V leše smole vypjyla,
po košcel'e šadala, švýjce zazygala.
Uz ješ ty dušicko svoj gŕyh odcyňyla.*

*V nedžel'e rano slonecko vyhodžyo,
Paňynka Maryja synecka za roncke vodžyla.
Vjedla go na vroncke, z vroncki na raňajse,
z raňajsyj na ňespor, z ňesporu do mořu.
A v tym mořu jest tam vjel'ki koščol
a v tym košcel'e jest tam vjel'ki stolec
a na tym stol'cu som Pan Bog šedži.
Ma glovicke skloňone a ocycka zmruzone.
V jego pravym bocku pjynč ran otvořone.
Přišli jego tře slugovje - na to še dživali.
Ñedživajče ze še, idžče po syrokim švječe.
Opovjadajency, jako hudobnemu, tak i bogatemu.
Kto ten modlidbecke vymodli v pjontek do šnadaňa,
v sobote do objadu a v nedžel'e do omse švýjnyj,
temu bedo rajske vrota otvořone a pjekel'ne zatvořone.
Amen.*

Predchádzajúce dve modlitby zapísal Ján Šuvada, nar. 1980 od Jána Drahulu, narodeného v r.1922 v Suchej Hore. August 1995.

*Co Poňezus čerpjal při svojej mence,
kervavy pot, kervave ubicovaňe,
trňove korune džvigal na glovice,
na kříz go přibyli.*

Som Poňezus črpežlivy a po šmeřči byl strašlivy.

*Pan Jezu Kryšče l'udže myšče vy s kaplanskyj rence
a v tyj rence kaplan pjastuje, nom gryšníkom ukazuje.
Nasa dusycka še do ňeba raduje.*

*Raduj še, dusycko, vecnemu skonaňu, dusnemu zbaveňu
i ty viny som Poňezus za ňas vžon.*

*Najšvyntsa Panna v oltáru šedži,
zloty keľuh v rence džerzy.*

*V tym keľuhu, Boze, verne čalo jest,
co še do nasego šerca dostalo.*

*Čalo švýntyte, ſepovžynte,
vysla pasyja švýntego Jona
a s tyj pasyje vyslo pismo
na vývrh kalváryje.*

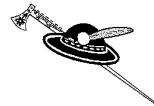
Užralo Synacka Bozego na křízu přibitego.

*Synu moj, kvjatku moj roztopočesony,
cos še nom tak oddal zydom, herudom, ubicovač, ukřizovač.*

*Ke če vedli po mence, po goroncyj mence,
ke če vedli po mošče, zručyli če prošče,
ke če vedli po mošče, pytali či še:*

*Co či jest Paňe, cy či žima, ſežimecka,
jest tu taka modlidbecka,
fto še jo modli ráno, vecor, ve dñe, v nocy,
byč mi vzdycki na pomocy
Ježiš, Mária, Jozef. Amen.*

(Od Márie Števuliakovej, nar. 9.9.1921 v Hladovke. August 1995.)

Nesopust

Obdobie *Ľesopustu* - od Vianoc do Škaredej stredy (do obdobia pôstu), bolo obdobím, keď sa najčastejšie robievali svadby. V poslednú nedeľu sa usporiadala zábava, na ktorej sa tancovalo až do rána na *vel'ky l'yn* - aby sa urodil a vyrástol pekný veľký ľan.

Vynášanie smrťky

Na jar - na Smrtnú nedelu pred Veľkou nocou chodili dievčatá po dedine so smrtkou, ktorú mali na žrdke prikrytú plachtoou a spievali:

1. Hora horí

(Vynášanie smrty - morena)

= 156
(Vynášanie smrtky - morena)

Ho - ra ho - rí, več - ne slú - ži,
 čo sa na tých dve - roch te - l'o du - sí.
 1. Ak je dá - ky žo - brák, al - muž - nu mu,
 ak je dá - ky hos - ti, do iz - by dnu.

2. Ani som ňe žobrák, ani hosti, len som ja smrtečka z ukrutnosti.
3. Smrtečko, holubku, kdesi bola, že sa tele časy zabavila?
4. Bola som v Inderi, od východu viedla som cisára súdiť Bohu.
5. Smrtečko, holubku, sadniže si, zdľaleka ty ideš, odpocíň si.
6. Nebudem spočívať, treba ísti, tebe, milý pane, súdiť viesti.
7. Smrtečko, holubku, daruj mi to, dám ti do pohára striebro, zlato.
8. Ja nepýtám pohár striebra, zlata, ale žiadam to, po čo som poslatá.
9. Zapriahajte kone, služobníci, pôjdeme po horách spolu všetci.
10. Bláznivý človeče, čo to rečieš, ty pred mojou kosou neutečieš.
12. Hoc ty pôjdeš koň a ja peši, predsa ty neuješ mojej kosy.
13. O tvojich sto rokov môj jeden rok a tvojich sto krokov môj jeden krok.

Potom zarecitovali:

*Šmertecke nošíme, o jajka prošime,
zeby šče nom dali a nezalovali.
Po dva, po tři dutki,
šmertecce na botki.
Bo jak nom nedáče,
garki, miski pobijeme,
karcařa vom vyzeňeme, ze vši, ze vši.*

Tomu, kto im niečo dal (vajíčka a pod.), smrtku ukázali.

Tento zvyk sa však ani v Hladovke ani v Suchej Hore nezachoval.

Pieseň i básničku zapísala Anna Jurčiová, nar. 27.6.1937 - v roku 1978 od Rozálie Jasovej, (*1906, +1995) v Hladovke a Anny Balekovej rod. Greštiakové nar. 19.3.1912 v Hladovke. Notový zápis podľa Anny Balekovej urobený v auguste 1995.

Zachovala sa aj táto pieseň, ktorú spievali spoločne chlapci s dievčatami:

1. Dobrý deň, mládenci, vinšujem ti, ja som sa starala najdulejší.
2. Ja nejdem s tebou na výmluvu, ale bych rada byť nevestu tvu.
3. Ty si taká stará, zubov nemáš, ja ťa nemilujem, veľmi šeptáš.
4. Ty škaredá, strašná, id' mi z očí, namluv si staršieho v našej obci.
5. Ked' sa ja prichystám, krásna budem, od hlavy po päty biela budem.
6. Na ruky si vložím rukavičky, na nohy pančušky i črievičky.
7. Na hlavu si vložím svu korunu, potom si pohl'adám krásnu pannu.

8. Čo si zamilujem, to musí byť, musíš aj ty so mnou k sobášu íst'.
9. Jako by ja s tebou k sobášu šiel, kebych muzikov i družbov mjeľ.
10. Nestaraj sa o to, ja som na to, muzikov i družbov chystám na to.
11. Zvony budú zvoniť, dve muziky a družbovia budú rýľ, motyky.
12. Svadobný tatíček páter bude, Glória dominus spievať bude.
13. Čo mne dnes, to mne dnes, vám zajitra, príde vás zachvátiť smrť ukrutná.
14. Zostante tu s Bohom, pane milý, by ste tu bývali so mnou zdraví.

(Notový zápis melódie by bol taký istý ako v druhej časti predchádzajúcej piesne. Pieseň zapísala Anna Jurčiová, nar. 27.6.1937 v roku 1978 - od Chovančákovej asi 78-ročnej, zo Suchej Hory.)

Veľká noc

Medzi zvyky Veľkej noci patril aj tento zvyk.

V noci zo Zeleného štvrtka na Veľký piatok pred Veľkou nocou sa, väčšinou ženy, chodievali modliť ku všetkým krížom a kapličkám v chotári. Potom sa zašlo k miestnemu potoku alebo rieke, umývala sa tvár a hovorilo sa:

Ty vodžicko bystra, cysta, což umyla rany Krysta,
umyj ze i mňe, gŕysne stvořenie.

Veľkonočný pondelok

Na Veľkonočný pondelok mládenci chodili po polievaní. Dievča vyviedli pred dom a tam ho poriadne obliali vodou so studne. Dievčatá ich potom počastovali, ponúkli pálenkov a niečím na zahryznutie. Šibať sa nešibalo, tento zvyk sa zaužíval až neskôr.

Na Veľký piatok sa “zamkli zvony” a mladí chlapci chodievali podobne ako aj teraz celou dedinou a klepajúc a rapkajúc oznamovali čas zvonenia. Klepanie nahradilo aj zvonček, ktorý sa používa v kostole pri svätej omši.

Máje

Za dávnych čias sa nestavali máje ako dnes. Mládenec, ktorý mal záujem o niektoré z dievčat, si pozval na pomoc kamarátov a išiel mu postaviť máj. Spolu s kamarátmi potom spievajúc, niekedy aj s harmonikou alebo muzikou zastali pred domom, kde chceli postaviť máj - na štít domu sa pribiť malý smrečok (alebo iba jeho vrchol) ozdobený stužkami. Ak sa v dome, kde chceli mládenci postaviť máj nesvetilo, dievča tým dávalo najavo, že nemá záujem o máj, teda o mládencov. Dievčatá však boli hrdé, že im mládenci máj postavili, a preto mládencov pohostili pohárikom pálenky, slaninkou a pod. Ak dievča slabo pohostilo mládencov, nemal jej potom kto mája zhodiť.

Odpust - hody

V auguste na sviatok Premenenia Pána býva v Suchej Hore a v Hladovke na sviatok Nanebevzatia Panny Márie *odpust - hody*. Slávnosti obidvoch sviatkov bývajú prekladané na najbližšie nedele. Obyčajne sa vtedy v každom dome pripraví malá hostina a pozve sa na ňu aj rodina alebo dobrí známi, ktorí prišli na tieto slávnosti z okolitých dedín.

Porekadlá

Na Boze čalo, do vody šmjalo.

Na Jana v kozuhu, po Jane tys.

Nepodarilo sa mi zistiť, odkedy sa asi používajú porekadlá, ktoré poznáme aj v slovenskom jazyku ako napr.: *Komu še ďeljeni, temu še željeni* a pod.

Povery

Ak sa dievča chcelo rýchlo vydať, malo si sadnúť na stoličku, na ktorej sedel farár, keď bol na koľade.

Aby mali ženy dobrý hlas, pijú zo zvonca, ktorí nosia miništranti, keď chodia po koľade.

Pri krste sa dieťa podávalo krstnej mame na pravú ruku, aby nebolo *kajhutnik* - ľavák.

Aj po svätom prijímaní bolo treba prísť rovno z kostola ku malému diet'aťu, ktoré ešte nerozprávalo a trikrát mu dýchnuť do úst. Dieťa sa potom vraj nezajakávalo. Cestou z kostola sa však nesmelo s nikým prehovoriť.

Uspávanky

*Ušnijze mi, ušni,
aspoň jeden šnicek,
dy če přidže l'uľač
z ňeba aňolecek.*

*Ušnijze mi, ušni,
zepni ši rencycki,
dy še či přišnijo
z ňeba jaňolecki.*

*Ušnijze mi, ušni,
alebo urošni,
bo še mi ty přidas
s pol'a gonski přignač.*

*Kolysze še, kolys,
kolysecko sama,
co ja če odyjdem,
kany bedem kčala.*

*Ušnijze mi, ušni,
l'ebo mi urošni,
dy še mi ty přidas,
vodžicki mi podas.*

*Ušnijze mi, ušni,
Pan Jezus če ušni.
Švyjnty Jan zobudži,
pudžeme do l'udži.*

*Luľajze mi, luľaj,
šíve ocka stuľaj,
stuľaj do kopeckı,
bo mamicka precki.*

*Či, čiči, či, čiči,
spaly by mi ocy,
spaly by oboje,
i moje, i tvoje.*

*Lu-l'u, l'u-l'u, l'u-l'u,
kolysem srajdul'e,
srajdul'a řekce spač,
mušim jo kolysač.*

*Luľul'u, l'uľul'u,
kolyska z marmuľu,
podnoski z olofska
kolysče anjolka.*

*Spijze mi, spij,
maly moj, maly narodže,
nasla če mamicka
v řepe na ogrodže.*

Kultúra

V päťdesiatych rokoch medzi rôzne aktivity občanov obidvoch obcí z oblasti kultúry patrilo napr. divadlo. Obyvatelia Hladovky nacvičovali rôzne divadelné predstavenia, s ktorými sa potom predstavili v susedných dedinách. Po napojení obcí na elektrickú sieť sa v oboch obciach začalo i s filmovými predstaveniami.

Dychová hudba

Na jar roku 1947 bola v Hladovke riaditeľom školy Jozefom Lacekom založená dychová hudba. Jej prví členovia boli: Štefan Hutlas *Štajercyk*, Ján Šikyňa *Hurkot*, Karol Šprlák *Pravinek* (krídlovky), Štefan Hudík, Štefan Korček ml. (klarinety), Jozef Šimaľa (tenor), Ján Greš (barytón), Ján Planieta ml. (trombón), Ján Gallas (es-trúbka), Ján Greštiak (bas). Po šiestich týždňoch od jej založenia prvýkrat účinkovala hudba na slávnostiah Božieho tela. 13. februára 1949 sa hudba zúčastnila okresnej súťaže dychových hudieb, kde zo šiestich súťažiacich dychoviek obsadila tretie miesto. Hudba hrávala na bohoslužbách v kostole, na pohreboch, svadbách a zábavach.

Medzi ďalších členov, ktorí sa v dychovej hudbe vystriedali patrili: Martin Greš, Matej Šprlák Uličný (veľký bubon), Ján Greštiak (f-heligón), Ján Harmata (f-bas), Matej Bugaj (es-trúbka), Matej Greštiak (trombón), Jozef Buš (krídlovka), Štefan Šprlák *Bydžis* (krídlovka), Jozef Kubica *Jevík* (klarinet), Karol Gallas, Anton Kubica *Tyrala* (es-trúbky), Jozef Jaš (tenor).

Po roku 1952 až asi do r. 1958 už hrávala prevažne iba na pohreboch, alebo výnimocne aj na svadbách napr. niektorého z jej členov.

Pokračovatelia v šírení ľudovej kultúry

Folklórny súbor Goral v Hladovke bol založený v roku 1937. Jeho vedúcimi boli Štefan Bonk a Emília Dudzíková. Najväčšieho rozmachu dosiahol súbor detí i dospelých v rokoch 1950-1980. Absolvovali ročne 20 - 25 vystúpení. Dospelí v roku 1975, keď prevzal vedenie ich súboru Štefan Kovalák, mal už iba 5 vystúpení. Jeho činnosť pomaly zanikala.

Medzi začínajúcimi muzikantmi boli basista Karol Hutlas, kontrás Matej Bugaj, Ján Hutlas a ďalší.

Peter Jurčí, ako mladý učiteľ, ktorý prišiel do obce v roku 1952 spočiatku začal iba pomáhať školskej inšpektorke Emílii Dudzíkovej. V tom istom roku sa však stal jeho vedúcim a pracoval s ním až do roku 1975.

Detský folklórny súbor bol založený 15. februára 1957 pri Základnej škole v Hladovke. Jeho členmi sa stali deti z Hladovky, Suchej Hory a neskôr i deti z Vitanovej. Od založenia ho viedol Viktor Garbiar a Peter Jurčí. Po odchode učiteľa Viktora Garbiara na inú základnú školu v roku 1963 aktívne spolupracuje s učiteľom Petrom Jurčím jeho manželka Anna.

Súbor hned' v prvom roku svojho založenia získal prvé miesto na okresnej súťaži a postúpil na krajskú súťaž a po získaní opäť prvého miesta postúpil až do ústredného kola TVM v Ostrave, kde získal druhé miesto.

V roku 1961 sa súbor opäť prebojoval až do ústredného kola, ktoré sa konalo v Prahe.

Počas svojej viac ako 38-ročnej činnosti získal súbor celý rad úspechov, stal sa víťazom nie len okresných, ale aj krajských súťaží. V roku 1969 získal v Prešove cenu Československého rozhlasu v Bratislave, v roku 1970 opäť v Prešove cenu Ministerstva školstva Slovenskej republiky. Vystupoval na všetkých miestnych podujatiach v obci i mimo nej, na Podroháckych slávnostiah, na rôznych folklórnych festivaloch ako napr. vo Východnej, v Detve, Heľpe, Terchovej, Strážnici, Trenčíne, Nitre, v družobnom okrese Pelhřimov, na Zamagurských slávnostiah v Červenom Kláštore, na detskom folklórnom festivale v Likavke atď. Videli ho diváci i v susednom Poľsku - v Rabke. Účinkoval v televíznych programoch, zúčastnil sa pri natáčaní filmu Goralská svadba, Detský rok, natáčal pre Československý rozhlas v Bratislave i Banskej Bystrici. Svojím účinkovaním spestril nejeden kulturný program a vyčaril úsmev na tvári nejedného diváka.

Podľa dostupných informácií občania Suchej Hory dlhší čas nemali svoj vlastný folklórny súbor, ktorý by bol pôsobil pod dlhodobým vedením jedného vedúceho. Školská mládež pôsobila v detskom folklórnom súbore v Hladovke, kde tvorila podstatnú časť súboru. Podobne dochádzalo i k dopĺňaniu muziky, ktorá doprevádzala folklórny súbor v Hladovke muzikantmi zo Suchej Hory. Veľmi často sa však pri rôznych príležitostiach zorganizovala skupina tanečníkov, ktorú sprevádzala i goralská muzika pod vedením primáša Jána Šimeka. Takto príležitostne zostavovaný folklórny súbor sa v roku 1977 zmenil na organizovaný súbor pod vedením Márie Chovančákovej, rod. Kendralovej. Asi po dvoch rokoch vystupuje už pod vedením Ľudovíta Dreveňáka. Podobne ako folklórny súbor dospelých z Hladovky, aj tento súbor účinkoval pri rôznych príležitostiach v obci i mimo nej, na Podhráčských folklórnych slávnostach v Zuberči, na festivaloch v Detve, Východnej a pod. Zúčastňoval sa i na rôznych okresných, krajských a celoslovenských súťažiach. Natáčal pre Slovenský rozhlas v Banskej Bystrici, pre Slovenskú televíziu v Bratislave, či Košiciach. Jeho činnosť v posledných rokoch (asi od roku 1990) pomaly zaniká a vystupuje už len sporadicky.

Obyvatelia oboch obcí na dedičstvo svojich otcov nezabúdajú. Ešte aj dnes môžeme pri rôznych príležitostiach, najmä cirkevných sviatkoch, na svadbách a podobne vidieť najmä mladé dievčatá a ženy vyobliekané v prekrásnych krojoch kráčať do kostola, tančiť s mladuchou na svadbe. Mladenci a muži si však dnes svoj kroj neobliekajú až tak často. No nielen kroje sú tým, čo sa snažia obyvatelia uchovať. Snáď ani jedna udalosť, krst, svadba, spoločné stretnutie na salaši a podobne sa nezaobídú bez goralskej muziky, spevu, či tanca. Je treba poznamenať, že tieto zvyky sa viac uchovávajú v Suchej Hore.

Spev, muzika a tanec

Goralská pieseň má svoj špecifický charakter, ktorý sa prejaví v pomerne veľkej disproporcii medzi počtom melódii piesní nazývanými *notami* a množstvom textov - *špjyvek*, ktoré s týmito melódiami vytvárajú voľný zväzok. Panuje tu úplná sloboda v spájaní textov s takou, alebo inou melódiou. Rozhoduje o tom metrická štruktúra piesne alebo individuálny pohľad na pieseň, najčastejšie však tradícia zvyku. Veľa textov piesní vzniklo spontánne, pri rôznych príležitostiach. Ich vznik podnietila činnosť, ktorá sa práve vykonávala. Napr. na svadbách, kde spevák impulzívne reaguje na momentálne vzniknutú situáciu.

Názvy piesní a tancov sú tradične odovzdávané z pokolenia na pokolenie muzikantov, spevákov a tanecníkov a vznikli napríklad: na základe historickej postavy goralského muzikanta Sabalu - Ján Krzeptowski Sabala (+1894), od jednotlivých tanecných figúr goralského a zbojníckeho tanca (*zbojecki*, *ozvodny*, *goral'ski*, *křesany*, *žel'ona*), spôsobu tanca (*polka*, *kosycek*), od spôsobu spevu, veľmi pomalého, ľahavého (*vjyrhove*) i podľa svadobných obradov- (*vesel'ne*), (medzi nimi podrobnejšie názvy, ktoré vychádzajú z činnosti, ktoré sa počas svadby vykonávajú - *pytacki*, *cepjarske*, *hustecka*).

Charakteristický goralský spev je dosť ľažko napodobniteľný. Goralia najradšej spievajú zborovo. Začína jeden spevák, postupne sa do spevu pridávajú ďalší deliac sa na jednotlivé hlasy, niekedy končia unisono. Muži i ženy v tomto prípade spievajú v tej istej oktáve. Muži spievajú vysokým hlasom, hrdelným, krikľavým, často prechodiac do falzetu. Dobrý spevák sa často snaží dosiahnuť čo najvyššiu intonáciu. Ženy spievajú hlasom *persovym* - vychádzajúcim z hrudníka - silovým, na prvý pohľad dosť nízko (druhý hlas), aby sa vyrovnali mužským hlasom. Niektoré dievčatá však dokážu spievať i veľmi vysoko.

Zvláštnu skupinu melódii tvoria tanecné melódie. Pre Hladovku a Suchú Horu sú charakteristické tieto tance: *ozvodny* - *goral'sky*, *křesany* (*po raže*, *po dva razy*, *po tři*, *po štyry*), *vjecna*, *zbojecky* (alebo *hajduka*), *polka*, *kosycek*, *hustecka*.

U muzikantov často počujeme toto delenie: *ozvodna* (názov melódie, ale aj názov pre druhu tanca), *prosta* (goralský), *drogova*, *drobna* (*křesany*).

Vo svojom vystúpení tanecníci jednotlivé tance kombinujú podľa vlastnej ľubovôle. Najčastejšie tancujú v sólo tancoch - tanecník s dvoma tanecnicami

(zriedkakedy s jednou tanečnicou), alebo skríža v štvorke.

Tanečník najskôr zaspieva pred muzikou niektorú z typických piesní. Pri speve už obvyčajne tancuje tzv. jednokročku, občas zdvihne ruku, na záver tleskne dlaňami, či zapíska. Zatiaľ mu často kamarát vyvedie dve tanečnice (v ojedinelých prípadoch len jednu) a vyzvíta ich. Tanečník potom začne ozvodným krokom obtancovávať tanečnice (ozvodný tanec) a zatančí *goral'skego*. Hudba, ktorá nadviazala na spevákovu melódiu zrýchľuje tempo do takej miery, aby bol tanec rezký a svižný. Potom si obvyčajne tanečník rozkáže *želone*. Tu muzika zmení melódiu a tanečník vyzvíta obe tanečnice ďakujúc im aj muzike zdvihnutím klobúka, alebo ešte zdvorilejšie poklaknutím na pravé koleno a súčasne zdvihnutím klobúka. Obyčajne si ešte zaspieva aj pieseň *do křesaňa - drobne*, alebo *vječne*.

Vječne tancuje tanečník tak, že prvú časť jednej melódie tancuje len jeden motív jednou nohou na jednu stranu, druhú časť melódie druhou nohou, na druhú stranu.

Zbojeckí tanec (*hajduka* - odzemok) tančili s valaškou sólovo iba tí najlepší. Najčastejšie tento tanec tancujú v skupine viacerí tanečníci (štyria tanečníci so štyrmi tanečnicami). Pri tanci obmieňajú rôzne odzemkové motívy (vysoký, nízky), pri ktorých hodne využívajú valašky (prekladajú si ich popod nohy, zakvačia oproti sebe, či štrngajú pri obratoch).

Sólové tance boli často zdrojom škriepok a šarvátok, pretože ostatní tanečníci museli dlho čakať, kým príde na nich rad. Preto sa tančil i *sopolecný goral'ski* za sebou, alebo *pol'ka* kombinovaná s *kosyckem* - košíčkom a neskôr už aj *val'c* - valčík.

V polke sa často na povel vedúceho páru striedali rôzne motívy tanca. Páry na povel *Para za parom* postupujú mäkkou chôdzou za sebou v pároch do kruhu. Na povel *Jedna para vpřod* (vzad), alebo *Dve pary vpřod* (vzad) každá tanečnica prebehne k tanečníkovi z páru vpred (vzad), alebo k tanečníkovi z druhého páru vpred (vzad). Na povel *Huťaj* tanečníci tancujú v pároch polku. Na povel *Kolecko* mäkkou chôdzou tanečníci vytvoria kruh, striedavo dievča - chlapec, držiac sa za ruky. Na povel *Panny v šrodku* tanečnice vtancujú do stredu kruhu, tanečníci tančia vo vonkajšom kruhu v protismere k tanečniciam. Na ďalší povel *Panny vybjyrajo* si tanečnice vyberajú svojich tanečníkov. Na povel *Kolecko skriza* sa tanečníci držia za ruky pred tanečnicami. Na povel *Panny našadajo* tanečníci zdvihnú spojené ruky ponad tanečnice, spustia ich za nimi a tanečnice si na spojené ruky

sadnú. Ak pred týmto povelom bol povel *Kolecko z opaku*, keď boli tančnice obrátené tvárou von z kruhu, aj teraz sedia tvárou von z kruhu.

Tieto povely sa často striedajú a obmieňajú (napr. *Pani do pošrodka atď.*). Smer krútenia tančníci menia na povel *Přečiv mňe*. Tančníci zadupkajú a zmenia smer tanca v kruhu. Tento podup tančníci používajú vo všetkých tancoch. V polke sa zadupe na povel vedúceho tančníka a dupú všetci naraz, v ostatných tancoch zadupe najskôr tančník a tančnica mu hned' odpovedá.

Polka často končila *koleckem* (kolesom), ktorý vedúci tančník rozpojil a hadovitými krivkami vodil po priestore.

(Takto zostavený tanec polky mal dlhé roky vo svojom repertoári detský folklórny súbor Goral i folklórny súbor dospelých.)

Vo vokálno-inštrumentálnej interpretácii sa používajú mierne rýchle tempá (Moderato, Allegretto). Hudba k tancom býva v Allegre, zriedka v tempe Presto.

Vjyrhove piesne sa spievajú úplne voľne.

Hudba

Obsadenie sláčikovej hudby je nasledovné: 1. husle - prím, 1. kontra, 2. kontra- sekund, basa. Ako basa sa používa malá basička - neskôr čelo. Má však iba tri struny ladené na tónoch: A - D -d.

Ladenie nástrojov je u goralskej muziky pomerne vysoké ($a_1 = b_1$). Sprivedorovanej goralskej hudby je rovný s veľmi krátkymi pauzami medzi jednotlivými štvrtovými notami. Tieto pauzy nezapisujeme, podobajú sa skôr nadýchnutiu pri speve. Takýto spôsob hry dodáva goralskej muzike charakter hranatosti, rezkosti a tvrdosti. Priznávkový sprivedor využívajú sprivedodní hráči len u poliek, valčíkov a odzemkov.

Je veľmi zaujímavé počúvať melódie jednotlivých primášov. Pretože sa melódie dedia z generácie na generáciu len sluchovým podaním - mladší muzikanti sa učia melódie od starších, dochádza k tomu, že i keď každý z muzikantov hrá tú istú melódiu, predsa ju hrá každý ináč. Každý do piesne

vkladá svoju predstavu o piesni, obohacuje ju rôznymi vlastnými melodickými ozdobami tvoriacimi súvislú a neprerušenú melodickú líniu. Takto sa, v závislosti od toho kto pieseň interpretuje, piesne líšia spôsobom hry - cifier. Každý muzikant si vytvára svoj charakter hry.

Najznámejší muzikanti

Najznámejší muzikanti v Hladovke, ktorí hrávali ešte pred prvou svetovou vojnou boli: Šprlák Zeman, Hutlas a Kaďa, Po I. svetovej vojne: Ján Hutlas (1924), Jozef Hutlas (odišiel do Ameriky), Štefan Bonk - primáš (1905-1964) a Ondrej Botor (žije v Poľsku). Ďalšie zloženie muziky: Matej Bugaj (1908-1986), Karol Hutlas (1907-1975), Ondrej Hurkot(1911-1983), potom to boli: Vladislav Kozera (1943-1995), Karol Hutlas (1907 - 1975), Ján Hutlas (1926), Matej Chmeňa (1926). Karol Škrabek (1941), Stanislav Buš (1947), Karol Hurkot (1949-1966), Anton Bugaj (1943). Dnes sú to bratia Pavol, Daniel a Jozef Kubica a bratia Harmatovci. Muziky hrávali na svadbách, pri vyprevádzaní regrútov, na páračkách, priadkach, na krstinách, zásnubach, na zábavách, alebo len pre seba, keď sa schádzali v nedeľu a vo sviatky. Od roku 1937 spoluúčinkovali aj vo folklórnom súbore Goral. Teraz vystupujú už len príležitostne na folklórnych festivaloch, rôznych spoločenských príležitostiach a oslavách obce, alebo na rodinných oslavách napr. svadbách - pri čepčení mladuchy a pod.

Najstarším a najvýraznejším muzikantom, ktorý ostal vo vedomí ľudu Suchej Hory a Hladovky, bol Kaďa, narodený v roku 1863. Obyvatelia Suchej Hory si ešte pamäタajú na muziku, ktorá hrala ešte po I. svetovej vojne. Jej členmi boli: Jozef Pikula (1897), Matej Chmeňa - primáš (1888) a Ján Krátky. Po I. svetovej vojne Anton Hurkot (1908), Ján Červeň (1922), kováč Karol Števek (1922), Jozef Papež (1926). V tom čase začala hrávať už aj hudba zložená z mladých chlapcov: primáš Ján Šimek nar. 1930 stolár, Jozef Červeň (odstúhal sa), Matej Červeň a Karol Šimek. Táto chlapčenská muzika už chodila hrávať po páračkách. Až neskôr na zábavy. Muziky hrávali pri tých istých príležitostiach ako v Hladovke. Často dochádzalo aj k vzájomnej výmene muzík a jednotlivých muzikantov týchto takmer spojených obcí. Dnes môžeme v Suchej Hore počuť hrávať bratov Karola a Jána Šimeka, súrodencov Brnušákovcov, či bratov Šuvadovcov, ktorí sú odchovancami Jána Červeňa narodeného v roku 1922 a ktorý je vo svojom

okolí známy ako stolár, rezbár a výrobca goralských huslí tzv. *zlobcokof*.

Medzi pokračovateľov goralských tradícií môžeme zaradiť v Hladovke napríklad rodiny Harmatové, Hutlasové, Štefana Šimaľu a vlastne všetkých, ktorí pôsobili v súbore Goral.

V Suchej Hore spomeňme napríklad rodinu roľníka Jozefa Harmatu narodeného v r. 1931, Števekovcov, Šuvadovcov, Šimekovcov, Brnušákovcov, Dreveňáka a ďalších, z ktorých tiež mnohí pôsobili v detskom súbore Goral z Hladovky, alebo vo folklórnom súbore zo Suchej Hory.

Na svoje začiatky s hudbou si napr. Ján Hutlas nar. 3.2. 1924 z Hladovky, povolením roľník, spomína takto:

Hudbou som sa začal zaoberať v rokoch 1936 - 1938 ako žiak základnej školy. Prvé husle som si začal robiť tajne sám z dosiek. Neskôr som otcovi povedal, že je to výrobok do školy na pracovné vyučovanie. Pomohol mi ich dokončiť a ja som sa mohol začať učiť hrať. Neskôr som si kúpil husle za 30 korún od Karola Ištoka zo Suchej Hory, ktorý sa odsťahoval na Dolniaky. Po založení skupiny sme získali basu z Poľska z Lipnice. Boli sme si preňu v zime na lyžiach, krížom cez polia.

Hrávali sme na páračkách, priádkach, v nedele a sviatky len tak pre seba. Neskôr aj na krstnáčoch, svadbách a vystúpeniach folklórneho súboru.

(Zapísané v júli 1995.)

Detské hry

Deti trávili svoje detstvo trošku ináč, než dnešné deti. Dostatok príležitostí na hry poskytovali spoločné stretnutia pri pasení kráv a husí. Od jesene a cez zimu chodili zase s mamkami na páračky alebo priadky, kde sa zase naučili spievať a tancovať. Niektoré z hier sa nám podarilo zaznamenať.

Hry sú zapísané a zostavené v takom poradí, v akom ho mal vo svojom programe i detský folklórny súbor Goral.

1. *Pašče še, krovicki,
ofce i barany,
bo idže za vami
pastyř porombany.*
2. *Pašče še, krovicki
na žel'onyj trave,
ke vas mama předa,
kupi mi gora'e.*
3. *Mamo moja, mamo,
strasylo me bobo,
jak mi ňevjeřiče,
spytajče še kogo.*

Chlapci strašia dievčatá a potom sa ich pýtajú:

- Ch: *Skyľ' šče, džyfcenta?*
D: *Z Glodofski.*
Ch: *Jako šče tu přisly?*
D: *Sroka nas přiňesla na ogoňe.*
Ch: *Dže ta sroka?*
D: *Na koščel'e.*
Ch: *Dže ten koščol?*
D: *Voda go vžyna.*
Ch: *Dže ta voda?*
D: *Golombki jo vypjyly.*
Ch: *Dže tý golombki?*
D: *Škyrka ik porombala.*
Ch: *Dže ta škyrka?*

- D: U koval'a.
 Ch: Dže ten koval'?
 D: Umrel.
 Ch: Dže go pohovali?
 D: Pod šviňskim progem.
 Ch: Cym mu trombyli?
 D: Hu, hu, hu, baranim rogem.
 Dievčatá sa vysmievajú chlapcom.
 Ch: Džyscenta, poče še s nami grač.
 D: A jako še bedžeme grač?
 Ch: Na bonka.
 Ch: Ja bede pocytač, postavče še do kolesa.

Jeden, dva, tři, kura patři.
 Jest tu taki mjyndzy nami,
 co vyskocyl do povaly.
 Jeden, dva, tři, bedžes bonkem ty.

Deti sa postavia do kruhu a ten, ktorého určili vyčítankou, sa postaví do stredu, zakryje si oči a spí. Ostatné deti stoja okolo bonka, snažia sa ho poťahovaním zbudíť a pritom recitujú: *Pjyrsa godžina - bonk špi, druga godžina - bonk špi...*, a ak niekoho chytí, vystriedajú sa.(Počíta sa tol'ko hodín, kol'ko je detí.) Hra sa opakuje dovtedy, kým sa deťom nezunuje.

Ja še uz ňejde grač na bonka, podžme še zagrač na čičibabke.
 Vyčítankou určia, kto bude čičibabka - slepá baba.
 Zaviažu jej oči a pýtajú sa:

*Čičibabka, na cym stojis?
 Na klačiku.
 Co mas pod nim?
 Kase z ml'ykem.
 S kyl' ješ?
 Z mjasta.
 Co kces?
 Časta.
 Jakego?
 Kukanego.*

Deti kukajú a pošklbávajú čičibabke dovtedy, kým niekoho nechytí.
Chytené dieťa je potom čičibabkom.

Na vyklepovane

Deti stoja v kruhu, vyčítankou sa určí, kto bude prvý vyklepovač - žmúriť.

*Poslala me babka s Filipkem na jabka
a Filipek popodlipek poosypal jabka.*

Na ktorého vyšlo slovo, ide žmúriť a počíta: *Jeden, dva, tři, štyry*, a medzi tým sa pýta: *Uz?* Deti odpovedajú: *Esce ňe, esce ňe, esce baba v komine.* Ten čo žmúri, počíta ďalej: *Pjynč, seš, šedem, ošym, dževjynč, džešynč.* Deti odpovedajú: *Uz.* On hovorí: *Kto ňebedže skryty, bedže vyklepaný.* Potom ide hľadať deti. Koho nájde, vyklepe ho takto: *Raz, dva, tři, Maryša.* Nesmie vyklepať hráča, ktorý už žmúriaceho vyklepal. Ak sa mu to nepodarí, deti mu hovoria: *Maryša, džaduľa, nikogo ňevyklepala, bedže mruzyč esce raz.* Ak sa stane, že nevyklepe nikoho ani na druhý raz, a ak sa pritom ešte aj hnevá, deti hovoria:

Ľegňyvaj še, gňyvosku,
pojedžeme na vozku,
Zapřongňeme dva kotki,
pojedžeme do čotki.

Hra sa opäť môže niekoľkokrát opakovať.

Na čotke - na tetu

Čotka: Džecí, džecí, třeba robote robič.

Deti odpovedajú akoby tancovali: *My by racyj tancovali.*

Čotka: Zadne take, šecke řezač.

Deti napodobňujú rezanie sečky a pri tom hovoria (môžu i zaspievať):

Ľebede ja šecke řezal,
bo ja malý parobek,
al'le bede ja ozmyšľal,
jako byk še tu styl' dostał,
ku tym džecom na břyzek.

Deti hovoria: Čotko, čotko, my uz šecki nařezali, možeme uz tancovač?

Čotka: Esce ňe, třeba krovu dojič.

Deti znázorňujú dojenie kráv a hovoria riekanku:

*Ke me šecke nařezali,
krovom me jo nasypali.
Dojič me ik zacyni,
krovu mlýka nimjaly.*

Po chvíli dojenia sa deti zase pýtajú. Čotko, čotko, my uz krovu podojili, možeme iš tancovač?

Čotka: Esce ňe, esce třeba mlýko robič.

Deti znázorňujú robenie mlieka a hovoria:

*Či glodovscy hlopcy
tacy so maľučki,
robjyla jeg mlýko,
spadli do kjernicki.*

Znovu sa pýtajú: Čotko, čotko, my uz mlýko zrobjili, možeme iš tancovač?

Čotka: Esce ňe, esce ňe, třeba dřevo pjylič.

Deti znázorňujú pílenie a hovoria:
Hodžaj me aj mali,
goral'e me cali,
dy my od maľučka
pjylič nauconi.

Čotko, čotko, my uz dřeva napjylyli, možeme iš tancovač?

Čotka: Esce ňe, esce ňe, třeba fořty rajbač.

Deti znázorňujú a hovoria:

*Rajbeme fořty, rajbeme,
vyrajbeme ik na bjalo,
zeby še nom na tyk fořtak
dobře tancovalo.*

Deti sa pýtajú: Čotko, čotko, možeme iš tancovač?

Čotka: Mozeče.

Deti: A do kteryj možeme tancovač?

Čotka: Do džešontyj.

Deti odchádzajú a s radosťou volajú: Do džešontyj, do džešontyj.

Ďalšie hry

Hyč kocurku mys

Deti si posadajú do kruhu a ako pomôcku majú bič, na ktorom je uviazaný brmbolec. Jedno dieťa chodí v kruhu a nadvihuje brmbolec bičom a pritom hovorí: *Hyč kocurku mys*. Ktoré dieťa chytí brmbolec, chodí s bičom. Obmena hry: môže sa chodiť aj po vonkajšej strane kruhu.

Gadaj, gadaj, gadul'a

Skupina dievčat sa usadí do kruhu a jedno sa postaví do kruhu a zavrie oči. Ostatné dievčatá si zatial podávajú kúsok handričky (alebo vreckovku) zabalenej do guľky tak, aby to nevidelo dievča uprostred kruhu. Keď dievčatá ukryjú handričku, začínajú sa pýtať (spoločne recitovať):

Gadaj, gadaj, gadul'a, kany tvoja zlota guľ'a?

Dievča, ktoré stojí v strede kruhu, otvorí oči a odpovedá:

A co by ja gadala, ke jo ona ma.

Ukáže, ktoré dievča by mohlo mať guľku. Ak uhádne, u ktorej z dievčat ostala hanrička, vymenia si miesta, ak nie, háda ďalej.

Vidžis to?

Túto hru sa hrávajú dvaja hráči. Jeden hráč je k druhému otočený chrbotom, aby ho nevidel. Prvý sa pýta toho, čo je pred ním, či vidí určitý predmet (napr. *kjernicke - zbonek* - kanvička, *piglajz* - žehlička, *pjec* - pec a pod.) Na jeden z predmetov sa však opýta takto: *A vidžis přežyradlo - zrkadlo?* Spojku a by však mal vyslovíť spolu s nasledujúcim slovom tak, aby si ju druhý hráč nevšimol. Keď sa opýta na viac vecí, chytí sa predmetu, pred ktorým použil spojku a opýta sa: *A cego še džerzym?* (*džerzem* - SH) Často sa nepodarí hráčovi uhádnuť daný predmet, vznikajú škriepky a hnev. Ostatné deti preto často za nahnevaným hráčom opäť volajú:

Negňyvaj še, gňyvusku,...

(Túto hru zapísala A. Jurčiová - od Veroniky Harmatovej, nar. v r. 1905)

Na dupe

Na stoličku sa posadí jeden chlapec, medzi kolená si položí čiapku. Druhý sa zohne a hlavu dá do čiapky. Okolo sa postavia ostatní hráči a jeden z nich ho ťapne po zadku a ten čo má hlavu v čiapke háda, kto to bol. Ak uhádne, ide na *dupe* ten, kto ho ťapol, ak neuhádne, ostáva v hre aj nadľaď on.

Ktera deska pošredňa

Túto hru sa hrá skupina detí. Jednému sa zaviažu oči a zavedú ho k dverám (ktoré sú zhotovené z viacerých dosák) a pýtajú sa ho:

1. *Skyl'ješ?*
2. *Z mjasta.*
1. *Co kces?*
2. *Časta.*
1. *Jakego?*
2. *Kvašnego.*
1. *Ktera deska pošredňa?*

Ak hráč uhádne, ktorá doska je prostredná, môže odísť, ak nie, skúša hádať ďalej.

Sl ovn hr ačka

*Znesla kura jajko.
Pjyrse v potoku, druge v potoku,
třeče v potoku atď.*

Súťažiaci pokračuje dovtedy, až kým sa náhodou nepomýli, alebo nenadýchne. Vyhráva ten, kto na jedno nadýchnutie dokáže rozprávať čo najdlhšie.

Ďalšia slovná hračka:

1. *Pudžeme do hory.*
2. *I ja.*
1. *Zetňeme smreka.*
2. *I ja.*
1. *S tego smreka bedo deski.*
2. *I ja.*
1. *S tyk desek bedže zlobek.*
2. *I ja.*
1. *S tego zlobka bedo švinki zryč.*
2. *I ja.*

Vyčítanky

*Pisal, pisal, pisařicek,
napisal ik sesnaš,
kto neveri, ňek ik scyta,
cy ik nima sesnaš.*

*Stary cygan kōňa kuje,
zlotym bicem pošmiguje.
Es, kres,
stary cygan, pan pjes.
Idže baran po mošče,*

*Jeden, dva, tři,
kura ma tři.
Jest tu jeden mýndzy nami,
co še posral korunami.*

*ňeše dutki na rošče.
Kany idžes, baraňe?
Do Krakova, moj paňe.
Co tam robjo v Krakovje?
Kurki bijo na glovje.*

Básničky

*Koša, koša, košany,
pojedžeme do mamy
a od mamy do taty,
jest tam pesek kudlaty.*

*Peter, Pavel gřiby šeje,
švýnty Jan še šněgo šmeje.
Švýnty Jaňe řešmjyjze še,
tu mas gřiby, najydzze še.*

Tak, tak, šala baba mak.
Našala go štyry medze,
teraz š ňego moskal' pece.
*Tu me boli, tu me es,
tu me uzrel carny pes.
Uzrel me on v koľano,
bedže me to bol'alo.*

*Vitaj, mešoncku novy, maly,
coby nas glovy ſebol'aly.*

Prekáračky

*Hanka pasla baranka
pod křendzovym zamkem
s cervonym ogonkem.*

Jozek, smaruj vozek.

Džadku, mače torbecke na zadku.

*Ogołony, ostřidzony,
lapa mysy za ogony.*

Ujku, mače vsy v obojku.

Ked' učili deti chodiť hovorili:
Hopčuš, lipčuš, homeľčuš.

*Idže myska po pňacku,
ošmyjj ze še kotňacku.*

*Maryna, koty na.
Ñesla koty do mlyna,
ñimogla ik popředač,
mušala ik darmo dac.*

*Ostřidzona ovca
spadla do jalovca.
Stryku, byku, polykacu.
Ja o vože, a ty o kože.*

*Pyta muska do garnuska,
ke namloči, to či vroči.*

*Kop, kop, kop,
dostaňe či še dobrý hlop.
A při dobrým hlope
še i dobré kope.*

2. A, a, a, kotki dva

$\text{♩} = 96$

(uspávanka)

Musical notation for the first line of 'Kotki'. The key signature is A major (no sharps or flats). The time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes. The lyrics are: A, a, a, kot - ki dva.

A musical score for soprano voice in G major (two sharps) and common time. The vocal line consists of eighth-note pairs followed by quarter notes. The lyrics are "Je-den bja-ly, dru-gi car-ny, je-den bja-ly," with a fermata over the final note.

3. Zašvýčze mi slonecko

• = 94

(detská vyčítanka)

A musical score for a polka in 2/4 time. The key signature has two sharps. The score consists of six measures of music, each starting with a vertical bar line and ending with a horizontal bar line. The notes are eighth notes, and the tempo is indicated as 'polka'.

Za-švýč- ze mi slo- nec- ko, u-pe- cem či ja-jec- ko.

A musical score for a single melodic line. The key signature is A major (two sharps). The time signature starts at two, changes to three, then back to two. The melody consists of eighth and sixteenth note patterns, primarily on the B, C, D, E, and G strings.

Po- dom či go na da - sek, po- da či go pa- na- sek.

2. Slonecko mi švýčylo,
jajecko še upeklo.
Vlozylak go na dasek
a zjad mi go panasek.

3. Slonecko še gňvalo,
ze jajka nedostalo.
Za hmury še skovalo
a žimny dysc poslalo.

Piesňová časť

Špjyvki - texty piesní

Svadobné

príchod k neveste

1

Idžeme, idžeme,
do vyšnego konca,
aby me tam našli
ladnegu džyfencenča.

6

Pušče ze naš, pušče,
jak nas za co mače,
ňek nom tu při džyjyrak
dlugo stač ſedače.

2

Ľecudujče ſe nom,
ze břičko ſpjyvome,
do břysku idžeme,
malo pary mome.

7

Pušče ze nas, pušče,
teraz my na radže,
jakešik me nasly
ſkl'onecki v garadže.

3

Idžeme, idžeme,
po šnygu po l'odže,
dy nom naváryli
gořalki na mjomdže.

Hoč to ſkl'onka ſkl'aná,
aľe tuzexova,
s nami jo poslala
džyfka Harmatova.

4

Jak ješče nom radži,
to nas přivitajče,
dajče koňom ſeckí
a nom gořalecki.

8

Pušče ze nas, pušče,
z pjeca na cel'ušče,
jak nas ſepuščiče,
to nas zamrožiče.

5

Jak ješče nom radži,
to nas přivitajče,
jak ješče ſeradži,
to nas odprovadžče.

9

Hodž by ſe ſe zamkli
ſtyroma zamkami,
to jom vypytome
pjynknymi ſlovami.

10

Ček ze tys tu bedže
Pan Bog pohvaľony,
co by nas mlody pan
ňebyl pogaňony.

11

Dajče ze nom, dajče,
co nom mače dač,
bo jak nom ňedače,
to vom střeske obtargome
a pod noski podlozyme,
bo nam žimno stač,
bo nam žimno stač.

12

Dajče ze nom, dajče,
co nom mače dači,
bo nas tu poslala
Janickova mači.

13

Poco še tu přišli,
my vas řevolali,
my by ši tu byli
bez vas rady dali.

14

Dy my tu řepřišli
ješ vase fazuľe,
dajčeze nom, dajče,
te vase mazuľe.

15

Dy nom povjadajo,
ze tu pjykňe grajo
a my tu idžeme,
bo tancovač kceme.

16

Juz ide, juz ide,
juz noski za progjem,
zostanče ši doma
s milym Panem Bogjem.

po odpýtaní

17

Hvalas Panu Bogu,
ze me odpytali,
Bog zaplac mamicko,
ze še nom jo dali.

18

Hvalas Panu Bogu,
ze me namovjyli,
ze me góralecki
darmo řevypjyli.

k mladému pánovi

19

A v tym nasym strombjě
hucaly golombje,
Nebijze, Jašinku,
džycyny po gembje.

20

Fořty unizone,
pogňly l'ygary,
takeš dostal džyfce,
co mu nima pary.

21

Mlody pan, mlody pan,
ňel'ygaj ze ty som,
aľe s mlodom paňom,
keš pracoval za ňom.

22

Ľebedžes Janicku
na genšlickak graval,
bedžes u Harmaty
čel'enta napaval.

všeobecné

23

Bardzo je tys dluga
z přendžonka jedna ňič,
dlukse so dni, nocy,
ke je džyfce nanic.

24

Dala byk či, dala,
cubate kokoše,
cubate kokoše,
kebyš me volala
za pjyrse kumoše,
kebyš me volala
za pjyrse kumoše.

25

Dобра byla, добра,
гораљека с мјодем,
пјали јо хлопци
под насим огројем.

26

Džišok je vesel'e,
jutro odmlodžiny,
za pare mješency
pudžeme na křčiny.

27

Gorom džyfce blondži,
ňek ze jo Bołk sondži,
ňesondžče jo ľudže,
bo jo Pan Bog bedže.

28

Hvaľyl še Jaňicek,
ze ma pare koni
a tu u Harmaty
scur ze scurkom goňi.

29

Javore, javoře,
syrokego lišča,
daj ze, Paňe Boze,
mlodyj pary scenča.

30

Jydzme ze, pijme ze,
kedy nom davajo,
ta nasa rodžina,
ke nas za co majo.

31

Ke še hlopec zení,
teľos by še rodžyl,
jakoby mješoncek
ze sloneckem hodžyl.

32

Kje še jadže z břyzku,
nadřyj ši zahamuj,
jakješ džyfce dostal,
takje ši posanuj.

33

Kje ši ja zašpjivom
i zaplakač muse,
kje še po vesel'ak
poňevjyrač muse.

34

Kto to tam, kto to tam,
na povaľe piska,
dy ši to mlody pan,
mlode pani ščiska.

35

Ľečaly gavrony
napoly s kafkami,
dy še pomjysaly
Poľki s Orafkami.

36

Ľečaly golombki,
jeden nimjal pary,
ľepsy vdovjec mlody,
jak parobek stary.

37

Naši mlodži pani
tacy som ladňučki,
jako při potoku
travnik žeľeňučki.

38

Povjadajo na mňe,
ze ja jek pijana
a ja namocyla
v gořalce koľana.

39

Skladajče še syčke druzki,
mlodyj pani na pjeľuski,
bo jak bedže džecko mjala,
cym go bedže povijala.

40

Teraz jek še ozigrala,
teraz ze mi grajče,
jednyk bôtki ostrepala
na drugje mi dajče.

41

Tjy sujgorske baby
roboty nimajo,
vysly na mostecki,
na nas požyrajo.

42

Uz še ta lavecka
napoly zlomala,
na fteryj Hanuša
s Janickem šadala.

A ke še zlomala,
dom jo zamontovač,
jakok šadovala,
tak bede šadovač.

43

Vypijme ši na žemi,
bo v ňebi ſebedžeme,
ke še z ňeba vrôčime,
po jednym ši čapneme.

k družbovi

44

Vypjyla jek jeden,
vypijem i třeči,
hej, esce mi glovicka
po pod stol ňeleči.

49

Druzbove, druzbove,
zla novina na vas,
zginoly pomyje,
povjadajo na vas.

45

Zašpjyvajče ťudže
v Jaňickovyj budže,
kje še buda zvali,
to pudžeme daľj.

50

Ten najstarsy druzba
taki vymajony,
majom tam ml'ycarňe,
duzo zjad šmjetany.

Buda še ňezvali,
bo je murovana,
ta nasa Myryška
dobře vyhovana.

51

Ten nas pjyrsy druzba
taki je ňeražny,
bo mu syčke druzki
za stolem pomarzly.

46

Bodej tý gaždžiny
tr̄isto rockov zyly,
ze nom takik dobryk

52

Dy me ši tyz byly
take jak zdruzeňe
a teraz če vybral
Janicek za zone.

gazdinám

jadel navařily.

družičky 53

47

Tý nase kuharki
išče še opjyly,
ke nom te pol'vyke
malo posoľyly.

Kamaratki moje,
rady še vidžime,
přisel raz taki cas,
rozyjš še mušime.

48

Druzba nas, druzba nas,
jakos to druzbujes,
ani nic ňespjyvas,
ani ňetancujes.

54

Ke me še loncyly,
syške me plakaly
a i ta žemicka,
co me na ňyj staly.

mladý pán

55

Hej, uz jek še ozeňyl,
uz jek še ohlopjyl,
hej, uz še ňevypřongne,
kim nogi vyčongne.

56

Jednego me mamka,
jednego me mjala,
esce me, esce me,
na přistempki dala.

57

Kazal še mi očec zenič,
a matka mi ředala
a ja matke lopatkoum,
zaraz še mi kazala.

58

Kazom še mi zenič,
naco mi ta zona,
moja matka mloda,
mom pořondek doma.

59

Povjadajom na mňe,
ze ja ňevjym robič,
dy ja vjym furmanič
i za plugjem hodžič.
Co ľudže robiče,
co mi jom ganiče,
š nyj gaždžina bedže,
dy vy uvidžiče.

60

Pozegnaj me, mamko,
pozegnaj me na křiz,
bo moje pjorecko
v ostatny džyň spatřis.

61

Uz jek še ozeňyl,
uz jek še ohlopjyl,
uz jek svoje mlodoš
navjeki utopjyl.

62

Uz jek še ozeňyl,
uz jek še ohlopjyl,
uz jek ši pjorecko
naveki utopjyl.

63

Hovaj ši, mamicko,
synacka v kočercu,
co by či ňevysel
vecor ku džycenču.

k rodičom

64

Moglaš jo mamicko,
mogla ňevydavač.
Moglaš jyj na glovje
vjonecek popravjač.

65

Naťyj nom, Harmatko,
po keľusku vina,
dome či Maryše,
bo us takyj nima.

66

ňe očec, ſe matka,
džyfcyne vydaje,
ohota, robota,
dobre obycaje.

67

Sama mamušinko
ňebedžes vjedžala,
ka ſe či l'elija
z ogrodka podžala.

68

Tatičku, mamicko,
poče me ratovač,
bo mi tji veredy
ido vjonek syjmač.

69

Ta stara Harmatka,
to dobra gaždžina,
my ſe radujeme,
ze nom vľeje vina.

70

Ta stara Harmatka
za džvýjami stoji,
z opaľonym kijem,
ňevjasty ſe boji.

71

Tak me ſi, tak me ſi,
ze jo uz ſedome,
samyk hlopcov v rodže,
džyfcont malo mome.

72

Tatušu, tatušu,
cy ja to ſe vasa,
kje ſe me poslali
ſ hlopcam do l'asa.

73

Tatušu, tatušu,
dy ja tatušova,
vežme ſe za roncki,
podžme do košcola.

74

Ten stary Harmata
vylyšal, vylyšal,
bo ſe boji bardzo,
ze bedže kolysal.

75

Vydalas ſe, mamo,
najstarsom džyvecke,
kto či bedže teras
hodžyl po vodecke.

76

Vygral tatuš, vygral,
ze Hanuše vydal,
vydal, dobré spravjyl,
bedže ſi ſom robjyl.

77

Daj me, matko, daj me,
ke l'udže pytajom,
kedy ruza kvitne,
vtedy jo targajo.

78

nevesta k matke

Daj me, matko, daj me,
bo ja jak v pol'u kvjat,
vjater me oderve,
poňeše me ve švjet.

79

Dala šče me, mamko,
daľeko za ľašik,
ja ši tam ſezvukne,
bo tam budži ktošik.

80

Mjalaš nas, mamuško,
jako dve ľeľuje,
jedna uľecala,
druga poľatuje.

81

Mom se ja hlopecka,
pjyknego Janicka,
ale mi go broni
ta moja mamicka.

Vy, moja mamicko,
přeco mi broníče,
keľo go mom rada,
vy ňeuveřiče.
Esces bardzo młoda,
hvil'e esce pockas,
kje še on ozeni,
inego še dockas.

Kjedy jego ňehas,

mozno přidže iny,
keby ľen taki byl,
co ma pol ošminy.
Ñebedžeče mamko,
mňe ozkazovala,
hudobnego kcem,
co by šče vedžala.

82

Přeco šče mňe, mamko moja,
tak vcas vydali,
přeco šče mňe gospodarki
ňenaucyli.

Teraz třeba syčko robič,
hl'eba napjyc, ješ uvařič,
a ja ňevjym nic
a ja ňevjym nic.

Dali šče mi štyry krovy
i štyry šviňe,
k temu esce krdeľ ovjec
i pare koni.

On mi to syčko přepije,
přidže s karcmy, to me bije,
o, l'udže moji, kto to vystoji,
kto to vystoji.

83

Ej, mamicko, tačicku,
clivo mi za vami,
bo ja od maľučka
naucona s vami.

84

iná verzia

Stažne uz ňevjasto,
boj še uz vyspala,
idž podojič krovny,
coš s sobom přignalala.

Kjedy ješ vjedžala,
ze ja krov nimjala,
po co ješ ši syna
do nas posylala.

Moglaš ši go poslač
do bogatyj zonki,
byla by přivjedla
štyry vyčeľonki.

Štyry vyčeľonki
a pjonte jalove,
byla byj ši mjala
bogate synove.

Bedžes se ty čiho,
stulis se ty gemby,
dopadnem kamjyň
a vybijem či zemby.

Ñebedžes mi ty, matko,
gemby vybijala,
ňe na tvojim hľejbe
jestek vyhovana.
Bo ja u mamuše
jak kvjatecek rosla,
nikdy na mňe matka
roncki ſepodňesla.

Na krakovskim mošče
jarne slonko skodži,
zadna ty synovo
mamje ňevygodžis.

Hoč byš ty ňevjasto
zlate roze vjala,
to ona še spyta,
co zeš tam robjyla.

Ijdze do kumory,
vejze skopjec novy,
ijdze se ty podoŋ
od mamicki krovny.

Dobřeš ty vjedžala,
ze ja krov nimjala,
poco zeš bogacko
po mňe posylala.

Mogla seš ty poslač
do bogatyj zonki,
byla byš přivjedla
štyry vyčeľonki.

Štyry vyčeľonki
a pjonte jalove,
byla byš ši mjala
bogate synove.
Ñepyskuj, ňevjasto,
ňeoždžyraj gemby,
vezne ostre skale,
vybije či zemby.

Ñebedžes, češčino,

zemby vybijala,
bo ja ňe na tvojim
hl'ebje vyhovana.

Bo ja u mamicki
jako kvjatek rosla,
ona na mňe renki
nikdy řepodňesla.

86

Boze moj, paňe moj,
cok to porobjyla,
za staregok posla,
švjatu ňeuzyila.

l'útost' nevesty

87

Boze moj, Paňe moj,
cy komu tak vyslo,
cok čensko hovala,
syčko me odyslo.

l'útost' matky

Syčko me odyslo
do švjatu syrego,
ňebede vjync mjala
počeseňa s tego.
Počeseňa nimom,
ani go ňeckom,
bo ja ſe pl'otkarkom
uz džiš ňevyscekom.

88

Cervone jablecko
po stoľ'e, po rogu,
přidže mi kohanek,
hvalas Panu Bogu.

nevesta

89

Dy ja ſe vydala
na maly krótki cas,
dy ja ſi myš'ala,
ze bedem džyfkom zaš.

90

Dobře mi je, dobře,
co by mi ňebylo,
nimom maľučkjego,
co by mňe budžylo.

91

Moj žeľony vjonek
dolu vodom l'eči,
uz moj mily veru,
ode mňe odhodži.

92

Špjyvom ja ſi, špjyvom,
jako špjyvanicka,
l'udže ſe pytajo,
cyja to džyvecka.

93

Vesolo či bylo,
ke nom šľub davali,
slonecko švýčilo,
na organak grali.

94

Vesološ, vesološ,
kedy če bedže doš,
mojjyj vesološči
ňebedže ňikdy doš.

k nevest^Cy či tys, Hanuško,
tego vjonka ňezal',
ke či na hodnicku
porombany l'ezal.

95

Vjonecku mjyrtovy
spadňes z mojjyj glovy,
zyjdžes dolu vodom,
ňezyjde še s tobom.

101

Hodžaj bedžes Maryš
pomaranča jadla,
nebedžes cyrvjenič,
aľe bedžes bl'adla.

96

Vjonecku mjyrtovy
třymaj še mi glovy,
bo še na če stroji
zlodžej dubel'tovy.

102

Kamaratko moja,
ja uz tobe ňekcem,
bo ja ve vjonecku
a tyš uz pod cepcem.

97

Vyslak na vjyrsycek,
zavolalak truš, truš,
spadnol mi vjonecek,
podaj mi go Jyndruš.

103

Ke če bedo cepič,
požryj do povaly,
zeby tvoje džeči
carne ocka mjaly.

98

Za mnom hlopi, za mnom,
zakeľ'ak se pannom,
jak se bede babom,
komin vami zatkom.

104

Kje če bedo cepič,
ňemušis še skřypič,
kje če mama mjeli,
mjalaš vinko ňepič.

99

Cozeš tak, Hanuško,
cozeš tak zglupjala,
kješ ši za vjonecek
smačisko vybrala.

105

Ľečaly gonelecki
ponad tý vjyrsceki,
zbjyrat džyfce pjorka,
bedo podusecki.

100

Ňebudem zbjyrala,

bo mi mama dala,
štyry podusecki,
pjonte objecala.

106

Ľeči či vjonecek,
dolu vodom ľeči,
poňizyj džedžiny
hytajo go džeči.

107

Lepjyj či, Maryško,
smykalecke smykač,
jako na přistempkak
poza vengly fikač.

108

Moglaš tam řehodžič,
ka vojacy pijo,
byla byš nimjala
ten male Zofiom.

109

Myšlalaš Hanuško,
ze Janicek ľaľa,
dy on če vypere
portkami do raňa.

110

Myšlalaš Hanuško,
ze Janicek slodki,
keš na nim vidžala
s křešivami portki.

111

Myšlalaš Hanuško,
ze to mjud v slojiku,
ke ješ uvidžala
Jaša v Rogožniku.

112

Na glodovskyj vjazy
zašvjučyl še křištał,
jakos či, Hanuško,
ten vjonecek přistal.

113

Nasa mloda pani
taka jak ružicka,
bo se dodžerzala
do šľubu vjonecka.

114

Nasa mloda pani
v silonovyk šatak
a ten nas mlody pan
v potarganyk gjatak.

115

Ľebedžes Hanuško
po muzykak ľatač,
šadňes ši ku pecu
stare portki latač.

116

Nebedžes Hanuško
po vodecke hodžič,
bo jyj bedžes mjala
popod ocka dosyč.

117

Ñebedžes Hanuško
scelinecek rombač,
bedo či še samy
na gřibeče lomač.

118

Ñeboj še, džyfcyno,
ze če bedem bijal,
l'en ty za mnom řehodž,
kedy bedem pijal.

119

Ñeboj še, Hanuško,
coz tam bedžes jadla,
jes tam sud s kapusty
i deski ze sadla.

120

Ñeboj še Hanuško,
ňeboj še ty psoty,
vysukaj renkavki,
ber še do roboty.

121

Ñehalaš Maryško
na okňe nožnicki,
komu ze zaňehas
tjy svoje šostřicki.

122

Ñeplac, džyfce, ſeplac,
ňeplac, ſenařykaj,
ino pomařučku
od matki odvykaj.

123

Ñeplac Maryš, ſeplac,
ňebjere če ſmarkac,
bjere če uroda,
hlopjec jak jagoda.

124

Ñeplac ze mi, Hanuš,
bo še l'en při ſlubje,
bo ſe doš naplaces
při svojim Kadlubje.

125

Odloz ze ſi, Hanuš,
fartuch drobno ſyty,
bedžes tam stavala,
dže ſtojo kobjety.

126

Odloz ze ſi, Hanuš,
fartuch vysvany,
ňebedžes tam stavač,
dže ſtavaly panny.

127

Porataj, Hanuško,
ſyčke klince v dahu,
teľo bedžes mjala
pjyrſe nocke strahu.

128

Požryj ſi, Hanuško,
keľo klincy v dahu,
teľo bedžes mjala
pjyrſe nocke strahu.

129

Požryj ši, Hanuško,
na koňec, na dyšel',
cy či tys ſepřidže
ten pjyrsy na myšel'.

U tego Harmaty
povalecka hodna,
vležes tu, Hanuško,
jako do kral'ovstva.

130

Požryj ši, Jaňicku,
požryj ši esce raz,
cobyš ſepovjedžal,
kje jo spoňevjyras.

136

U tego Harmaty
uphavane spary,
myšlalaš Maryško,
ze to tam taľary.

131

Požryj ši, Jaňicku,
požryj ši esce raz,
požryj na Maryške,
jakje jo mas teraz,

137

U tego Harmaty
v stajni nima dyl'a,
veže nom peřiny
dvojnoga kobyla.

132

Požryj ši, Hanuško,
požryj okjyneckem,
jakego vedžeme
Janicka s pjoreckem.

138

U tego Harmaty
vyrostnol bobovnik,
ryhtuj ši, Maryško,
na tak rok povoňnik.

133

Požryj ši, Hanuško,
rovno do ňebicka,
co by ješ ty mjala
pjyrsego Janicka.

139

Veseľe, vesel'e,
od samego raňa,
cepče ze Hanuške,
bo mama kazala.

134

Šive gonsky na galonzki
a te carne na Dunaj,
coj se kčala, toš dostala
a teraz tu řendumaj.

140

čepčenie Odstompče ze še nom,
druzycki moje,
dy vom zaňehavom
paňynstvo svoje.

135

141

Odstompče ze še nom,
ludže, na strone,
co ši převedžeme
sve mlode paňe.

142

Odstompče ze še nom,
švární parobcy,
co šče jyj robjili
ucčivošč v tancy.

143

Podžynkuj, Maryško,
tatovi i mamje,
bo oni či dali
Boze pozegnaňe.

144

Parta moja, parta,
žel'ony vjonek,
nasel mi go druzba,
pjykny parobek.

A ja tobe, druzba,
tak pjykňe prošim,
daj ze mi te parte,
rada jo nošim.

A kebyš ty parte
rada nošyla,
to byš ši řebyla
smatke kupjyla.

Na stolecek šadaj,
vjonecek pokladaj,
pokladaj řek l'ezý,
tak še mu nařezý.

145

1. [:Po doliňe čihi vetřik povijyva.:]
[:Už še džyfce od mamicki odbjyra.:]
2. [:Odbjyra še od mamicki, od svojyj.:]
[:Jakos bedže, moj kohanku, při tvojjyj.:]
3. [:Nenabjyraj ze ši moja do glovy.:]
[:Dy ja šuhaj pestry, jary a zdrovy.:]
4. [:Podžme oba vyprevadžič te bande.:]
[:Zaňehajme obidvaja zle rande.:]

cepjarky

146

A vy starošiny
co šče porobjyly,
co šče porobjyly,
ke šče mlode pani
křivo zacepjyly,
ke šče mlode pani
křivo zacepjyly.

Ñek ze bedže křivo,
ňek ze bedže hylo,
ňek ze bedže hylo.
l'en ke bedže temu
Janickovi milo,
l'en ke bedže temu
Janickovi milo,

147

Cepče, ze jom, cepče,
al'e ſe na usku,
coby jej pasovalo
v góraſkim kozusku.

148

Kedy korunujo,
vtedy vinko pijo
a ty paňe mlody,
daj ze nom by vody.

149

Nase starošiny,
vy šče ſe opjyly,
kje šče mlode pani
křivo zacepjyly.

150

Ñevydom, ñevydom,
mloduske ñevydom,
pokyl' mi mlody pan
ňeda vinecka zbon.

151

Ñevydom, ñevydom,
mloduske ñevydom,
pokyl' starošiny
z oscypeckem ſepřidom.

152

Oj, ñevydom mlodyj pani,
oj ñevydom, ñevydom,
pokyl'a tý starošiny
z litrem vina ſepřidom.

153

Oj, ñevydom mlodyj pani,
oj ñevydom, ñevydom,
pokel'a tý starošiny
s góraſkom ſepřidom.

154

Tý nase cepjarki
take so jak l'al'ki.
Dy ony vypjyly
dy ony vypjyly
po litře góraſki.

Po litře góraſki
i po litře vina.
Dy takik cepjarek,
dy takik cepjarek
v calym ſveče nima.

záver

155

Hvala panu Bogu,
ze me uz po šl'ube,
mlody kure zabjyl,
mloduha jo skube.

156

Vesel'e, vesel'e,
al'e řen jeden džyň,
lepjyj by byvalo,
keby bylo tydžyň.

157

Vesel'če še, l'udže,
v tyj svadobnyj
budže,
ke še buda zvali,
to pudžeme daľyj.

159

Třeba by še, třeba,
dudomu pobýrač,
jest tam šl'epa kura,
třeba jo přízyrač.

158

Vesel'e še kôncy,
bjyda še zacyna,
mloda pani křicy,
ze uz řevytrýma.

Na krštinách

160

Bodej ten křešnicek
vzdy vesoly byval,
kje mu křesny očec
na křčinak zašpjival.

163

Křešni moji, křešni,
co me do křtu řešli,
gořalecke pjyli
i mňe naucyli.

161

Kje še rodžinecka
s rodžineckom zyjdže,
to še o kjeľusku,
o dvok neobyjdže.

164

Kumoter kumoši
gořalecke noši.
Kumoša řekce pič,
gňyva še o cošik.

162

Křešni moji, křešni,
hej, co me do křtu řešli,
gořalecke pijom,
i mňe poducujom.

165

Kumoter še skoval,
kumoska skovana
a my pič bedžeme
do bjalego raňa.

Pastierske

166

Ani če, ani mňe
to džyfce řemiňe,
co paše ovjecki
na kosodřeviňe.

167

Ani jek ſe juhas,
ani jek ſe baca,
sama mi čupaska
ovecki zavraca.

168

A ke idže ku žime,
nima co dač kožiňe,
třeba rombač jedlicki
a nakarmič kožicki.

169

A tak ſe hojdome
do bjalego rana
a mojik krov nima,
slak ik hľadač sama.

170

Babo, moja babo,
odyjdžem če abo.
Za hoľe, za smrecki,
bedem pas ovjecki.

171

Baca nas, baca nas,
kaz mas gořalecke,
pocenstuj juhasov,
svoje kohanecke.

172

Baca nas, baca nas,
šedži v kolibecce,
oscypecki robi
nasyj kohanecce.

173

Bačary neořom,
bačary ſe ſejom,
kany ſe bačary
na žime podžejom.

174

Co ſe porobjili,
hlopcy ze salasa,
ze ſe dali zabič
jednego juhasa.

175

Coz bedžeme robič
my stare bačary,
mlode džyfki rosno,
ňebedo nas kčaly.

176

Coz bedžeme robič
s tymi ovjeckami,
kje nas nocka zasla
mýndzy turnickami.

177

Dobra noc, dobra noc,
dobra noc kazdemu,
ovjecki na hoľe,
džyfcena dudomu.

178

Dolina, dolina,
na doliňe salas,
cemuš me džyfcyno
do ňego ſevolas.

184

Idže, idže ku žimje,
nima co dač kožinę.
Třeba rubač jedlicki
a nakarmič kožicki.

179

Doliny, doliny,
na doliňe salas,
ke ja ſi zagvizdom,
přido ovce zaraz.

185

Idžeme grajency,
l'asem špjyvajency,
džyfcyna bacuje,
to nas přenocuje.

180

Doliny, doliny,
vypas vas kto iny,
ja vas musem placič,
paholek ňevinny.

186

Idže Rabčic s flintom,
popod Osobitom,
pod jego noskami
l'ezы cap s roskami.

181

Džyfcyno cyjašík,
l'ubjo če juhaši,
l'ubi če baca nas,
podž s nami na salas.

187

Ja jes hlopak spod Poľany,
syrem, maslem vyhovany.
Syrem, maslem, oscypkami,
teraz pude za ovcami.

182

Hudobna džyfcyna
v ľeše zablondžyla,
nasla koži rozek,
na nim zatrombjyla.

188

Jalovjec, jalovjec,
žel'ony jalovjec,
přisel mi juhašík
z Magory od ovjec.

183

Ido se ovjecki
do Magory prčom,
juhasa ňevidač,
ino zvoncki zbrcom.

189

Janickova krasa
rada ovce pasa.
Bez džyň na doliňe,
v nocy při džyfcyňe.

190

Jašu, ty moj Jašu,
podžme še na co grač,
cy na šlepe babe,
cy še racyj hojdač.

191

Juhaši, bacovie,
coz po vas zostaňe,
poza kosar košči,
po karcmak špjyvaňe.

192

Juhašicek s bacom
sami na še placom,
syru ňevydali,
bo še zaľycali.

193

Juhaši, juhaši,
co šče ovce pašli,
ja vjonek stračyla,
vy šče mi go našli.

Vy šče mi go našli,
al'e uz ňecaly,
najpjykňyjse perly
š ňego obl'ečaly.

194

Juhaši na holi
kaz nasa džyfcyna,
zyjdžeme še razem,
kedy přidže žima.

195

Juhašicek piska
při ovjeckak ladňe
a jedna murgata
konicyne kradňe.

196

Kany ta ovjecka
co přodek vodžyla?
Vysla na turnicke,
noske ši zlomala.

197

Kedy ja se, kedy,
ovjecki pasala,
kazda dolinecka
vesola byvala.

198

Kjeby ja se mjala
kohanka ovcařa,
to byk řepijala
vodžicki z mocařa.

199

Kjeby ja se mjala
okjynko v salaše,
to byk požyrala,
ka Janicek paše.

200

Kjek se pasal ofce
na žeľonyj lonce,
popod samom turnickom.
Přislo ku mňe džyfce,
ňehaj, hlopce, ofce
i podž se mnom dolinom.

201

Kohaňe, kohaňe,
sukalek če precki,
znaľazek če v hoľak,
kjek se pas ovjecki.

207

Nima či to co juhasom,
nic ňerobjom, ovce pasom,
požyrajom do doliny,
ka se pasom tý džycyny.

202

Kto ovecki doji,
kto ovecki paše,
přidala by še mu
džycyna při caše.

208

Ľebede ja pasla
za odrobke masla,
ani za kus syrka,
bo ja ňe pastyrka.

203

Na jednym vjyrsecku
džycenta hukajo,
na drugim vjyrsecku
juhaši špjvajao.

209

O, Janicku, ladny hlopce,
na vjyrsycku tvoje ovce.
Ja by či ik popondžyla,
kjebyk še če nestydžyla.

204

Na onyj goře
l'ezal viľk v džoře.
Pastyřkovje přibjygajo,
za ogon go počongajo
a mořjo mu tak,
coś tu viľku kčal.

210

Osmutňaly gory,
kje juhaši zyšli,
prišli se počesyc
kohanecki do vši.

205

Na vysokyj holi,
jest tam studžynecka,
při ňyj ovce pasla
moja kohanecka.

211

Ovcařicek bjydny
ňeoblajpal nikdy.
Ovjecki paš muši,
džycyne neskuši.

206

Na žel'onyj lonce
l'ezы krdeľ ovjec,
idže ku nim džyfce,
ňeše hlopцу poješ.

212

Ovjecki, barany,
clivo me za vami,
bo ja naucony
cale l'ato s vami.

213

Ovecki, barany,
clivo me za vami,
bo ja od maľučka
naucona s vami.

214

Ovjecki, barany,
kosar poval'any,
kto mi go postavi,
kje ja baca maly.

215

Ovjecki becaly,
kje še redykaly,
juhašicek plakal,
nozki go boľaly.

216

Ovecki becaly,
ke še redykaly,
švarnego juhasa
v koľibe ſehaly.

217

Ovjecki na holi,
ktoze vas podoji,
juhaši v džedžiňe,
baca při džyfcyňe.

218

Ovjecki na holi,
ktoze vas podoji,
najstarsego bacy
prava roncka boli.

219

Ovjecki pasala,
pjykňe ſi ſpjyvala,
přidž Jaſicku ku mňe,
bede če cekala.

220

Ovjecki v kosaře,
ňesyčke ſče moje.
Přidže na Mihala,
vežne kazdy svoje.

221

Pasal ješ ovjecki
od granic do granic,
potračyl ješ ſyčkje,
nimas nic, nimas nic.

222

Pase ja ſe, pase,
koňuše za ťasem,
co koňuš ſevyjy,
to ja ſe vykosem.

223

Paſče ſe krovicki,
ke jek vas vygnala,
bo ja vom ſebede
travicki targala.

224

Paſče ſe, krovicki,
ovce i barany,
bo idže za vami
pastyř porombany.

225

Pašče ze še krov
na žel'onyj lonce,
bo vas ſebede paš,
ino dva mjeſonce.

226

Pašče ze še krov
na žel'onyj travje,
bo vas ſebede paš,
ino teraz pravje.

227

Pašče ze še krov
na žel'onym tloku,
bo vas ſebede paš,
ino tego roku.

228

Paſem ſi ja, paſem,
tjy krovicki v l'eſe,
naraz mi tu přisel
moj kohanek Jašek.

229

Pomalu ovecki
dolu dolinami,
ja uz baca stary,
ňevladzem za vami.

230

Povjadajom na mje,
ze ja maľovana,
a ja na salaše
mľykom vyhovana.

231

Redykal ſe baca
na gory z džedžiny,
pod turne i lazy
i kosodřevine.

232

Slonecko zahodži
i robi ſe kolo,
při pjyknyk oveckak
pastyrom vesolo.

233

Slonecko zahodži,
nezahodž ze esce,
ňepudem dudomu,
ňenapaslak esce.

234

Slonecko zahodži,
za vjyrh zapaduje,
ta moja mamicka
vjeceře gotuje.

Gotuje, gotuje,
aľe ňevjym komu,
ej, tyj pastyřecce,
co idže dudomu.

235

Stoze jedna, stoze dvje,
stoji baca u jedl'e,
stoji baca pod buckjem,
licy ovce klobuckjem.
Nalicyl ik stodvacač,
ktoz ik bedže zavracač.

236

Ta džika kožicka
šedem capov mjala,
dvanačoro psof
na hoľi hovala.

237

Ta džika kožicka
šedem capof mjala,
samučkom jedl'ynom
na hoľi hovana.

238

Učekla kožicka,
učekla do gruňa,
jakos jo lapime,
ke nima ogona.

239

Vyjde na vjyrsycek,
vystrel'em z flintecki,
dy ja ik pobijem,
tjy džike kožicki.

240

Zahodži slonecko,
ňezahodž ze esce,
ňeskorok vygnala,
ňenapaslak esce.

241

Zahucaly gory,
zahucal carny ľas,
zašpjyvalo džyfce,
pri oveckak juhas.

242

Zavracaj, zavracaj,
po ubocu ovce,
ke či še, lajdaku,
doma robič ňekce.

K muzike

243

A ke ja zacujem
muzyckove graňe,
hodžaj byk byl martvy,
dusa moja staňe.

244

Džynkujem muzycy,
za to pjykne graňe
i tobje džyfcyno
za to tancovaňe.

245

Ej, muzycy čyňyj, čyňyj,
bo džyfcenta stojom v šyňi
a džyfcenta djabla zjadly,
přebjyrajom ftery ladny.

246

Genšlicki z javora
jako pjykňe grajo
a te nase Hanke
do tanca volajo.

247

Graval na vjyrsecku,
graval na doliňe,
ozveselýl šerce
góralskyj džyfcyňe.

248

Hej, pocos vy muzycy
do ňeba pujdžeče?
Hej, tam góřalki nima,
cos tam pič bedžeče?

249

Hodž by šče mi grali,
do samyj soboty,
hej, ja bede tancoval,
bo nimom roboty.

250

Hodž by jek aj umrel,
moja dusa staňe,
hej, ke ona zacuje
to góralske graňe.

251

Hodž by šče mi grali,
nigdy ňeprestali,
to ja by se tancyl,
nikdy byk řeskony cyl.

252

Keby ja se byla
muzyckova zona,
ňetancyla byk tu,
graval by mi doma.

253

Muzycko graj ze mi,
džyfcyna daj ze mi,
cervone jablecko,
co se mas v keseni.

Muzyka mi grala,
džyfcyna mi dala
cervone jablecko,
co v keseni mjala.

254

Muzycy, muzycy,
bodej vas šl'ak trafjyl,
keby šče řegrali,
to byk še řetrapjyl.

255

Muzycy, muzycy,
carna žym pod vami,
sycy šče zlodžeje
a ja mjyndzy vami.

256

Muzycy, muzycy,
dobře še vom kvicy,
kje me vom nařali
gořalki do riči.

257

Muzycy, muzycy,
išče še vom dřime,
bo tak plono grače,
jako džadži v Řime.

258

Muzycy, muzycy,
kjeľoz pjynkňe grače,
ze vy mojim noskom
odpocnoč ředače.

259

Muzyka mi grala,
muzyka špjyvala,
muzyka z kaňaka
piňoncki vybrala.

260

Muzyka, muzyka,
góraľska muzyka,
hej, calyk ſvat obysel,
nima takyj nika.

261

Prošim še, muzycy,
prošim še řegnyvač,
bo ſpjyvka řepravda,
mozno jo zaſpjyvač.

262

Šumi ťas, Šumi ťas,
šumi i ošika,
hej, nikdy řezagiňe
góraľska muzyka.

263

Tancovala by esce,
aľe nimom henči,
jeden z muzykantof
na mňe vonsem krenči.

264

Ty bašista žľe basujes,
na džyfki še zapatrujes,
ty bašista dobře basuj,
na džyfki še řezapatruj.

265

Zagraj mi, muzycku,
jako ješ mi graval,
kek še na kamjyncu
skaleckami bavjal.

266

Zagraj mi muzycku
od ščany do ščany,
ňek ſi zatancuje
ten onen koſlavy.

267

Zagraj mi muzycku
v štyry strony ſvjata,
ňek ſe ozveseľo
moje mlode ľata.

268

Zagrajče genšlicki,
z javora pešnicki,
ňek ſe vytancuju
tý moje nozycki.

269

Zagrajče genšlicki
z tyj mojej kožicki,
co ſe utopjyla,
kje vodžicke pjyla.

270

Zagrajče muzycy,
jako ja vom kazem!
Piňondzof vom ňedom,
ino vom pokazem.

271

Zagrajče muzycy,
ňesanujče smycka,
dy ja vom zaplačim,
kedy předom bycka.

272

Zagrajče muzycy
temu Jašinkovi,
ňek se potancuje,
bo idže k sondovi.

273

Zagrajče, zagrajče,
javorove skřypce,
ňeg se vytancujem
křesnymatce džyfce.

Vojenské a regrútske

274

Lepijyj na vojynce
konicka pucovač,
jako v tyj Glodofce
s džyfkami tancovač.

275

Malo hlopcof, malo,
skont ze by še bralo,
kje fura za furom
do vojny jehalo.

276

Ľesmuč ze še, nesmuč
vojenski regruče,
dajom či odžyňe,
dajom či obuče.

277

Regruči, regruči,
maľovane džeči,
ňejedna guľecka
za vami poľeči.

278

Regruči, regruči,
Pan Jezus še smuči.
Smuči še nad nami,
ze me regrutami.

279

Vojynka, vojynka,
coš ty za pani,
co na tobje ido
hlopcy maľovani.

Koňuš ošodlany,
třeba bedže jehač,
komus če, džyfcyno,
komuš če zaňehač.

280

Vojynka, vojynka,
coš ty za vojynka,
ja by ňevojoval,
kjeby ňe džyfcynka.

Pijanské

281

Kjebyš ty, džyfcyno,
kal'varyje mjala,
to byš jo přepjyla
i přetancovala.

Ale ty, džyfcyno,
kal'varyje nimas.
To jo řepřepijes,
ani řepřehul'as.

282

Kje še gazda gošči,
to koň, krova pošči.
Kje špjyva gaždžina,
ňepyta zryč šviňa.

283

Kto pije vinecko,
karcmarecce plači,
vezno go do ňeba
jaňolkovje zloči.

Ja pijal vinecko,
karcmarecce plačyl,
kedyk sel do ňeba,
to me Pjetere vročyl.

Ocoz me ty, Pjetře,
ocos me ty vracas,
dy za mnom po karcmak
dlugi řevyplacas.

284

Napijme še na žemi,
bo v ňebi řebedžeme.
Ke še z ňeba vročime,
po jednym ši čapneme.

285

Řepij gořalecki,
bo če z poľa zneše,
racyj ze še napij
žimnyj vody v ľeše.

286

Pijalaš vinecko
moja kohanecko,
přepjylaš urode,
pijze teraz vode.

287

Pijal ja se, pijal,
i pijaval bedem,
coz mi po piňonckak,
kje umjyrač bedem.

288

Pijali me po dňu
i po calym tyžňu,
dy me ňezostali
karcmarecce dlužni.

289

Pijali, pijali,
či naši ojcovje
i my pič bedžeme,
bo me ik synovje.

290

Pijem ja se, pijem,
od raňa do raňa,
pokyl' neprepijem
koňuša Kaštana.

291

Popij, hlopce, vodki,
bo či uz cas krotki,
šmjertecka za lasem,
zvija še palasem.

292

Popij, hlopce, vodki,
bo či uz cas krotki.
Za dva, za tři lata
bedže koñec švjata.

293

Popijaj, popijaj,
ňekradni, nezbijaj.
Čerta napopijas,
kje se řenazbijas.

294

Popijajčes vodki,
zagryzajčes hleba,
kohajčes džyfcenta,
pojdžeče do řeba.

Ostatné piesne

295

A cy ja se v pjecu uros
a cy ja se v komiňe,
co by ja se potajomki
hodžyl ku svýj džyfcyňe.

296

A hodž by ja umar,
uz byk ľezal v truhľe,
přidžes džyfce, přidžes,
po gembuše ku mňe.

297

A ja mjal ladne džyfcyne,
byvala mi bardzo precki.
Třa bylo hodžyvač ku ňyj
bez vjyrh, bez dve dolinecki.

298

A ja hlopec maly,
kupjyl byk či spinke,
kebyš me puščyla
vjecor pod pjeřinke.

299

A ja rada kase jym
hodž aj je goronca,
ja še rada milujem,
bo ja na to suca.

300

A ja ši myšlala,
ze na goře ľalo,
a to še milemu
pjorko ligotalo.

301

A ja ši hodžyl
jako ku džyfcenču,
ona me zručyla
z vjyrska ku čeľenču.

302

A ja vidžal na ogrodže,
jak še koteč s kotkom bodže.
A ja volal kyči, kyči,
učekaj ze, bo če hyči.

303

A moj očec převeliki gazda,
oře, šeje, a kumora prozna.
Spod bagandžof paľce vykukuju,
jak kurcenta, kje še vydžubuju.

304

A my hlopocy a my dva,
kčeli rombač na nas dva.
A my hlopocy ňemali
a my še im ředali.

305

Ani či me ňezaľ,
ani mi ňel'uto,
bodaj by če vžyna
bystra voda jutro.

306

Ani ješ ty ňemoj,
ani ja ňe twoja,
ze ku tobje gadom
dobra voľa moja.

307

Ani mi ſečensko,
ani mi ſeľeko,
l'en mi, kohanecku,
ku tobe daľeko.

308

Ani mňe, ani mňe,
ten hlopec ſemiňe,
co paše ovecky
po koſodřeviňe.

309

Ani ſe mi, ty džyfcyno,
ňezaľycaj,
bo či ſe mi Pan Jezus
ňeobjecal.
Ja ſe mom za vodom,
džyfcyne ſ urodom,
oj, džyfcyno ſ urodom,
bedžes mojom.

310

Ani tak ſebylo,
ani tak ſešme byč,
zeby v tyj Glodofce
nimeli za co pič.

311

Ani tak ſečece
ta byſtra vodžicka,
jako idže džyfce,
kje vidži Janicka.

312

Ani tak ſejdže
voda ſpod vyčynča,
jako idže hlopjec
rano od džyfcenča.

313

Ani tak v koſeſle
organy ſegrajo,
jako týj góralſke
džyfcenta ſpjyvajo.

314

A týj moje ocy
ňeſpjo do pol nocy,
ino požyrajo
ſkyľ kohaňe majo.

315

Bedže jař, bedže jař,
idom hlopcy koſič
a ja ſeboracek
muſem ſabl'e noſič.

316

Bes potocék gonski gnala,
vysoko ſe ugibala,
Janickovi bylo cudno,
ze jyj coſik bylo vidno.

317

Bicem koňa, bicem,
tego vočkovego,
narencnegro ſkoda,
čece ſňego voda.

318

Bjyda moja, bjyda,
co še po mňe hukas,
ke me doma nima,
to me v poli sukas.

319

Bjyda moja, bjyda,
v kazdym konče stoji,
ke ja přide ku ſyj,
to ſe me vzdy boji.

320

Bjyli me, bjyli me
v Liptovskýj doliňe,
mjalek kohanecke,
ňebroňyla či mňe.

321

Bodaj če, džyfcyno,
pjeron třas, pjeron třas.
Za moje piňoncki,
za moj cas, za moj cas.

322

Bodaj če kohanku
tři pjeronys třasly,
bodaj či při šlubje
syčkje švjycki zgasly.

323

Bodaj če, ty hlopce,
sacalo, matalo,
bodaj či beze mňe
pokoja nedalo.

324

Bodaj še přepadlo
pod koňušem bagno,
co by ja ıehodžyl
ku džyfcyňe darmo.

325

Boze, Boze, veľki zaľ to byl,
ňevžon jo ten, fteren jo l'ubjyl,
ba l'en taka l'edacyna,
co ſe ku ſyj ńevlocyla.

326

Boze, Boze co mi s tego,
kazo mi iš za starego,
stary ino l'ezы, hrapi,
ani me l'en ńeoblapi.

Ja staremu vyřondžyla,
na pec ek mu poščeľyla,
ňek ſe stary poňevjyra,
ke ſe ku mňe ńepobjyra.

327

Boze moj, Boze moj,
zradžicka nade mnom,
stanolak na kamjyň,
zvartnol ſe pode mnom.

Stanolak na drugi,
urvala ſe skala,
Boze moj, Pane moj,
kaz ja bedem spala.

328

Boze moj, Paňe moj,
jak ja marňe zyjem,
vjecor še vyplacem, (napijem)
rano še umyjem.

329

Boze moj, Paňe moj,
mňe býdecka bije,
bo ľen moj tačicek
v Ameryce gniye.

330

Boze moj, Paňe moj,
mňe býdžicka bije,
mama mi umarla,
tata vodke pije.

331

Boze moj, Paňe moj,
zarmucony švyat moj,
zarmucony i ja
i rodžina moja.

332

Brača my se, brača,
kohani bratovje,
bedo nom ščinali
glovicki katovje.

333

Bucasku, bucasku,
bucasku penkaty,
spod tobě še švjyc
zbojnicky dukáty.

334

Buduj ze se, buduj,
na vjersycku bude,
kje se vybudujes,
to se za če pude.

335

Bylak na maliny,
malok nazbjyrala,
mom se kohanecka,
kazda by go kčala.

336

Bylo mi to, bylo,
teraz rok ku voli,
aľe mňe uz teraz
s tego glova boli.

337

Bystra voda plyňe
kolo čemnyk l'asov,
cy či, hlopce, ňe zal'
gavaľyrskik casov.

338

Carna nocka byla,
kje me na zboj pošli,
scenšča me ňimjeli,
nic me řepriňešli.

339

Carne ocka ladne,
aľe ňeparadne,
šive paradňyjse,
aľe falošnyjse.

340

Carny Bor, carny Bor,
hlopcy přečinajom,
bo za carnym Borem
kohanecki majom.

341

Cekalaš me rocek,
cekaſ me i drugi,
kim ſi ſepoplacem
po karcmeckak dlugi.

342

Cemu ty, džyfcyno,
pod javorem stojis,
cy če ſlonko pece,
cy ſe dysca bojis.

Slonko me ſepece,
dysca ſe ſebojim,
Na Jaſinka cekom,
i přeto tu stojim.

alebo

Cemus ty, džyfcyno,
pod javorem stojis,
cy če ſlonko pali,
cy ſe dysca bojis.

Slonko me ſepali,
dysca ſe ſebojim,
na Janicka cekom,
pod javorem stojim.

343

Cervone jablecko
viſi na jabloni,
ladnyk hlopcof kohač
nik mi ſezabroni.

344

Cervone jablecko
kotuľač, kotuľač,
ladnego kohanka
posukač, posukač.

345

Cervone jablecko
uz na poľu gňylo,
muſalo poňehač
co ſi mi l'ubjyo.

346

Cervone jabko mom,
aľe ſe go ſkovom,
bedžem hlopcom davač,
kje ja bedem vdovom.

347

Co mi je po tobe,
po tvojj ozdobe,
mňe ſe robič ſekce
tobe pogotovje.

348

Co mi ſe ſe poľa,
poľa žel'onego,
ke ſe ſeprehodži
po nim nič ladnego.

349

Co mi z bjalyj rozy,
kje uvjad na ňyj kvjat,
co mi s tyj džycyny,
kje koha caly švyat.

350

Co se mom, to se mom,
to se mom vygode,
kohanecke vidze,
kje ide po vode.

351

Cošik še tam cyrni,
v tyj žel'onyj rovni.
Cy to kopa gnoja,
cy kohanka moja.

352

Co tak mocno stuklo,
dy to komar z demba spad,
zlomjyl v sobe kržu gnat.
Přislo k nemu viľ'kov seš,
komarove čalo zješ,
komarova ředala,
syčkik viľ'kov vgnala.

Dozvijedžala še muha,
ze uz komar bez duha
i pyta še komara,
cy ňetřeba doktora.
Ej, ňetřeba doktora,
ino křenza Meova.
Ej, ňetřeba apteki,
ino ryl' i motyki.

353

Co to za džedžina,
nikogo v ňyj nima.
Nikogo ňevidač,
mušeli pozdyhač.

354

Coz bedžeme robič
kohanecko moja,
ja nimom piňoncki
a ty nimas pol'a.

355

Coz mi po piňonckak
i po calym šveče,
ke me na smentyru
socy odyjdžeče.

356

Cukřiky ňebede,
toncyč naveki,
žel'ona lipka, tulipan,
zaľ'ycal by še mlody pan.

357

Cudujo še l'udže,
za co hajnik pije,
za te galenžine,
co po hoře gniye.

358

Cudujo še l'udže,
ze ja rada špjyvom,
v l'eše jek urosla,
pod Tatrami byvom.

359

Cudujo še l'udže,
ze ja rada špjyvom,
žimne vode pijem,
pod Tatrami byvom.

360

Žimne vode pijem
a carný hľebik jym,
jaka jek vesola,
to vom teraz povjym.

361

Cy spis, cy ſecujes,
cy kogo nocujes,
l'ezys jako kloda,
žimnaš jako voda.

362

Cy to Morskje oko,
cy to Pjynčistavy,
ej, dy to ſyčko nase
i tju bjale ſkaly.

363

Cy tobje, džyfcyno,
švjynty Jan maľoval,
ke na tvojelicka
farby ſesanoval.

364

Cym daľyj do l'asu
genščyjsa cecyna,
tym daľyj do ſvjytu
ladňyjsa džyfcyňa.

365

Cyja to džyfcyna
taka oskubjona,
ma nogi koſlave,
tak ňek ſedži doma.

366

Cyjas to nočicka,
glodovskik džyfcenčisk,
co ſe jom ſpjyvaly,
kjedy sly z Kosařisk.

367

Cyjas to tancuľka,
co ſe mnom tancuje?
Nekze je cyja kce,
ja jom vytancuje.

368

Čece voda prendem,
kolo čemnyk l'asov,
cy či, hlopce, ſezal'
gavaľyrskik casov.

369

Čemna nocka byla,
kje me na zboj poſli,
ſcenſča me nimjeli,
nic me ſepriňeſli.

370

Čemna nocka byla,
kje ſe džady gžily
a ja ſe za nimi
do poſlednyj ſyly.

371

Čensko mi na šercu,
čensko na sumjeňu,
ze moj kohanecek
šedži ve vjenžeňu.

372

Česom či me, česom,
piňoncki kjedy som,
i džyfcyna mňe česy,
kje še ku mňe špjesy.

373

Či glodofscy hlopcy
mali, ňevysocy,
čupaska při bocku,
švarni so, švarni so.

374

Či glodovscy hlopcy
vysoko še ňeso,
dřevjane godžinki
po keseňak noso.

A ke še ik spytas,
ftera uz godžina,
požro do keseňe,
urvata sprenzyna.

375

Daj mi, hlopce, gemby,
bo me boľom zemby,
po tvojjyj gembuší
zagojič še muši.

376

Dalek ši ja krpce usyč,
usyli mi papuče,
ej, sto djablot, tristo djablot,
bylo ze to obuče.

377

Darmo hlopce, darmo,
nasa vjerna laska,
kjedy nom ňebetže
v košcel'e oglaska.

378

Dembove listecki
do mořa šongajo,
moje šive ocy
kohanka ňeznajo.

379

Dobra byla, dобра,
gořalecka s mjodem,
pijali jom hlopcy
pod nasym ogrodem.

380

Dobře Janickovi
košicka košyla,
kek mu spod Jambora
vodžicke nošyla.

Esce byk mu byla
dalýj podnasala,
keby mu košicka
byla podkasala.

381

Dobře Janickovi
pokjeľa je mlody,
přeskakuje bucki,
javorove kladky.

387

Drobny groh, drobny groh,
drobne stroncki vidač,
mom hlopca ladnego,
ňebedžem še vstydžeč.

382

Dom či, Jašu, potym,
kje vysyje zlotym,
co by nev jedželi
tatuš, mama o tym.

388

Drobny ovjes, drobny
a moj najdrobňyjsy,
sycy hlopcy ladni
a moj najladňyjsy.

383

Doš bedže, doš bedže,
tego tancovaňa,
třeba posanovač
cyjegoš koháňa.

389

Dvanasta godžina
na koščeľe bjyla,
kjek se kohanecka
z karcmy provadžyla.

384

Doš jek še nahodžyl,
blotecka nabrodžyl,
kim jek ši ku šercu
džyfcyne nahodžyl.

390

Dunajec, Dunajec,
dunajecka voda,
skocyla byk do ňyj,
kohanka mi skoda.

385

Doš jek še nahodžyl,
bločicka nabrodžyl,
napodpjyral ščany,
moj Boze kohany.

391

Dunajecka voda
bije do ogroda,
skocyl ja by do ňyj,
mňe džyfcenča skoda.

386

Drobne kvjatki, drobne,
jako s konicyny,
mňe še ňekce zvidžeč
kohanecek iny.

392

Dunajecka voda
bije do ogroda,
skocyla byk do ňyj,
mňe Janicka skoda.

393

Dunajecka voda
bije do ogroda,
třeba jom odstronič,
džyfcyne zahronič.

394

Dy ja by či hlopce
syčko objecala,
slonecko jus vyslo,
ja by esce spala.

395

Dy ja či padala
v ſe při vykrenče,
ňebjer mi vjonecka,
mňe býdnyj šyroče.

396

Dy jek če poznala
Janicku po gloše,
kedyš ši zarombnol
šykyreckom v ſe.

397

Dy ſe us spaľyla
v Lomje kolibecka,
kany ſe ſpavala
moja kohanecka.

398

Dydź nas tutaj nima,
ino šedmik bratøy,
hej, syčka s čupagami
ſtojo poza Krakøy.

399

Dyk ſe ſenazdala,
jak přiſla staroba,
uplynoly rocki
jako byſtra voda.

400

Dže ſlonko zahodži,
tam ſe robi kolo,
dže džyfcenta ladne,
tam hlopcom vesolo.

401

Džyfcyna konala,
esce ſe pytala,
cy na drugim šveče
parobcy bedzeče?

402

Džyfcenta ſe kompali,
ja na kamjyňu ſedžal,
džyfcenta nogi ukazali,
ja ſe kamjyňa zl'ečal.

403

Džyfcyno koham če,
nikomu ſedom če,
pojmem če dudomu,
ſedom če nikomu.

404

Džyfcyno kohana,
poč ſe mnom do ſana,
bedžeme ſi ſpali
do bjalego rana.

405

Džyfcyno s potoka,
ňekohaj vojaka,
bo vojak ňeludže,
pokoha i pudže.

406

Džyfcynko, blondynko,
ladneš mi ubrana,
ja by s tobom toncyl
do bjalego raňa.

407

Ebo ja, ebo ty,
zaňehaj zaľoty,
bo ſe l'udže ſmjejom
s tyj nasyj roboty.

408

Ebo ja, ebo ty,
banovač bedžeme,
moze i obidva,
kje ſe ozijdžeme.

409

Ej, brača moji, brača,
radži ſe vidžime,
přidže raz taki cas,
ozyjš ſe mušime.

410

Ej, hodž byš ty, džyfcyno,
gaval'yra mjala,
ej, to byš go přepjyla
i převandrovala.

411

Ej, Jaňicku, ňebij ze mňe,
v kolysecke kolys ze mňe,
bo mňe mama ňebijala,
v kolysecke kolysala.

A jak nimas kolysecki,
idž do l'asa na zrdecki,
vystrugaj jo čyňušinko,
kolys ze mňe l'ekušinko.

412

Ej, Jaňicku, serdecko,
kazeš podžal pjorecko,
cok či dala.
Kjek se jehal do vojny,
upadlo mi do vody,
dusa moja.

413

Ej, javoře, javoře,
coš taki penkaty,
cy če ozdobjyly
zbojecke dukaty.

414

Ej, jejej, jeje jej,
viľ'k gonsecki ňeše,
ej, pogubjyl, potračyl
pjorecka po l'eše.

415

Ej, kohanecku ty moj,
moje l'ube serce,
kje ja če ňevidzem,
mňe ſe robič ňekce.

416

Ej, l'ečaly golembje,
i šadly na dembje,
jakos če ne kohač,
kješ ladna po gembje.

417

Ej, nic me tak nečesy,
jako tři ta'entá,
ej, špjyvaňe i graňe
i ladne džyfcenta.

418

Ej, řehodž hlopce do nas,
ani řenavykaj,
ej, řebede ja tvoja,
ředa mama moja.

Ej, řehodž hlopce do nas,
vysoko pjorko mas,
ej, u nas nisko džvyrka,
polomjes ši pjorka.

419

Ej, regl'e moje, regl'e,
ukohane regl'e,
ke ši ja zašpjivom,
to še mi ozlegne.

420

Ej, s tego vjyrsku na ten
přeložem zrdecke,
pudem ši navščivič
svoje kohanecke.

421

Ej, skaral ješ me Boze,
a za co a za co,
cy za jedne nocke,
cy za cale lato.

422

Ej, skaraleš me Boze,
skaraleš me vjecňe,
a s takim konickeš,
co se mi š nim zecňe.

423

Ej, řive koňe předom,
kaštankof nabyněm,
za tobom, džyfcynko,
banoval řebedem.

424

Ej, špjyvala byk rada,
nimozem še ozvač,
idže moj kohanek,
nimozem go poznač.

425

Ej, v hořák na Gjevonče
bjaly kohut pjeje,
z hudobnyj džyfcyny
kazdy še pošmjeje.

426

Ej, vjecora, vjecora,
daj Boze vjecora,
daj, Boze, takego,
jako bylo vcera.

427

Ej, za vodom, za vodom,
al'e ňe tu za tom,
tancoval kohutek
s kureckom cubatom.

428

Ej, zgruňa do doliny,
puDEM na maliny,
jak malin řebedže,
puDEM do džyfcyny.

429

Escek nezbojoval,
dopjyř jek proboval,
z bucka na jedlicke
v ſešek přeskakoval.

430

Fcera jek ſe ozeňyl,
uz me očec džeľyl,
dal mi kozuh ze fsami,
cobyk rusal p'ecami.

431

Financy, stražnicy,
ſtojče na granicy,
bo ſe teraz idom
hlopcy přemytnicy.

432

Galonzecka v ſeše,
džyfcyna jo ňeše,
pogaňa krovicki
do bystryj vodžicki.

433

Garlo moje, garlo,
bodej ſe zavarlo,
bodej ňešpjyvalo,
hlopcof ňezvadzalo.

434

Gensta mgla, gensta mgla,
přikryla hodnicek,
abyk ňevidžala,
kany moj Janicek.

435

Gjevonče, Gjevonče,
ňezapominom če,
ja na tvojim scyče
skoncem svoje zyče.

436

Gjevonče, Gjevonče,
pjyknýš v pošrod lata,
zakvitňes kyjatkami
jako panna jaka.

437

Gjevonče, Gjevonče,
ty olbřymja skalo,
ktos če bedže kohač,
ke gorali malo.

438

Gjevonče, Gjevonče,
ty vysoki graňu,
najl'epjyj pokohač
džyfcyne ku raňu.

439

Gjevonče, Gjevonče,
ty vysoki turaňu,
najlepiej kohajom
džyfcenta ku raňu.

440

Glodofka, Glodofka,
mala džedžinecka,
po ňej še přehodži
moja kohanecka.

441

Glodofska vodžicka
dolu přečekala,
ňejedna džyfcyna
za hlopcom plakala.

442

Godžinecke špjivom,
godžinecke placem
a třeče godžinecke
o syčkim zabacem.

443

Goral' ja se, goral',
spod samučkik Tater,
dyscyk me vykompal,
vykolysal vjater.

Dyscyk me vykompal,
vjater vykolysal,
doš jek še naplakal,
a nik me neslysal.

444

Goral' ja se, goral',
v gorak vyhovany,
v goral'skik dolinak
bede pohovany.

445

Goral' ja se, goral',
v malym kapeľusku,
kosuľa po pempek,
gjače na lancusku.

446

Goral' ja se, goral',
v malym kapjeľusku,
syčko umjem robič,
ino pomaľučku.

447

Goral'e, goral'e
a ja goral'cka,
jednego goral'a
bede kohanecka.

448

Goral'e, goral'e,
dobre casy na vas,
traktory orajom,
kombajn koší za vas.

449

Goral'e, goral'e,
hej, popředajče pol'e,
poberče piňoncki,
hej, poče popod hoľe.

450

Goral'e, goral'e,
mñe še spodobače,
ino vy, goral'e,
nestaľe kohače.

451

Goral'e pod gory
a zboje pod Tatry,
dy tam jest ňejeden
zamecek otvarty.

452

Goral'cka ja se,
goral'cka bita,
hodžaj jek ňe ladna,
aľek pracovita.

453

Goralecka ja se,
goralecka pevňe,
nevyspjé še v nocy,
to še vyspjé ve dňe.

454

Goral'cki my se,
goral'cki v cale,
podome ši roncki
na vysokyj skaľe.

455

Goral'ska džycyna
v leše zablonďyla,
nasla koži rozek,
na nim zatrombjyla.

456

Goral'u, goral'u,
ňerob ze mi zaľu,
bo ja tobje nikdy
ňezrobjyla křivdy.

457

Goral'u, goraľu,
ňerob ze mi zaľu.
Nerob mi hodnicka
po tym mojim poľu.

458

Gory nase gory,
hoľe nase, hoľe,
hej, ktos vas rozveseli
jak ňe my goral'e.

459

Gory nase, gory
i tý drobne skalki,
hej, ktos vas rozveseli
jak ňe my goral'ki.

460

Gory nase, gory,
to nase kumory,
dembove listecki
nase podusecki.

461

Gory s dolinami,
jakos vas obyjdem,
kohanecko moja,
kje še s tobom zyjdem.

462

Gořalecko moja,
mjal jek če řepijač,
al'ek se pomyšľal,
naco bedem zbijač.

463

Gořalecko moja,
ty ješ dobra stvora,
ke še če napijem,
netřa mi doktora.

464

Gořalecka ne mјod,
ino omjodzona,
kohanecka řezla,
ino ogadana.

465

Graval na vjyrsecku,
graval na doliňe,
ozvesel'äl serce
goraľskyj džyfcyňe.

466

Hej, co jest to za džyfcyna,
co je taká jak kosyna,
hoj šta inom tany tom,
ma gorsečik vysyvany,
al'e išče zborgovany,
hoj šta inom tany tom.

467

Hej, ke Sabala zašpjyval,
hej, Gevont mu odpedžal,
hej, dy o jego spravje
nikdy nik řevjedžal.

468

Hej, Sabala, Sabala,
Sabalove imje,
hej, ke Sabala umre,
hej, syčko še pomíňe.

469

Hej, Sabala, Sabala,
hej, Sabalove džeči,
ke Sabala umre,
syčko še ozl'eči.

470

Hej, šivy golombecek
v šrodku demba šedžal,
hej, dala byk či gemby,
kebyš řepovjedžal.

471

Hej, regle moje, regle,
hej, ukohane regle,
hej, ke ši ja zašpjyvom,
hej, to še mi ozl'egňe.

472

Hoč byš ty kohanku
nic nimjal, nic nimjal,
l'en dva ocka carne,
co byš še mi zvidžal.

473

Hoj, hoj Boze, hoj Boze,
na coš stvořyl moře?
Hej, moře i vode,
i kohaňe mlode?

474

Hej, ta nasa Maryna
s křivymi nogami,
hej, ta nasa Maryna
pjeronski džad.

Jescek řevidžal
takego gnoja,
jako u Maryny,
co ma byč moja.

Hej, ta nasa Maryna...

Vybije, vyšiskom,
oblapjem, vyboškom,
hej, te nase Maryne,
ja jo mom rad.

Jescek řevidžal
takego cudaka,
ja jyj dal gemby,
a ona žemjaka.

Hej, ta nasa Maryna....

475

Haju moj, haju moj,
hajicku žeľony,
ktos če ozveseli,
ke ja ozeňony.

476

Hanuš, moja Hanuš,
pozdrovijl če Franuš,
co byš skoro rosla,
za Fraňuša posla.

477

Harmatove imje
nikdy řezagině,
ani na vjyrsycku,
ani na doliňe.

478

Hejze, džyfce, rusaj sobom,
bo mi čensko tancyč s tobom,
voľal by ja džvigač kolem,
jako tancyč s takim volem.

479

Hlopcy Glodovjaňe
vysokjego vzrostu,
kjedy ido mjedzom,
řevidno ik z ostu.

480

Hlopcy moji, hlopcy,
ja vasa džycyna,
jak še mi co staňe,
cyjas to ze vina.

481

Hlopocy, hlopocy,
esce še ře sycy,
esce nima tego,
co pude za řego.

482

Hlopyska, hlopyska,
pře Boga švýntego,
ňepudem za syčik,
ino za jednego.

483

Hlopryska, huľtaje,
dobře vom Bog daje,
piňoncki v keseni,
švjetat še vom žeľeni.

484

Hľebicek ovšany,
ty go ješ ňebedžes,
ja džyfce hudobne,
hanbič še me bedžes.

485

Hojštydrom, hojštydrom,
stoštyrdžyšči kacek mom,
to so kacki mojyj Kaški,
ja týj kacki dobře znom.

486

Hojštydrom, hojštydrom,
stoštyrdžyšči kacek mom,
a týj kacki mojyj Kaški,
ja še s Kaškom dobře znom.

487

Hojze, inom, hojze š ſnom,
s tom džyfcynom pacešnom,
ze by byla scenſliva,
jako kura ňeſliva.

488

Hojze ino po doliňe,
hojze ino po ľeše,
ňepude ja ku džyfcyňe,
bo mňe koňuš poňeše.

489

Hodž byš ty, džyfcyno,
kaľvaryje njala,
to byš jo přepjyla
i přetancovala.

490

Hodžaj ja se, hodžaj,
taki ponevjyrac,
komu še ňevidzem,
ňemuši požyrač.

491

Hodžaj jek hudobna,
aľe jek slobodna,
hodze po slobodže
jak rybka po vodže.

492

Hodžaj jek hudobna,
hudobna pře tobje,
mušis še me spytáč,
cy pudem za tobje.

493

Hodžaj jek ňeladna,
pudem za ladnego,
bedžeme še ladnič,
jeden od drugjego.

494

Hodžaj me se mali,
goraľe me cali,
dy my še roboty
od mala ňebali.

495

Hodžyl ja ku tobje,
jako ku tyj sošne,
teraz uz řehodzem,
bo či břusek rošne.

496

Hodžyl ja se, hodžyl,
jak ten jeden zlodžyj,
dy ja se ſevjedžal,
kje nocka a kje džyň.

497

Hodžyla po ťasku,
volala Jozasku,
podž Jozasku ku mňe,
bo ja džyfce šumne.

498

Hodžyli, hodžyli,
aľe uz řehodzo,
uz vjencyj džyfcanta
pešnicki ňecujo.

499

Hoľe moje, hoľe,
ňesyčkje še moje,
ino jedna skala,
pod kterom jek spala.

500

Hopštrdom, hopštrdom,
stotřidžyšči kacek mom
a tyj kacki popod křacki,
ja tyj křacki vyčinom.

501

Hore na Gjevonče,
na samučkim scyče,
mom se tam piňonzki,
vy ťudže ſevjyče.

502

Hore nad Džaňisem,
tam na tyj řiravje,
mom se kohanecke,
lenze esce male.

503

Hore, hlopce,
hore ſi vykracuj,
co me ſi gadali,
na to ňezabacuj.

504

Hošta ina dana,
pijeme do raňa,
pokjyl ňepřepijeme
koňuša Kaštana.

505

Hošta ina dana,
pod kopeckom šana,
štyře oblapjace,
ja se ino sama.

506

Hošta ino po dva razy,
na džyfcyňe nima skazy.
Hošta ino pod pjeřinom,
tam se syčkje pjegi zginom.

507

Hudobna džyvecka
Boga uprošyla,
co by še vydala,
co by ſneluzyla.

508

Hudobne džyvecki
stanče do kopeckı,
bogate džyfcyny
idžče do vjyrbiny.

509

Hybaš ty, džyfcyno,
ſerdca kamjynnego,
hlopjec ve vjenžeňu,
ňezažres na ňego.

510

Ide če přerencyč,
moj koľego drogi,
bo še mi tak vidži,
ze če boľo nogi.

511

Ide ja se, ide,
ladňe zatancovač,
moja kohanecko,
podž mi zabockovač.

512

Ido hlopcy, ido,
po mješoncku v nocy,
ňejedna džyfcyna
do okjynka skocy.

513

Ido hlopcy z Poľskyj
do Malyj Oravy,
džyfcenta plakaly,
ze še povydaly.

514

Idom hlopcy, idom,
do hoľ na maliny,
mamušinko moja,
i ja byk sla šnimi.

515

Idom hlopcy mjedzom,
komary ik jedzom,
tjy glodovske džyfki
ognac ik ňevjedzom.

516

Idžče ze gonecki
do stodoly ſedžeč,
co hlopcy gadajom,
to byk rada vjedžeč.

Hlopcy ſi gadajom,
to ja vyslyſala,
zeby me i vžyni,
kebyk poľe mjala.

517

Idže dysc, idže dysc,
idže ſekavica,
uľeje ušice,
moje bl'ađe lica.

518

Idže džyfce, idže,
uz je na Gjevonče,
ej, přidž Janicku do nas,
ňespoňevjyrom če.

519

Idže hlopec ľasem,
přidže do nas casem,
ino ňe kazdy džyň,
sešč razy za tydžyň.

520

Idže hlopec medzom,
komary go jedzom,
hej, idže piskajency,
gjače iskajency.

521

Idže hlopec z Gruňa,
zabjyl fajkom kóňa.
Co za fajka byla,
co kóňa zabjyla.

522

Idže Janik ľasem,
čupaska za pasem,
škl'anecka v keseni,
popija ši casem.

523

Idže Jaš popod ľas,
dy ja go poznala,
vyvija hustecke,
co ja mu jo dala.

524

Idže Jaš popod ľas
s pištoľem za pasem,
hošta ina dana,
pošpjyvuje casem.

525

Idže Jašek z Gruňa,
zabjyl fajkom kóňa,
co za fajka byla,
co kóňa zabjyla.

526

Idže Poľák z goščiny,
stračyl Poľke z kosyny,
Poľka vola na raty,
ty Poľaku vargaty.

527

Idže voz poza voz,
maľovane Ŀušňe,
přidž ze hlopce do nas,
ke mamuša ušňe.

528

Idžeme grajency
po džedžiňe v nocy,
ňejedna džyfcyna
do okjynka skocy.

529

Idžes, hlopce, idžes,
pomaly vykracuj.
O cym me gadali,
o tym ňezabacuj.

530

Inok če uvidžal
v žeľonyj ubocy,
ej zaraz zaplakaly
moje šive ocy.

531

Išče ješ ty Hanuš
z kamjyňa vyrostla,
ja ku tobje hodžyl,
za inegoš posla.

532

Ja jes hlopacek gipki,
nebojim še ja bitki,
hodž mi potargajo
kosul'ke do nitki.

533

Ja na doľe byvom,
v goře kohanka mom,
ke ide po vode,
to se noň požyrom.

534

Ja paholek křenzy,
ja nimom piňenzy.
Kalvaryje předom,
to piňonzki bedom.

535

Ja pude v l'as,
pjorko še mi ligoce,
ka zarombne čupazeckom,
tam mi voda buľkoce.

536

Ja pude v l'as,
pjorko še mi ligoce,
ja pude v l'as,
dudni žemja tarkoce.
Ke vyvinem čupazeckom,
krev mi spod nog buľkoce.

537

Ja pude vjyrsyckem,
ty pudžes dolinom,
jak še řezyjdžeme,
tak pudem za inom.

538

Ja jes hlopak spod pol'any,
syrem maslem vyhovany,
syrem, maslem, oscypkami,
teraz pude za džyfkami.

539

Ja jes hlopak z Marusyny,
musem předač oskrobiny,
cy ik předom, cy řepředom,
ale ik zadarmo ředom.

540

Ja se ide tancyč,
vy muzycy grajče
a vy mi koľedzy
kohanke zvýjrtajče.

541

Ja se pojde vjyrskem
a džyfcyna krajem,
dy my še zyjdžeme
pod žeľonym hajem.

542

Ja se přemjytnicek,
šivy moj konicek.
Rubje podko~~f~~kami
v želony travnicek.

543

Ja se stary, šmeř mi groži,
odžejem ši kozuh koži,
vyjdžem na pec, bedem řezal,
az ten kozuh bedže šmerdžal.

544

Ja se vysel na drabinke,
vidžal jek tam oskrobine,
ja ši myšlal, ze to dusa
nastavjyl jek kapeľusa.

545

Ja ši tak posel,
jako ku džyfcenču,
ona mňe zručyla
z vjyrška ku čel'enču.

546

Ja vysoki maliňák,
hej, kozy go objadly,
hej, memu kohankovi
obalicka zbl'adly.

547

Ja za vodom, ty za vodom,
jakoz ja či gemby podom,
podom či jo na listecku,
ty moj mily kohanecku.

548

Ja za vodom, tyš za vodom,
ňebedžeme byvač s sobom.
Naucyme koňa plavač
a bedžeme s sobom byvač.

549

Jadom, hlopcy, jadom,
i ja byk jehala,
kjeby mňe pockali,
zaraz byk šadala.

550

Jaka byk to džyfcyna,
jaka byk to byla,
kjebyk te Glodofke
ňerozvesel'yla.

551

Jako tys to pjykňe,
jakos to pasuje,
kje ši očec džyfki
ladňe vytancuje.

552

Janicku, Janicku,
coš či po koňicku,
coš či po kobylce,
kje če džyfce ňekce.

553

Janicku, malina,
drobna koñicyna,
tak mi pjykňe voňas,
jak kosodřevina.

554

Janicku, malina,
do tobje godžina,
džyfki odkazujo,
ze če přenocuju.

555

Janicku, marnota,
zjadla če robota,
zjadly če zaľoty,
přeskakuješ ploty.

556

Janicku moj, šerdecko,
kazeš podžal pjorecko,
cok či dala.
Kjek se jehal do vojny,
upadlo mi do vody,
duso moja.

557

Janicku z doliny
nalom mi kaliny,
vysoka kalina,
ja mala džyfcyna.

558

Janicku, zbojnicksu,
zbojnicksi hajtmaňe,
pokrad ješ piňoncki,
ňerobjyl ješ na ňe.

559

Janošik, Janošik,
džes podžal palošik,
v tyj liptovský hoře,
začynty v javoře.

560

Jaš konicki pojyl,
Kaša vode brala,
Jaš Kaše namavjal,
coby vandrovala.

Nabjer ši Kašynko,
šrybra, zlota došči,
co by me go meli
štyrma koňmi vyvvyšči.

Dy byk ši nabrala,
dy byk ši nabrala,
aľe mi mamuša
kluce pochovala.

Povjydz jyj Kašu,
ze če glova boli,
ze byš ty kčala
do novyj kumory.

Mama ši myšlala,
ze Kašyňka spala,
a Kašynka s Jaškem
z nockom vandrovala.

Vandrujom, vandrujom,
na ten most vysoki,
zručyl Jaš Kašynke
v ten Dunaj glemboki.

561

Jak šče zabrali,
to uz učekajče,
pod Ľuptovskim mostem,
tam me pocekajče.

Uz viši Janošik
za pošl'edňe žobro,
panovje pytajom,
ka zloto, ka šrybro.

566
Jehali furmani
dolu turnískami,
stračyli džyfcyne
s carnymi ockami.

Čepovjym, panovje,
o svojik piňonckak,
hodžajek byk višal
na třok šibjenickak.

567
Jozuš moj, Jozuš,
a ja Jozušova,
hydžme še za roncki,
podžme do košcola.

Uz viši Janošik
na žeľaznym haku,
pokjyl' nevyfajcy
šedem fundt tabaku.

568
Jozušu, Jozušu,
ty vjełki zbojniku,
kjebyš byl vojoval,
to byš ſe zbojoval.

Uz Janicek viši,
uz zavar povjeki,
al'e jego imje
ňezgiňe navjeki.

569
Juz ide, juz ide,
juz torbecka na mňe,
kohanecka moja,
ňezapomni na mňe.

563
Javoře, javoře,
lišča syrokjego,
nimom do džyfcyny
scenšča nijakego.

570
Jyncom gory, jyncom,
kje Janicka mencom,
esce vjencyj jynceč bedom,
kje go vjysač bedom.

564
Jedna šlifka, dve šlifki,
objecala mamka džyfkı,
objecala na godžine
a ja hodžyl cale žime.

Jyncom gory, jyncom,
jynci i ošika,
bo uz vjencyj ňezagiňe
imje Janošika.

565
Jednom dolineckom
šnyzyk poľatuje,
drugom dolineckom
džyfce poplakuje.

571

Ka pude, ta pude,
ka še voda šeje,
pude do džycyny,
co še rada šmjeje.

572

Ka slonko zahodži,
tam še robi kolo,
kany hlopocy ladni,
džyfcentom vesolo.

573

Ka še popodžaly,
co pjykňe špjyvaly,
povydavaly še,
pozabacovaly.

574

Kalina, malina,
nošyla goraľe,
kohaj me džycyna,
kohajze me staľe.

575

Kamaratki štyry,
o co še še býly,
o tego lajdaka,
co me go l'ubjuly.

576

Kany še obrocem,
tam mi švijat vesoly,
bo mi zadne džyfce
ňezavraca glovy.

577

Karoľku, Karoľku,
ladne tvoje imje,
mas usy klaptave,
podobne do šviňe.

578

Keby ja mjal jako iny,
kupjyl byk ši zlote čižmy.
Zlote čižmy s podkofkami,
nehodžil byk za kozami.

579

Ke jek še kčal zenič,
matka mi ňedala,
ja matke v lopatke,
zaraz mi kazala.

580

Ke jek z gory jehal,
pjeseck do mňe scekal,
na pjesecku hľeba,
mňe džyfcynki třeba.

581

Ke ľešnicka umře
a mňe ľešnik vežne,
bede ši objyrač
po hoře ribežľe.

582

Ke mom vorcek jako čeľe,
sycy moji přjačeľe
a ke vorcek jako vata,
nimom šostry ani brata.

583

Ke se ja pojade
žel'aznom kolajom,
to či še džyfcyno
krvave lžzy poľejom.

584

Ke še džyfce vyda,
teľos by umrelo,
jako by go nikdy
na šveče ſebylo.

585

Ke ši ja zašpjivom
na pošrod Dudovki,
ucujo me hlopacy
do samyj Glodofki.

586

Ke ši ja zašpjivom,
puščim dolinom glos,
ucujes me, džyfce,
al'e me nepoznas.

587

Ke z gory pojade,
hamoval ſebede,
ke džyfce dostane,
sanoval jo bede.

588

Ke z hory pojade,
hamovač ſebede,
dže me nocka zajdže,
tam nocovač bede.

589

Keby ja byl vedžal,
ze ja bede stary,
byl byk ſi odkladal
piňonzki do spary.

590

Keby ja se mjala
kaval'yra pana,
to byk ſehodžyla
z grabjami do ſana.

Z grabjami do ſana,
z vidlami do gnoja,
přehodžyla byk ſe
s kuhňe do pokaja.

591

Keby ja se vjeconom drobjyl,
vjeconom drobjyl,
vjeconom drobjyl,
na želonym travnicku,
očec křicy, matka křicy,
očec křicy, matka křicy,
zedřes krpce, Janicku.

592

Keby ja vjedžala,
ka moj Jašek paše,
zaľečala byk tam,
bo mi smutno ſtrašne.

593

Keby ja vjedžala,
kany bedem byvač,
to byk ſi hodžyla
popod okna ſpjyvač.

594

Keby moje gory
vjedžaly, vjedžaly,
jak še ponevjirom,
zaraz by plakaly.

595

Keby ňe tý vjyrski,
ani tý doliny,
to by ja se zasel
do švarnyj džycyny.

596

Keby sycy ľudže
ľen vode pijali,
to by tý pešnicki
vesolo špjvali.

597

Keby ſe mi vročyl
ſedemnasty rocek,
ňejednyj džycyne
ospľot byk varkocek.

598

Keby ſe džycenta,
keby ſe vedžaly,
jakas to býda,
kje parobek stary.

599

Kebyš byla moja,
kupjyl byk či roľe
i koňuše lyse,
vožyli by me ſe.

600

Kebyš byla moja,
kupjyl byk či vozek,
al'e zeš nemoja,
ňek či kupi Jozek.

601

Kebyš byla moja,
nic byš ňerobjyla,
šikorki byš pasla,
vrobl'e byš dojyla.

602

Kebyš me byl sukal,
to byš me byl znaľaz,
dy ja v Suhyj Goře
pri potocku zaras.

603

Kebyš ňebyl tak vymyšľal,
byl byš dostal coš pomyšľal,
ej, stalinom, stalinom
a za tvoje vymyšľaňe,
to ſe či nic ňedostaňe
s tom džycynom Jadwigom.

604

Kebyš ty tak za mnom,
jako ja za tobom,
to by me ſi byli
kazde nocke s sobom.

605

Kedy se pojadem
žel'onom koľejom,
to či ſe, džycyno,
valem lzy polejom.

606

Ke ja davno kozy pasal,
to jeg na pnu capke nasel,
hojšta ina tana tom,
ke to kozy uvidžaly,
ogonkami pokivaly,
hojšta ina tana tom.

607

Ke ja jehal od Myšlenic,
kazal še mi očec zenič,
matka mi tys ſebroniila,
bo džycyna ladna byla.

608

Ke ja pasal bydlo,
vidžal jek strasydlo,
carne ocy mjalo,
na mñe požyralo.

609

Ke ja se zašpjivom
v soltyskyj doliňe,
to še mi v jamboře
fijalka rozviňe.

610

Kje my se pudžeme
vjoskom ſpjyvajency,
ňejedna džycyna
do okjynka skocy.

611

Kje pudem do ſeba,
pojadem na oſl'e,
co me ſvjynty Pjeter
po gořalke poſl'e.

612

Kje ſi ja zašpjivom
na Staskovyj hoře,
to ſe mi moj glosek
ozlegňe het as po hoře.

613

Kje ſi ja zašpjivom
na poſrod Poľany,
to ſe mi ozlegňe,
jak v koſčel'e organy.

614

Kjek hodžyl do Hanki,
graly mi organki,
graly mi oboje,
Hancyne i moje.

615

Kjeby dyscyk ňeřal,
to by ňekapalo,
kjeby ňeblapjyl,
to by ňeplakalo.

616

Kjeby ja se byla
ſama jedynica,
byly by gorale,
jedvabna ſpođnica.

617

Kjeby ja to mijala,
co mač objecala,
štyry podusecki,
pjonte objecala.

618

Kjeby ja vjedžala,
ka moj tatuš koší,
to byk mu zaňesla
v padolecku cošik.

Kjeby ja vjedžala,
ka moj tatuš pije,
to byk mu zaňesla
v padolku pomyje.

619

Kjeby moje noski
ňehodžily vjyrski,
umjaly by tancovač.
Aľe moje noski,
muso hodžič vjyrski,
ňeumjejom tancovač.

Kjeby moje roncki
ňekošyly loncki,
umjaly by pjykňe grač.
Aľe moje roncki
muso košič loncki,
ňeumjejom pjykňe grač.

620

Kjeby nas tu bylo
čišic, l'eo dvesto,
ej, šli by me ši zbijáč
na krovjarske mjasto.

621

Kjeby še nas zyslo
aspoň takik seščik,
to by me napravjyli
ňejednemu košci.

622

Kjeby tak Pan Bog dal,
coby brat šostre bral.
Ja se mom jednego,
sla byk se za ňego.

623

Kjebyk pjyl gořalke,
ňe švjyncone vode,
přerabjal byk džyfki
ze staryk na nove.

624

Kjebyš bylo,
kjebyš bylo
džyfce ňe ty,
byli by me zabjyli
i s konicka zručyli
mjyndzy ploty.

625

Kjebyš, džyfce, kjebyš,
přisel by ja kjedyš.
Přišel by ja do vas,
gembuše mi ňedas.

626

Kjebyš ty povjedžal,
ja by ſe vſtydžyla,
tyš me pocaloval,
ja ſe ňebroňyla.

627

Kjedy ja byl maly,
kury po mňe ſraly,
teraz jek uz hlopak,
teraz byk ik dopad.

628

Kjedy ja če vidžal
v l'eše na Poľaňe,
zaraz jek še spytal,
cyjes to kohaňe.

629

Klepali cygani
dve godžiny klince,
pod moje konicki
v glodovskyy dolince.

630

Kohaj ze me, kohaj,
jakoš me zapocon,
ňedaj poplakovač
mojim šivym ocom.

631

Kohaj ze me, kohaj,
ty kohanku moj,
jak mňe ty ňebedžes,
to mňe bedže brat tvoj.

632

Kohanecko moja,
kupjyl byk či špiľke,
kebyš me puščyla
na noc pod peřinke.

633

Kohanecko moja,
moje l'ube šerçe,
kje ja če ňevizdem,
mňe še robič ňekce.

634

Kohanecko moja,
rozovy kvjatecku,
l'ezys mi na šerdcu
jak na zaglovecku.

635

Kohanecku pjyrsy,
ty ješ mi najmil'sy,
bo jest mi ku tobje
hodnik najproščyjsy.

636

Kohanecku šlicny,
šl'epy, dyhavicny,
popod tvoje ocy,
ej, oliva še tocy.

637

Kohanecku ty moj,
fijalecku l'ešny,
cemus me še, cemus,
ňekohali vcešnyj.

638

Kohanecku ty moj,
ty barani rogu,
ze ješ me poňehal,
hvalas Panu Bogu.

639

Kohanecku ty moj
zradlive ocka mas,
mňe še syčko vidži,
ze me ty poňehas.

640

Kohankove ocy,
kohajom me v nocy,
v nocy me kohajom
a rano ſeznajom.

641

Kohaňe, kohaňe,
bodaj ſebyvalo,
bodaj za kohaňe
džyfce ſeplakalo.

642

Kolo domu ſtezka,
hovaj mamo pjeska,
mas džyfcyne ladnom,
bo či jo ukradnom.

643

Koſčol v Poroniňe
ſtoji na doliňe
a ja kolo nego
hodžim ku džyfcyne.

644

Koſčolek z descolek,
kaplicka z kapračic,
za svoje piňoncki
kazdy sobje ſlahčic.

645

Ku mňe hlopcy, ku mňe,
mom piňonzkof ſumňe,
mjarke vjyrhovate,
ſukňe jambořate.

646

Koňicku buravy,
vyvjuž me z Oravy,
jak mňe nevyvježes,
ſtrel'em či do glovy.

647

Koňuš moj, koňuš moj,
tu mi ſtoj, tu mi ſtoj,
tu džyfcyna moja
ňeda mi pokoja.

648

Křendzem byč,
křendzem byč,
tak mi mač kazala.
Cemušče vy, mamko,
mniskom nezostala.

649

Křizu na Gjevonče,
dal byk če pozločič,
keby ſe mi kčaly
moje lata vrčič.

650

Kto piye vinecko,
karcmarecce plači,
veznom go do ſeba
jaňolkovje zloči.

Ja pijal vinecko,
karcmarecce plačyl,
kje jek sel do ſeba,
to me Pjetr vročyl.

Cemus me ty, Pjetře,
cemuš me ty vracas,
dy ty za mnom po karcmak
dlugi řevyplacas.

651
Kukulecka kuka
az caly ſas puka,
nimom kohanecka,
ona mi go suka.

Kukulecka kuka,
ſadla na jalovjec,
dy ſe mi zaľycal
tego roku vdovjec.

Kukulecka kuka
voda dřevo ſeše,
džyfce na nim ſedži,
zolte vloski cese.

652
Kukucka kukala
ponizyj kosara,
kukucko ſekukaj,
kohanka mi sukaj.

653
Kukulecka kukala
ponizyj kosara,
zbudžylaš ovecki,
zbudž ze i ofcara.

654
Kupjyl jek jyj na fertuske
cervonego, bjalego,
jak ſe jyj to ſespodoba,
to jyj kupjem inego.

655
Ladne džyfce mječ,
koňuſa ſivego,
to ſe ſedorobis
ve ſvječe nicego.

656
Ladnyš mi kohanku,
ladnyš mi do znaku,
ňehanbjyla byk ſe
ſ tobom iš do ſvјatu.

657
Ľečaly golombki
do stodoly ſedžec,
ňegodne ſe džyfki
mojyj myšl'e vjedžec.

658
Ľečaly goneſecki
napoly ſ kafkami,
dy ſe pomjysaly
Poľki ſ Orafkami.

659
Ľečaly goneſecki
ponad tju vjyrſecki,
i tak sobje gagaly,
ze to ſe na rocek,
ani ſe na ſtyry,
aľe na vek, na caly.

660

Ľečaly gonecki
z vysokyj gorecki,
i tak sobje gengaly:
Oddalaš vjonecek,
ňe na jeden rocek,
ino na vjek na caly.

661

Ľečaly gonecki
ponad týj vjyrsecki,
zbyraj džyfce pjorka
bedo podusecki.

662

Lepjyj še utopič,
jako plono vydač,
pjykňe vjoneckovi,
kjego z truhly vidač.

663

Lepjyj še utopič
v žrodelecku v muľe,
jako še zakohač
s hlopcom nadovjele.

664

Lepjyj še utopič
v žrodelecku, v muľe,
jako še mom vydač,
ke mi ňe do voľe.

665

Ľeše moj, l'eše moj,
l'eše moj želony,
kto če ozveseli,
ke ja ozeňony.

666

Ľešnicku, l'ešnicku,
pilnuj ze ši l'asu,
ňehodž ku džyfcyňe,
kedy nimas casu.

667

Liptovski hodnikek
dal še mi ve znacek,
glovicka zrombana,
pod kosuľkom znacek.

668

Malina s jagodom
užraly za vodom,
ňeraz ja se, hlopce,
požrala za tobom.

669

Malina s jagodom
užraly za vodom,
požrala jek ňeraz
Janicku za tobom.

670

Malina s jagodom,
užraly za vodom,
ňeraz moje ocka
požraly za tobom.

671

Maľučke džyfce mom,
maľučke mi třeba,
co mi po drabiňe,
ňepujdem do ňeba.

672

Mama mňe ucyyla
špjyvač i tancovač,
tata mňe naucyl
džyfcenta milovač.

673

Mamko moja, mamko,
daj me, daj me za ľešnego,
mňe še spodobala
flinte-, flintecka u ſego.

Mamko moja, mamko,
daj me, daj me za ľešnego,
mňe še ľešnik vidži
ja mu -, ja muse byč jego.

674

Mamko moja, mamko,
ſerdecko še zamklo.
Zamklo še ve dvoje,
to ſerdecko moje.

675

Mamko moja, mamko,
ſerdecko še zamklo.
Sukajče od ſego
kľuca ſrebernego.

676

Mamko moja, mamko,
ſerdecko še zamklo.
Zamklo še ve dvoje,
kľuc čiſhony v moře.

677

Mamo moja, mamo,
cy jek uz ne vasa,
co še me poslali
s krovami do l'asa.

678

Mamušu, tatušu,
vesolo jus tu je,
zaplačče muzyke,
ja rada tancuje.

679

Mijal ja če, mijal,
minoč jek če nimok,
ňedajze mi, Boze,
pri tobje zaginoč.

680

Mily mocny Boze,
idže nas bjylland bič,
piňonzkof nimome,
zacos bedžeme pič.

681

Mily mocny Boze,
ktos mi skoši zboze,
skoso mi go hlopocy
pri mješoncku v nocy.

682

Mjalek kohanecke,
teľe jako palec,
moľe mi jo zjadly,
mysľaly ze ſmalec.

683

Mjal jeg ojca bogatego,
dal mi džaska rogatego
i kozusek ze vsami,
cobyk rusal usami.

684

Mjal se ja koňuše,
oba šive byly,
dobře ze mi džyfce
v pol'u řezabjyly.

685

Mjala by ja gaval'yřa,
kjeby mamka řebronila,
al'e mamka broni, broni,
gaval'yřa kijem goní.

686

Mjala ja hloptaka,
takjego gluptaka,
ja mu dala gemby,
a on kčal žemjaka.

Poš'les go na vode,
kuťavy řemoge,
poš'les go na ogyň,
opali ši břode.

687

Mjala ja se ocka
jako borovecka,
ja ik vyplakala
v strony kohanecka.

688

Mjala se ja hlopca
tekego jak palec,
mysy mi go zjadly,
myšlaly ze Šmařec.

689

Mlodoš moja giňe
jak šnyzyk v dolňe.
Moje mlode lata
nezazyly švjata.

690

Mlodoš moja, mlodoš,
vyslaš mi na marnoš.
Vyslaš mi navnivoc,
přes moje marnivoš.

691

Mlynarecko mloda,
robi na če voda.
Robjo i kamjeňe,
cos tobje ve mlyňe.

692

Mňe še spodobalo
džyfce u spol'nika,
jak mi jo ředajo,
pojde za zbojnika.

693

Moj očec byl ladny,
ja esce ladňyjsy.
Moj očec byl maly
a ja jesce mňyjsy.

694

Moja kohanecko,
ňekohaj še ve mňe,
ja hlopec hudobny,
cos či bedže ze mňe.

695

Moja kohanecko,
otvoř okjynecko,
co se pude vyspač
na tvoje lozecko.

696

Moja kohanecko,
popuš me, popuš me,
boš me uvjonzala,
jak koňa na uzde.

697

Moje džyfce kohajonce,
pojdze se mnom na zajonce.
Ja za tvoje verne laske,
to či kupjem na zapaske.

698

Moje džyfce vjydz o tym,
ze moj koňuš za plotem,
moja glova ňeskľana,
ňeraz byla rombana.

699

Moje kohanecki
po calyj džedžiňe,
jako tý ovjecki
po kosodřeviňe.

700

Moje krpce ze psyj skory,
ke še zedŕo, bedo džory.
Moje krpce papjyrove,
ke še zedŕo, bedo nove.

701

Moje mlode ľata
ňezazyly švjata.
Jakos mjaly uzyč,
kje mušaly sluzyč.

702

Moje šive ocy
ňespjom do polnocy,
ino rozmyšľajom,
ka kohaňe majom.

703

Mom se kohanecke,
štyre jo nimajo,
za mojom kohankom
sycy požyrajo.

704

Moj koň, moj koň,
moja mašina,
ovsa ňekce,
jeňcmjyňa nima.

705

Moj konicek kaštan
podkovickom tŕasnol,
na Oravskim goščincu.
mňe še šerce kraje,
ohoty dodaje
ku švarnemu džyfcenču.

706

Mušalo by řebyč
na řebi hmuraňa,
zeby ja nimjala
v Glodofce kohaňa.

707

Mušalo by řebyč
na řebi mešoncka,
coby ja nimjala
frajera vojacka.

708

Mušalo by řebyč
na tym strome jabka,
coby ja nimjala
frajyrecka Vladka.

709

Mušalo by řebyč
v nasym dvoře jamy,
zeby ja nimjala
frajyrecka Jany.

710

My se hlopocy mlodži,
my ſe řebojime,
jednom čupazeckom
my ſe obronime.

711

My ſe rozyjdžeme
jak na řebje hmury,
jeden přidže na dol,
drugi do gory.

712

Na galenži v suhim řeſe
zlote jajka ftasek řeſe.
Maľovane, cyfrovane,
v Sojgoře džyfki stare.

A v Glodofce mlodušinke,
majo gemby slodušinke.
Ke jek jedne pocaloval,
tři rokik ſe obřizoval.

713

Na Glodofce dobrě,
na Glodofce ſmjalo,
ino na Glodofce
počeseňa malo.

Glodofka, Glodofka,
jakaš mi maľučka,
ino tyš, Glodofka,
bardzo veſeļučka.

714

Na glodovskim moſče
šviňa řog zručyla,
pes ogon vykrenčyl,
kura zemb zlomjyla.

715

Na glodovskyj vjaže
vysoko křízcečk,
ku tobe, džyfcyno,
dařečki hodnicek.

716

Na Oravskim zamku
viši troje žeľaz,
daj ze, hlopcu, požor,
cobyš do nik řevlaz.

717

Na polaňe byvom,
slomjane džvyry mom,
co za hlopcy byli,
ze še nedobjyli.

718

Na sojgorskym rynku
sova sobje kuka
a Frankove serdce
jak mloteckjem puka.

719

Na vjyrh Marusyny
karcma murovana,
ej, jest tam karcmarecka
jesce ſevydana.

720

Na vjyrh Skorusyny,
na vysokyj grani,
mom tam karabinek
přikryty darňami.

721

Na vjyrhu Gjevonta
křízyk postavyli,
by še z cudzyk obcy
ludže še džyyili.

722

Na vjyrsku Gjevonta
pjorecko še krenči,
ňekohaj mňe, hlopce,
kjedy nimas henči.

723

Na vjyresecku, na doliňe
carna vrona vode pije.
Pije, pije, pokrakuje,
švarne džyfce poplakuje.

724

Na vjyrsycku stoji sarna,
gřebje noškom bo by zarla.
Gřebje, gřebje pogřebuje
a při tym ši podskakuje.

725

Na vjyrsycku stoji zajonc,
ogoneckem pomrdajonc.
Pomrdajonc ogoneckem,
place džyfce za vjoneckem.

726

Na vysokij turni
cošik še tam cyrni,
cy to kopka gnoja,
a cy mila moja.

727

Na žandarak orač,
na financak skrodlič,
ňegze še naucom,
darebacy robič.

728

Na žel'onyj lonce
kvjatki voňajonce,
pri ňik džyfce stoji,
bardzo kohajonce.

729

Nanic kope poľ'a,
nanic kope zlota,
kedy ku džyfcyňe
ňebedže ohota.

730

Nadol, hlopcy, nadol,
bo na doľ'e grajo,
bo še nom na doľ'e
džyfki spodobajo.

731

Nik ſevjy, nik ſevjy,
ani ſeugadňe,
za kim moje ocka
požyrajom ladňe.

732

Nik ſevjy, nik ſevjy,
nik ſebedže vjedžal,
zaco moj koľega
ve vjyňzeňu ſedžal.

733

Nimom kohanecka,
aľ'e se go zjednom,
co se me oblapi
hodž rencyckom jednom.

734

Nimom kohanecka,
skond ze byk go vžyna
maľutka, hudobna,
goraľska džyfcyna.

735

Nimom nic, nimom nic,
i o nic ſeſtoje,
ino to co kohom,
co by bylo moje.

736

Nimom nic, nimom nic,
ino bic, ino bic,
ino bicovisko,
ladne džyfcenčisko.

737

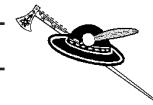
Nimom nic, nimom nic,
voda mi zabrala,
ino mi na kraju
džyfcyne ſehala.

738

Nimom nic, nimom nic,
voda mi zabrala,
ino na krajicku
Janicka ſehala.

739

Nimom nic, nimom nic,
ino bic, ino bic,
jedno stare krovsko,
ino nic, ino nic.

740

Nisko slonko, nisko,
bedže vjecor blisko,
kjeby bylo nizyj,
byl by vjecor blizyj.

741

Noviny, Noviny,
na Novinak salas,
ke ši ja zašpjyvom,
přidž ze, mamo, zaraz.

742

Ľebede če bijal,
ino v švjynty Mihal.
Cobyš pamjytala
švjyntego Mihala.

743

Ľebede ja toncyl,
ino pol godziny,
bo me noski boľo
i skoda džycyny.

744

Ľebadem, ļebedem
na Janicka dobra,
pokjyl' ļeobl'eči
cecynecka drobna.

Cecynecka drobna
davno obľečala,
ja še na Janicka
ňudobruhala.

745

Ľebadem, ļebedem,
pri potoku byvač,
bo vodžicka šumi,
ňeda še mi vyspač.

746

Ľebadem, ļebedem,
pri potocku byvač,
hodzom do nas hlopacy,
ňedajom še vyspač.

747

Ľebadem še zenič,
ba ez ku ješyni,
ludže s poľa zbyrom,
to še osprestreni.

748

Ľebede še zenič,
tylko na ostatku,
bede se vybjyrač
syrokjego zadku.

749

Ľebadem špjivala,
ňeozl'yga še mi,
nimom tu kohanka,
ňeobzyra še mi.

750

Ľebijze mŕe, ļebij,
bo me bedže boleč,
racyjze mŕe oblap,
to ja bede voleč.

751

ňeboj še, džycynko,
ňebede če bijal,
len ty za mnom ňehodž,
ke ja bede pijal.

752

ňeboj še, Janicku,
ňeboj še tego nic,
Oravskego zamku,
luptovskik ſubjenic.

753

ňebojze še, ňeboj,
cego byš še bala,
ja še ňeozeňyl,
tyš še ňevydala.

754

ňebojze še, ňeboj,
dy ja jesce ňe zboj.
Dy ja ňezbojoval,
ino jek proboval.

755

ňebojze še, ňeboj,
dy Janicek ňe zboj,
ňe zboj, ňe zbojnicek,
ino přemýtnicek.

756

ňebyly ja vjeřka,
ňebyla ja mala,
kje me moja mama
grabič nošovala.

757

ňebylo me doma,
bylek na Poľaňe,
ku mojij džycyňe
hodzo Glodovjaňe.

758

ňebylo mi třinašče l'at,
kje me pjesek v noske ujad.
Ujad či mňe pjesek v noske,
bes třevicek, bes punčoške.

759

ňedaľeko Carnyj gory,
Jorgova,
odpadla mi koňušovi
podkovicka, podkova.

Třeba by še zabavič,
zabavič,
podkovicke koňušovi
připravič, připravič.

760

ňedumaj, ňedumaj,
bo to tu ňe Dunaj.
Na pošrod Dunaja,
tam bedžes dumala.

761

ňehodž hlopce do nas,
ani ňepošaduj,
jak še či ňevidzem,
to me ňeogaduj.

762

ňehodž, hlopce, do nas,
bo mňe doma nimas.
Bo ja na malinak
v oravskik dolinak.

768

ňehodž popod turňe,
bo še pohyl'yla,
učekaj, ňecekaj,
by če ňezabjyla.

763

ňehodž hlopce do nas,
kje še nespodobas.
Spodoba še iny,
z vjyrsku, ňe z doliny.

769

nejedna, ňejedna,
galonzecka v ľeše,
jedna še unizy,
druga še podňeše.

764

ňehodž, hlopce, ňehodž
popod okna stavač,
moja mač hudobna,
nima či co davač.

770

nejedna rybecka
popod mostek přesla,
escek ňevidžala,
coby pjorko ňesla.

765

ňehodž hlopce tendy,
bo tu mome gřendy,
urob se hodnikek
radsyj bes porendy.

771

ňek še tym Harmatom
syčko dobře vodži,
co s nami utracom,
ňek im Bog nagrodži.

766

ňehodž popod okna,
bo okna zradlive,
tjy glodovske džyfki
syčke spravodlive.

772

ňekohaj, ňekohaj,
hudobnyj džyvecki,
bo če pjeron třašňe
z maľutkyj hmurecki.

767

ňehodž popod ščany,
ňepušči če ščana.
Přijdž ze pod okjynko,
otvořim či sama.

773

ňeľyj dyscu, ņeľyj,
kosuľke mi ňezl'yj,
co mi mama dala,
sanovač kazala.

774

ňeľyj dyscu, ňeľyj,
bo če tu ňetřeba.
Poľyj gory, l'asy,
navroč še do ňeba.

775

ňe moj koň, ňe moj koň,
al'e uzda moja,
pod mojim kōnušem,
šrebel'na podkova.

776

Nemoj ogrodecek,
ňe ja, ňe ja go grodžyla,
al'e kvjatki moje,
bo ja, bo ja ik sadžyla.

777

ňepiskaj, ňepiskaj
na piscalecce,
ňerob ze mi zaľu
mojyj kohaneccce.

778

ňeplac džyfce, ňeplac,
kupime či plakac.
Kje naplaces jeden,
kupime či šedem.

779

ňeplac džyfce, ňeplac,
poco byš plakala,
ja še ňeozeňyl,
tyš še ňevydala.

780

ňeplac, mamko, ňeplac,
ze ja jek vojakem.
Vtedy byš plakala,
kebyk byl zebrokem.

781

ňepude dudomu,
ino ku švitaňu,
zaňesem gembuše
svojemu kohaňu.

782

ňepude ja po dolňe,
pude ja se po l'eše,
pude ja se ku džyfcyňe,
bo me kōňuš poňeše.

783

ňepudem do pjekla,
ňespodoba mi še,
mom ladne spodnice,
spaľyla by mi še.

784

ňeraz ja se, ňeraz,
bez potocek přeňaz.
ňeraz, ani ňe dva
mňe džyfcyna zvýedla.

785

ňesama, ňesama,
kaline lomala,
hlopjec mi jo lomal,
ja mu pomagala.

786

Ľesmučče še Tatry,
ze šče take stare,
přidže Novy rocek,
omlodňeče cale.

787

Ľešeje, ňekose,
samo še mi rodži,
ta švarna džyfcyna
sama za mnom hodži.

788

Ľeuvjod me koňuš,
ani šodelecko,
al'e me uvjedlo
jednyj mamy džecko.

789

Ľeuvodž, ľeuvodž,
bo me ľeujedžes,
kim ši na konušu
po mňe Ŀepřijedžes.

790

Ľeuvodž, ľeuvodž,
na žel'one uboc,
bo mňe ľeuvedžes
ani na jedne noc.

791

Ľeverboval jek še,
na šyle me vžyni,
hej, kosulecke nove
na mne potargali.

792

Ľevjyř džyfce hlopcu,
ani naj'epsemu,
bo on če přeskumje
i opovjy drugemu.

793

Ľevjyř džyfce hlopcu,
coby še aj dusal,
bo on če nevežne,
hodž by če aj mušal.

794

Nota moja, nota,
vypadla mi z bota.
Vypadla mi v šyni,
hlopcy mi jom vžyni.

795

Objecal mi Vaľus
cervony kapjeľus,
stonzecke do ľego,
cobyk byla jego.

796

Od granic, do granic,
zašal jek, nima nic,
poslo džyfce grabič,
ňekoš, bo nima nic.

797

Ľekcem ja Vaľusa,
ani kapeľusa,
stonzecki do ľego,
ňebudem ja jego.

798

Ocka moje, ocka,
ocka rubinove,
ňjednýj džycyňe
zavročyli v glove.

799

Ocka moje, ocka,
rumjeňave ocka,
ňejednemu hlopcu
pomončyly glove.

800

O moj Boze dobry, slodki,
starym babom na pysk klotki,
by še teľo ſerehtaly,
mlodym ľudžom pokoj daly.

801

O, Boze moj dobry, slodki,
tym pl'otkarkom na pysk klotki,
by jenzykem ťehtaly,
mlodyk ľudži ťegňovaly.

802

Ona se sla po ogrodže
a ja se sel drogom,
ona na mňe požyrala
a ja dupkal nogom.

803

Ona za mnom do pšenicki
a ja za ňom do maku,
ja ſi myšľal ze to panna,
a to papjyr s tabaku.

804

Orava, Orava, hej,
smutna ješ byvala.
Hľyb ſe tu zakoncyl,
hej, voda zacynala.

Džiš Orafcom dobré,
hej, Orafcom vesolo.
Ojczyna nas tuli,
hej, zarobkof ťemalo.

805

Oravskom dolinom
žimne vjatry dujom.
Oravskje džycyny
smutne poplakujom.

806

Oře hlopec, oře,
dvoma konickami
a ja za nim ťmigom
carnymi ockami.

807

Ostatki, ostatki,
nimom ojca, matki,
ostatki ſe mino,
ojca, matki nimom.

808

Otvor ze ſe, otvor,
na mostecku brona,
jak ſe ťeotvořis,
bedžes porombana.

809

Ozlygaj še gloše
vysoko po ļeše,
ňek še moj glošicek
do kohanka ſeše.

815

Pjyla by ja, pjyla,
kjeby voda byla,
aľe vody nima,
coz bede robjyla.

810

Ozlygalo by še,
keby ja ſpjivala,
ňejeden by přisel,
kebyk go volala.

816

Plakala, plakala,
ve dñe v nocu casem,
uz jyj go ſevroco,
bo je pod korbacem.

811

Ozviň ze ſe gaju,
co ſe pod če ſkryjem,
ňek l'udže ſevidzom,
v jakim zaľu zyjem.

817

Pobič, hlopca, pobič,
kčal džycyne zradžič,
pobič mamy syna,
kazala džycyna.

812

Penknol keľuh ſklany,
od goroncyj pjany,
v hlopcu ſe krev psuje,
ke je zakohany.

818

Pobjyli ſe dva goral'e
ſ čupagami,
pobjyli ſe o goral'ke
ſ varkocami.
Dva goral'e, ſebijče ſe,
ma goral'ka dva varkocki,
podžylče ſe.

813

Pjeron třas, pjeron třas,
v žel'one dembine
a ja pod dembinom
oblapjal džycyne.

819

Cemu me ty, cemu me ty
Jašu bijes,
ke ja robje, ke ja robje
a ty píjes,
ke ja robje robotecke
a ty píjes a ty píjes gořalecke.

814

Pjontecek ſi ſmuči,
ze mu nik ſenoči,
ſobota ſe gňyva,
ze jyj nik ſeſpjyva.

820

Poco ješ tu přisel,
pocoš mi kazala,
ja maľučka byla,
rozumuk ňimala.

821

Poco ješ ty hlopce,
na muzyke přisel,
portecki či spadly,
pipasar či vysel.

822

Poco šče střyl'ali,
co ja zrobjyl komu,
dy ja sel z Vitova
naprozdno dudomu.

823

Poco zeš tu přiľaz,
Carno-Dunajecki,
keš sobje řepřivjod
svojyj kohanecki.

824

Pockajze ty stary,
přidže či na koňec.
Pjontkove špjyvaňe,
ňedželňajsy taňec.

825

Poduhuj vjaterku,
po suhyj doliňe,
osusaj kosul'ke
gorałskyj džyfcyňe.

826

Podžče hlopcy, podžče,
i ja pude s vami,
bede podčinala
koňuše pod vami.

827

Podž Maryšo do nas,
kłoska uz gotova,
i mlyko kiscane
i lyska cynova.

828

Podžme hlopcy nadol,
bo na doľe grajom,
bo še nom na doľe
džyfski podobajom.

829

Podžme, hlopcy, podžme,
do vyšnego konca,
pokyl' řenajdžeme
švarnega džyfcenča.

830

Podžme, hlopcy,
podžme zbiač,
bo nimome za co pijáč,
hej, bo še nom zacyna
bucyna ozvijač,
bucyna ozvijač.

Podžme, hlopcy,

podžme zbiač,
bo nimome za co pijáč,
hej, flintecki na ramje,
podžme na jeľeňe,
podžme na jeľeňe.

Poberme ši čupazecki,
poňehajme kohanecki,
hej, požyrajče z l'asa,
ktera bedže nasa,
ktera bedže nasa.

Podžme, hlopcy, do doliny,
bo tam posly tři džyfcyny,
hej, požyrajče z l'asa,
ktera bedže nasa,
ktera bedže nasa.

831

Podžme jus, podžme jus,
bo jus cas, bo jus cas.
Syčke jaskolecki
posly v l'as, posly v l'as.

832

Pofukuj, poduhuj,
vjaterku gruňovy,
vyfukuj, vyduhuj,
myšl'e z mojyj glovy.

833

Pojehal pjesecek
do l'asu po dřevo,
povročyl řeborak
calkjem bez umoru.

Šykjyrka mu vžynta,
ogonek otčynty,
pamjyntaj pjesecku,
ze v ředžel'e švýnto.

Mjal ješ cas rombač l'as,
calkjem bes sobote,
al'e ješ ty vo'lal
odkladač robote.

834

Poľana, poľana,
drobno poorana,
cyjas to džyfcyna
drobno podžubana.

835

Poľana, Poľana,
na Poľaňe jajko.
Cemu še gňyvače,
moja křesny matko.

836

Poľana, Poľana,
na Poľaňe krova,
přidž ze esce do nas,
ty moja potvora.

837

Poľana, poľana,
ňejednego pana,
poľane skošyli,
pana obješyli.

838

Po l'eše, po l'eše,
voda dřevo řeše,
džyfce na nim šedži,
zolte vlosy cese.

839

Pomaľučku s mojom,
bo jom noski boľom,
pomaľučku zľekka,
bodaj by še vľekla.

840

Poňehal mňe jeden,
ja se ik mom šedem,
ja se za tym jednym
banovač ňebudem.

841

Poňehaj, poňehaj,
al'e či bedže zať,
takyj kohanecki
ňebedžes nikdy mjal.

842

Poplaces džycyno,
poplaces zalošne,
ke či pod okjynkem
hodnikek zarošne.

843

Popod Haj, popod Haj,
popod Pa'lenice,
očec stračyl krpce
a ta mač spodnice.

844

Popod ľas, popod ľas,
popod same smrecki,
moja kohanecka
zbjyra jagodecki.

845

Popod ľas, popod ľas,
šive volki gnala,
mama ňevedžala,
kogo ja kohala.

846

Popod ľasek drozka,
hovaj mamo pjeska.
Mas džyfcyne ladnom,
to či jo ukradnom.

847

Popuš me džycynko,
ej, popuš me, popuš me,
boš me utřymala
jak koňa na uzdže.

848

Ponad bjaly domek
přeľečal golombek ,
vidži še mi hlopec,
co ma zloty zombek.

849

Porombali ľasek,
narobjyli třasék.
Nevjy džyfce o mňe,
co ja jest za ptasek.

850

Poronin, Poronin,
poroninska skala,
mňe še spodobala
Poroninka mala.

851

Po štyry, po štyry,
Janicka zvodžyly
a ja sama jedna
Janicka uvjedla.

852

Povedžal mi tatuš,
synu, kup ši koňa,
matka povedžala,
pjyrsa či je zona.

853

Povjadajo na mňe,
ze ja maľovana
a ja na salaše
mlýkem vyhovana.

854

Povjadajo na mňe,
ze ja mom tyšonce,
a ja mom tyšonce
pod pjecem zajonce.

855

Povjadajo na mňe,
ze ja ňimom poľa,
poňiziy džedžiny
calá roveň moja.

856

Povadajo na mňe,
ze ja zboj, ze ja zboj,
dy ja ňe zbojnicek,
aľe přemytnicek.

857

Povjadajo na mňe,
ze jek ňecervona,
v ľeše travu rošne,
ňekazda žeľona.

Ňekazda žeľona,
bo je okosona,
a ja ňecervona,
bo jek omovjona.

858

Povjadali na mňe,
ze ja pijanicek,
pocoš vyhodžyla
za mnom na hodnikek.

859

Povjydz mi, džyfcynko,
ka se bedžes spala,
pod buckjem s hajduckjem,
pod javorem sama.

860

Povjydz mi džyfcyno,
cy byš me ty kčala,
mama ma piňoncki,
toby nom ik dala.

861

Povjydz mi ty, džyfce,
kje pujdžes na spovjydz,
co pudžeme oba
prošič Pana Boga.

862

Povjydze mi, povjydz,
co mi mas povjedžeč,
šadnem na konicka,
ňebudem tu šedžeč.

863

Povjydze mi, povjydz,
moja kohanecko,
z ktorego vjyrsecka
vyhodži slonecko.

Dy ja by či, hlopce,
syčko povjedžala,
slonecko uz vyslo
a ja esce spala.

864

Povjydz ze mi, povjydz,
ty džyfcyno moja,
jak še odvdžyncali,
kje ja řebyl doma.

Krakovjan zapisknol,
brat jego zagvizdnol
a moj kohanecek
za roncke me ščisnol.

865

Požyrala oknem,
maľučkom sybeckom,
skoro še povjedžes
s inom kohaneckom.

866

Před vodom křak,
za vodom přnak
a pod vodom kořeňe,
ja še s tobom
za džešyňč l'at ozeňe.

867

Přeřeč ftasku hoře
i vysoke turňe,
povjyc kohaneccce,
zeby přisla ku mňe.

868

Přeřečala igla,
ino še tak migla,
ty mňe pobanujes,
a ja tobje nigda.

869

Přeřečala igla,
ino se tak migla,
na tobje, kohanku,
ňezabace nikda.

870

Přeřečalo l'ato,
z tego vjyrska na to,
přeřeči i žima,
kohanecka nima.

871

Přesel ja se Liptov
i cale granice,
esce jek řevidžal
take taňecnice.

872

Přijdze hlopce do nas,
dy ja či poščeľem,
dva klacki pod bocku,
třečim če odzejem.

878

Pude do potoka,
uryjem maliňaka,
bede prošč Bogu
hlopca jedynaka.

873

Při salaše na poľaňe
tancujo ši tam goraľe.
A goraľki š nimi v kolo,
muzyka im gra vesolo.

879

Puš kona do gruňa,
ňek go vil'ki zjedzo.
Ty ič špjyvajency
do džyfcyny mjedzom.

874

Prisly džady tancovač,
dali torby pochovač.
Do kumory, do skriňe,
prozna torba ňezgiňe.

880

Pytala še matka syna,
jaki zivot povjedom,
ze ši kupjom motocykel',
po džyfcyne pojadom.

875

Ptaskovje v doline
radujo še ľatu
a ja hlopiec mlody
syrokjemu švjatu.

881

Radak če vidžala,
mama ňevjedžala.
Al'ek če, lajdaku,
poňehač mušala.

876

Ptasku jařombaty
spuš še do doliny,
ej, mas ty pjorka ladne,
ňebojis še žimy.

882

Radak če vidžala,
som ješ dobré vjedžal,
poco ješ lajdaku
mamuši povjedžal.

877

Pude do potoka,
nazbjyrom kořeni,
dom se kohankovi,
co še ňeozeni.

883

Robič hlopecy, robič,
ňe po vjyrskak hodžič,
hej, po vjyrskak hodžiče,
džyfcenta svodžiče.

884

Rokita, rokita,
žel'ona zakvita,
kje pude kolo ňyj,
urvjem ši kvjatek z ňyj.

885

Rošne gruska v poľu,
nima na ňyj grusek,
listecki opadly
a vjyrsycek jyj ušek.

886

Rumjyňze še, rumjyň,
ty žel'ona ruvvyň,
kohanecko moja,
prehodžze še po ňyj.

887

Rybka pragňe vody
a ftasek slobody
a ja hohanecka
do svojej podoby.

888

Sabala, Sabala,
sabalove džeči,
kje še Sabal minol,
syčko še ozleči.

889

Sabalove noty,
on se ik špjyvoval,
kje se popod regle
na genšolkak graval.

890

Sama ja se, sama,
jak na vodže pjana,
nimom počeseňa,
počesym še sama.

891

Samaš ty, mamicko,
samaš temu vina,
poslaš do Kubina,
odvjadžče mi syna.

892

Samo džyfce, samo ty,
samo robis zaľoty.
Samo za mnom hodžylo,
moskaľ s maslem nošyo.

893

Šcyňi bucka, šcyňi,
ľezy dolu šcyňčem,
ňebedžes Janicku
v tyj Glodofce žyňčem.

894

Sendzovje, panovje,
či s piňonckof zyjom,
my mušime robič,
hoč pjerony bijom.

895

Skaral ješ me Boze,
skaral ješ me vecňe,
teraz še mi na tym
zycť uz šveče řekce.

896

Skaral ješ nas Boze,
skaral ješ nas vecňe,
dy še nom uz teraz
na tym šveče zecňe.

Zegnom vas doľiny
i uboce,
moze jesce kjedy,
moze jesce kjedy
do vas vroce.

897

Skoda, Boze, tego
lišča žeľonego.
Ja zek ši ňeurval
za kapeľus šněgo.

902

Smutna ja se, smutna,
nigdy ňovesola,
moj Janicek pije,
a mňe ňezavola.

898

Skond se idžes, hlopce,
z doliny na koni.
Od švarnyj džycyny,
kto ze mi zabroni.

903

Smutne ftasek špjyva,
kje je ulapjony,
kje ši on pomyšli
na haj na žeľony.

899

Skont ze idžes Jašu,
z doliny od koni,
hodž by od džycyny,
ktoze mi zabroni.

904

Spaly by mi, spaly,
moje drobne ocka,
bo še ňevyspaly,
byla mala nocka.

900

Sla džycyna ľasem,
hlopjec jom provadžyl,
co mjala, to dala,
esce še š nom vadžyl.

905

Spijke, spi, spijke, spi,
kje či spaňe ľube,
dy ty pobanujes,
kje za inom pude.

901

Slonecko uz zaslo
za gorami,
goral še pozegnal,
pozegnal še goral
s turňickami.

906

Staľe s poľa svozem,
v stodoľe nic nimom,
staľe še zaľycom,
kohanecki nimom.

907

Stam tyj strony Tater,
na malyj poľance,
jest tam dvje džyfcenta
bardzo kohajonce.

908

Starajom še ľudže,
cudujom, cudujom,
ze mi kohankovje
vinecka kupujom.

909

Starala še, starala,
na cym bedže orala.
Vžyna suke za usy,
vyorala dva kusy.

910

Starego hlopa mom,
rada byk młodsego,
esce byk doplačyla
sadla zajoncego.

911

Stary ja, stary ja,
Jezušemaryja,
al'e še mi třenše
na glove cupryna.

912

Stary ja, stary ja,
Jezušemaryja,
uz mi od starošči
zesendrály košči.

913

Stary ja se, stary,
ňekcom me džyfcenta,
veznem povrožine,
pude na čel'enta.

914

Stary moj, vožyl gnoj,
ja mu nakladala,
keľo razy přisel,
to muk gemby dala.

915

Stavaj, džyfce, stavaj,
stavjome či maje,
jak, džyfce, ňestaňes,
maja ředostaňes.

916

Stego vjyrsku na ten
přeložem zrdecke,
co se ja uvidzem
svoje kohanecke.

917

Stenpna šroda idže,
uz je na ulicy,
uz je na ulicy,
grajom jyj muzycy.

918

Stenpna šroda idže,
v Kaňofce stanola.
Noski jom boľaly,
furmana najyna.

919

Stoji gaj nad vodom,
galonski še hvjejom.
Do ladnega hlopca
mňe še ocka šmjejom.

Dy tře kovaľe
ve vyhni bijo,
cvarty ňe,
cvarty miluje,
bardzo miluje
gaždžine.

920

Stupaj, stupaj koňu,
dom či grohoviny,
i ja bede stupal
do švarnyj džyfcyny.

924
Syčkok či gadala,
přijedž hlopce, přijedž.
A tyš řepřijehal,
voľaleš me nimječ.

921

Syčka še tancyli,
ja vom řezavadzal,
teraz ja vas bede
bez okjynko hadzal.

925
Syroko, da'eko
kvjatek od kvjatecka,
syroko, da'eko
moja kohanecka.

922

Syčke koňe dobre,
najlepsy moj šivy,
bez potocék skocy,
gřive řenamocy.

926
Šedem razy přišongala,
ze řebendže s hlopcem spala.
Řepomoze zaden Boze,
bo bez hlopca spač nimoze.

Řenamocy gřive,
ani šodelecka,
bo se go připjyna
moja kohanecka.

927
Šedem rockof, šedem,
kalina penkala.
Mama řevjedžala,
kogo ja kohala.

923

Syčke zonicki
pl'eo hodnicki,
moja ňe.
Moja zonicka
vedl'a hodnicka
zytko zňe.

928
Šedži sova na vykroče,
skubje mech, skubje mech.
Kjeby ňe to švarne džyfce,
to byk zdeh, to byk zdech.

929

Šiva gmla, šiva gmla,
do doliny šadla,
přikryla doline,
v kteryj mom džyfcyne.

933

Šl'i se Janickovje
do gory dolinom,
tak sobje gadali,
ze še řezaginom.

930

Šivy golombecek
v šrodku demba šedžal,
dala byk či gemby,
kjebyš řepovjedžal.

934

Šnyk vjyrski obkuřyl,
bjili še Poľana,
kany nakošime
pře ovecki šana.

931

Šivy koň, šivy koň,
maľovane sonki,
pojehal, přijehal
do svojej kohanki.

935

Špjyvajče džyfcenta
nočicki vjyrhove,
ony vom připomnom
casy Sabalove.

Přijehal, pojehal,
ona jesce spala,
vlozyl rencke pod pjeřine,
ona mu ředala.

936

Špjyval by ja, špjyval,
al'e nimom noty,
ukrad mi jo sevec,
usyl mi šnyj boty.

932

Šivy koň, šivy koň,
na šivego šadom
a tego drugego
podaruje džadom.

937

Špjyvala by ja se,
špjyvala, špjyvala,
keby mi moja mač
robič řekazala.

Šivy koň, šivy koň,
šodelecko řeše,
pockaj ze me, džyfce,
při žel'onym řeše.

Ale mi moja mač
robič nakazuje,
mňe še od roboty
moj glošicek psuje.

938

Špyjvala byk sobje
Janicku o tobje,
aleš pisny, durny,
požyras po sobje.

939

Štadarada dada
sla by ja za džada.
Džad by řepe skrobal,
ja by ino jadla.

940

Štyrok nas pije vras,
kto zaplači za nas.
Ebo ja, ebo ty,
ebo koľega nas.

941

Štury dom, štury dom,
štury džyfki vydom
a pjonte nevjaste
vyhodžim na ceste.

942

Štury godžinecki
do bjalego raňa,
slo se džyfce pojíč
koňuša Kaštana.

943

Štury godžinecki
nimom kohanecki,
ktoze mi tys poda
ogňa do fajecki.

944

Štyry mile ľasu,
samučke jedliny,
nimoze še obyjšč
hlopec bez džyfcyny.

945

Štyry mile ľasu,
samego jalovca,
kazda še džyfcyna
obyjdže bez hlopca.

946

Štyry vjyrski přesel,
pjonte převandroval,
takje džyfce nasel,
jak byš go maľoval.

947

Štury vjyrski, štury,
pjonta Osobita,
hoč jek aj ňeladna,
aľek pracovita.

948

Šumi gaj, šumi gaj,
šumi bystra voda,
kje ku jednyj zajdem,
to mi drugyj skoda.

949

Šumi gaj, šumi gaj,
šumi bystra voda,
skocyla byk do ľyj,
tačicka mi skoda.

950

Šumi gaj, šumi gaj,
šumi galonzecka,
ňepřiznaj še, džyfce,
cyjaš kohanecka.

951

Šumi ľas, šumi ľas,
šumi bystra voda,
hej, mlode rocki ido,
skoda ze ik, skoda.

952

Šumjala liščina,
kje jek bes ňe jehal,
plakala džycyna,
kjedyk jom poňehal.

953

Švitaj, Boze, švitaj,
co by byl bjaly džyň,
coby ja se vjedžal,
na ktorym vjyrskuk byl.

954

Švitaj, Boze, švitaj,
co by bylo rano,
džyfce by voľalo,
co by ňešvitalo.

955

Svjyč matko, svjyč matko,
hej, idže Jaš pijany,
glovicka go boli,
hej, bo je porombany.

956

Švjayčyl by mešoncek
gviazdy mu ňedajo,
za mojim kohankem
syčke požyrajo.

957

Švjayčyl by mješoncek,
hmury zaclanajom.
Vžon byš me Janicek,
ľudže zabraňajom.

958

Švjayčyl mi mješoncek,
gviazdecki okolo,
kany še obracem,
vsendy mi vesolo.

959

Švjayčyl mi mešoncek,
gviazdy pomagaly,
moje šive ocy
kohaňa ňeznaly.

960

Švjayčyl mi nješoncek
i gviazdeckof sedem,
escek če ňekohal,
dopjyro če bedem.

961

Švjayčyl mi mješoncek,
švjayčyla mi Zora,
mňe še spodobaly
šive ocka vcora.

962

Švyjčil mi mešoncek,
tři gviazdecki na křiz,
jakos ty, Hanuško,
křivo na mňe patřis.

963

Švyjčil mi mešoncek,
tři gviazdecki na křiz,
uzeš me poňhal,
esce za mnom patřis.

964

Poňhaj, poňhaj,
al'e či bedže žal',
takego džyfcenča
ňebedžes nikdy mjal.

965

Škyrecka, topor,
daj džyfcyňe pokoj.
Nedom jyj pokoja,
kim ňebedže moja.

966

Šykjreckom začon
traska odlečala,
kogo rada vidzem,
ňebede go mjala.

967

Ta bedže tancovala,
co mi pjorko dala,
a co mi nedala,
bedže v šyni stala.

968

Ta bystrá vodžicka
vžyna mi Janicka.
vžyna i zabrala,
coz ja bede mjala.

969

Tačicku, mamicko,
kožicka v ogrodže,
sel by jek jo vygnač,
al'e me pobodže.

970

Tačicku, mamicko,
kupčes mi goraľe.
Jak mi ňekupiče,
učecem za hoľe.

971

Ta džika kožicka
lečala do gruňa,
ňimogli jo lapič,
bo nima ogona.

972

Taki še mi, taki,
kohanecek pacy,
co ma pokrencone
vlosy ponad ocy.

973

Take ši ja, take,
taňecnice znaťaz,
jako by jo maľař
vymaľoval zaraz.

974

Ta moja džycyna
pri džvýrak ši stoji,
roncki ma čačane,
roboty še boji.

975

Ta moja džycyna
taka je ladňučka,
jako na potocku
tráva žel'eňučka.

976

Ta moja mamicka
utopič me kčala,
ňetop ze me, mamo,
utopim še sama.

977

Ta moja rodžina
syčka džiš pohrbce,
l'en ja opuscony,
jako stare krpce.

978

Ta moja tancuľa,
tak tancuje hutne,
sukjynkom vyviňe,
krpcami přidupňe.

979

Ta moja zonicka
přepjyla konicka
a ja jyj vyřondžyl,
zlomal jek jyj kondžyl.

980

Tancoval byk, kebyk mok,
kebyk nimjal křivyk nok,
al'e křive nogi mom,
ke vyskocym, to še gnom.

981

Tancoval byk, kebyk mok,
kebyk nimjal křivyk nok,
al'e křive nogi mom,
popod lafki zamjatom.

982

Tancovali zbojnicy
v tyj goraľskyj pivnicy,
kazali ši pjykňe grač
a na noski požyrač.

Odpad listek od buka,
podžmes hlopcy hajduka,
odpad listek z javora,
moj očec byl potvora.

983

Tancujze se, tancuj,
karcmarecko tlusta,
bo tvoja pivnica
zostala uz pusta.

984

Tancuj ze ši, tancuj,
karcmarecko tlusta,
požryj do kumorki,
kumorecka pusta.

985

Taš, taš, tašuľki,
ičče ze si šedžeč,
co hlopcy gadajom,
kčala by ja vjedžeč.

Hlopcy se gadali
a ja vysluhala,
co by ten ľebralí,
co poľa nimjala.

986

Tatry moje, Tatry,
za vami še smuce.
Ja v dal'ekim šveče
o vas špjivki noce.

987

Tatuš, mama, ňevjy,
al'e ľudže vjedzo.
Cos to za goraľe,
co za stolem šedzo.

Co za stolem šedzo,
vinko popijajo,
vinka popijajo,
o džyfkak gadajo.

988

Tatuš kohany,
ňespředaj ze lomu,
bo ja by mušala
krový gnač dudomu.

989

Tatušu, tatušu,
kupče ze mi krpce,
zeby jek ľehodžyl
bosu ku frajyrce.

990

Tatuš v Ameryce
robi ve fabryce,
posyla taľary
hlopcom na cygary.

991

Ta vodžicka bystra
spod vykrenta vysla,
nimok ek jom zastavič.
Ta džyfcyna pysna
za inego posla,
nimok jek jyj zabronič.

992

Tel'o vas džyfcenta
jak v kosycku šecky,
al'e mjundzy vami
nimom kohanecki.

993

Ten moj kohanecek
dal mi pjeršconecek,
co byk go nošyla
dvaščajeden rocek.

Syške pjeršconecky
do slupa pobjyli,
mojego kohanka
za regruta vžyňi.

994

Ten moj kohanecek
tak še poňevjyra,
po vjyrskak, dolinak,
šyrotecki zbjyra.

995

Tjy nase golombki,
i tjy pare majom,
tak ši ony, tak ši
sobje hrkutajo.

996

Tjy moje konicki,
v ſeſe u jedlicki,
idž mi džyfce po ſe,
ugni ſi suknicki.

997

Tjy moje koňuše
nazrely ſe ſecky
a my ſe napjyli
ſlodkyj gořalecki.

998

Tjy moje koňuše
nezrely, řepjyly,
vysly na vjyrsycek,
esce podskocyly.

999

Travicka žel'ona,
uz jek če dokošyl,
pjorecko z gluhaňa,
uz jek če donošyl.

1000

Třeba by ſe ſpytač
ſtarego Sabaly,
na kterym vjyrſecku
ovjecki ſpavalý.

1001

Tři roki džyfcenču,
dva roki hlopcenču,
posel na zaľoty,
utopjyl ſe v ſkopcu.

1002

Ty, džyfcyno moja,
ňehodž mi do poľa,
opali če ſlonko,
nimas parazoľa.

1003

Ty, džyfcyno moja,
ňevyhodž do poľa,
dyscyk pokropuje,
nimas parazoľa.

1004

Ukaz ze ſe, ukaz,
kany ješ ſe ſkryla,
cy ješ taka ladna,
jakoš pjyrſe byla.

1005

Umarla, umarla,
cyganovi zona,
jakos mu tys bedže
bez gazužiny doma.

1006
U mojyj džycyny
v pjontek nam <u>oviny</u> ,
v sobote vesel'e,
v pondzalek křciny.	1012
Uz či tak ſebedže
Janicku, ſuhaju,
jakos či byvalo
při Carnym Dunaju.
1007
Urvis ja se, urvis,
mňe urviski česom,
kje me řelapjyli,
to me řeobjesom.	1013
Uz jek přesel Lupt <u>ov</u>
i Poľske granice,
jesce jek řenařaz
take tańecnice.
1008
Urvis ja se, urvis,
urviski me ceso,
ke me řezabjyli,
to me řek obeso.	1014
Uzek še ozeňyl,
uzek še ohlopjyl,
uzek ši pjorecko
ve vodže utopjyl.
1009
Uvjonzal konicki
v ľeše u favora,
posel še zaľcač,
do pani, do dvora.	1015
Uz še řežeľeni,
co še žeľeňyo,
uz še řepřehodži,
co še přehodžyo.
1010
Uvjonzal konicki
v ľeše u jedl'icki,
posel še zaľcač
do tyj jedynycki.	1016
Uz se obľečaly
lišče rakitove,
co se bedo zarly
koňe Janickove.
1011
Uz či hlopce, uz či
kosuľenka sušči,
uz če moja mama
výnc do nas řepušči.	1017
Vaľom či še, vaľom,
syčke gory na mňe,
ja še ik řebojim,
uhylim še za ňe.

1018

Vcera grali,
džišaj grajom,
caly tydžyň muzyka.
Jutro přidže
sekvestyja
a ja nimom fenika.

1019

Vej ze me sokoľe,
pod skřidelko moje.
Zaňyš me fte strone,
skyl' kohaňe moje.

1020

Vesola byvala
Oravská dolina,
ke jo vesel'yla
glodofska džyfcyna.

1021

Vesolak byvala,
nikdyk ňeplakala,
pokjeľak še s tobom,
hlopce, ňespoznala.

1022

Vesološč, vesološč,
kjedy če bedže došč,
mojyj vesološči
ňebedže nik došči.

1023

Vesoly vjyrsycek,
kje na nim Janicek.
Vesola dolina,
kje na ſyj džyfcyna.

1024

Ve vjyňčeňu šedžal,
okjynkem požyral,
uplakane ocy
husteckom učyral.

1025

Ve vysokyj hoře
ej, kořenita jedľa,
ej, kedy še zyjdžeme
kohanku do vedna.

1026

V glembokyj doliňe
vjater poduhuje,
ku mojyj džyfcyňe
ňek nik řeprogóje.

1027

Vidžal ješ mňe, vidžal,
kek džeľyla přidžal
a ja če vidžala,
keš Šive volki gnal.

1028

Vidžal ja se, vidžal,
carne obrošnöe,
v kumoře na ščaňe
ovecke zařňane.

1029

Vidžal ja se, vidžal,
keš pjyrsy raz dala,
na žel'onyj lonce
koňošovi šana.

1030

Vidži Bog, da li Bog
zek če ſe nepoznala,
dy by jek či byla
otvořič kazala,
hej, otvořič kazala.

Dobře mi je, dobře,
co by mi ſe nebylo,
nimom maľučkego
co by me budžyo,
hej, co by me budžyo.

1031

Viši gaj nad vodom,
listecki padajom,
ňesyčko to pravda,
co l'udže gadajom.

1032

Višta koňuš, višta,
ty džyfcyno puš ta,
koňa do obory
a mňe do kumory.

1033

Vjecorek idže,
šiva gmla přišada,
ten moj kohanecek
ine džyfce hľada.

1034

Vjecory, vjecory,
ladňučke vjecory,
gviazdecki migajo,
džyfcanta ſpjyvajo.

1035

Vjyrsecku žel'ony
na bok pokloňony,
od oravskyj strony
čisem porošhony.

1036

Vjyrskem hlopcy, vjyrskem
a ja pudem dolinom,
ke či ſe ſe nevidžim,
tak ſi idž za inom.

1037

Vjyrskem hlopcy, vjyrskem
a ja pojde krajem,
dy my ſe zyjdžeme
pod žel'onym hajem.

1038

Vjyrski ſnyg přikuřyl,
bjyda nas vygnala,
keby nas džyfcyna
přenocovač kčala.

1039

Vjyrski z dolinami,
kje ſe porovnače,
vy ladne džyfcenta,
kje ſe povydače.

1040

Vjyrski z dolinami
odstompče ze ſe mi,
co ſi ja uvidžim,
kogo rada vidžim.

1041

Vjyrski s dolinami
dal byk vas vyzločič,
kjeby še mi kčaly
mlode ťata vročič.

1042

Vjyrski z dolinami,
ke še porovnače,
glodofske džyfcenta,
ke še povydače.

1043

V kriminalaše šedžal,
okjynkem požyral,
uplakane ocka
husteckom učyral.

1044

V krpcak me zaňehal,
v bøtak ku mňe hodžyl,
esce mi Poňezus
v třevickak nagodži.

1045

Vloski pokrentave,
ocka jak jagoda,
mom se kohanecke,
esce mi je mloda.

1046

V ťeše gřiby, v ťeše gřiby,
na vjyrsycku ořehi.
Ñebedžes ze džyfce mjalo
se mňe zadnyj počehi.

1047

V ťeše jek urosla,
v ťeše bede spala,
žimnego vjaterku
ňebede še bala.

1048

V ťeše studžynecka,
při ňyj kohanecka.
Carne ocy mjala,
mňe še spodobala.

1049

V ťeše studžynecka,
v ňyj voda zatruta,
moja kohanecka
z kamjyňa vykuta.

1050

V ťeše studžynecka,
voda v ňyj zatruta,
při ňyj kohanecka
z kamjyňa ukuta.

1051

V ťuptovskik dolinak
žimne vjatry dujom,
zbojeckje džyfcyny
po gorak nocujom.

1052

V nižnym koncu byvom,
žimne vode pijom,
al'je ja se esce
doš ladňe zašpjyvom.

1053

Vodo moja, vodo,
ty vodžicko vodo,
naco ješ še hlopce
tak zakohal mlodo.

1054

V poľu ja, v poľu ja,
kazdy me omija,
idže moj kohanek,
pyta še kany ja.

1055

V suhogorskim ľeše
voda dřevo ňeše,
džyfce na ſyj ſedži,
zolte vloski cese.

1056

V starym rombanisku
mÿndzy vykrentami,
stoji smutne džyfce
zaľyva še lzami.

1057

V studni voda dudni,
pod mostem čisyna,
mňe še spodobala
glođofska džyfcyna.

1058

V studni voda dudni,
v studni voda dobra,
mňe še spodobala
džyfcyna hudobna.

1059

V tym žeľonym ľeše,
ladna tráva rošne,
Janicek jom koší,
koňušom jom noší.

1060

V žeľonym ubocu voda čece.
Uz me moja mila, uz me ňekce.
Oj ňekce, oj ňekce, ňezaluje,
Moje bl'audelicka ňecaluje.

1061

Vydavala byk še,
al'e mom překaske,
na moje vesel'e
nimajom oglaske.

1062

Vylečala přepjorecka,
vylečala spod skaly,
vylečala spod skaly,
obudžyla šive ocka,
co se smacne zaspaly,
co se smacne zaspaly.

1063

Vyrombali ľasek,
narombali třasek,
ňevjys ty džyfcyno,
jaki ze mňe ptasek.

1064

Vysoki maliňak,
kozy go objadly,
dy to Janickovi
obalicka zbl'adly.

1065

Vysoki maliňák,
kozy go obzarly,
při tobje, kohanku,
licka mi obl'adly.

1066

Vysoki zamecek,
esce go murujom,
v nim ladne džyfcenta,
esce še maľujom.

1067

Vysoko mešoncek
na ňebje přibity,
kohal jek če džyfce,
kohajze mňe i ty.

Ja by če kohala,
mama mi nedala,
přetok če, Jašicku,
poňehač mušala.

1068

Vysokoš začinal,
nisko či zl'ečalo,
najbjydňjse džyfce
za če iš řekčalo.

1069

V žeľonym hajicku
skovronecek noči,
povjdz ze mi, hlopce,
kto če balamuči.

1070

V žeľonym hajicku
skovronecek noči,
uz še či, džyvcyno,
paňynstvo ňevroči.

Ňevroči, ňevroči
i vročič nimoze,
dva šerca zlocone,
kľuc rucony v moře.

Nik go nedostaňe
z mořa glembokjego,
l'en ten jeden Pan Bog
z ňeba vysokjego.

1071

Zabac, hlopcu, zabac,
i ja zabacyla.
Teľos byk či nigdy
kohankom ňebyla.

1072

Zabjyli Janicka
mjyndzy turnickami,
čece kref od ňego
štyrma potockami.

1073

Zagrajče muzycy
po goral'sku rezko,
bo se ide tancyč
goral'e koľesco.

1074

Zagraj ze mi, jako vjys,
upecem či v pecu mys,
jako byk jo upekla,
ke mi s peca učekla.

1075

Zahodži slonecko,
ňezahodž ze jesce,
ňeskorok vgnala,
ňenapaslak jesce.

1076

Zahodži slonecko
za vysoke křaslo,
tjy mojj mamicce
poplešnalo maslo.

1077

Zahodži slonecko
za vysoke vrota,
tjy Glodofske džyfki
olupjyly kota.

1078

Zaľala rybecka,
bo by byla pjyla,
al'e ja ňebede
bo byk glupja byla.

1079

Zaľala rybecka
za jednym glovacem,
ňebede banovač
za zadnym bogacem.

1080

Zaľala rybecka
za vodom pod hajem,
al'e ja ňebede
za zadnym kohaňem.

1081

Zaľyva rybecka
za jednym glovacem,
al'e ja ňebedem
za takim smarkacem.

1082

Zaňehal me jeden,
dy ja ik mom šedem,
dy ja za tym jednym
banovač ňebedem.

1083

Zanic ja se, za nic,
v Suchyj Goře za nic,
dy ja ši přivjede
džyfce spoza granic.

1084

Za potοcek, za žeľony,
poslo džyfce na maliny.
Malo malin nazbjyralo,
bo še s hlopcom zabavjalo.

1085

Zarosnol hodnicek
drobnom gergoliom,
fterendyj hodžyli
hlopcy s hermunijom.

1086

Zarosnol hodnicek
drobnym kopervasem,
fterendyj hodžyli
hlopcy do nas casem.

1087

Zarosnol hodnicek
drobnymi smreckami,
ktorendyj hodžyli
hlopcy s oveckami.

1088

Zarosnol hodnicek,
zamuľyla voda,
ktorendyj hodžyli
Janickovje oba.

1089

Zastali me, zastali,
pri džyfcyňe na stajni,
vylatali po dupe,
co ňešedžim v halupe.

1090

Zastompyli zbojnicy
Janickovi v ľeše,
zaraz še pytali,
cy piňoncki ňeše.

1091

Zašpjyvač, zatonycič,
to nom jesce, jesce,
al'e do roboty,
to še nom uz ňekce.

1092

Zašvjyč mi mješoncku
napošrod doliny,
ňek se zašpjyvajom
salašne džyfcyny.

1093

Za vodom, za vodom,
al'e ňe tu za tom,
tancoval kohutek
s kureckom cubatom.

1094

Za vodom, za vodom,
kapustecke sadzom,
esce ňurosla,
uz ſe o ňe vadzom.

1095

Z Babyj Gory jehal,
slomjane koňe mjal.
Vozek s pajoncyny,
jehal do džyfcyny.

1096

Zbojem byč, zbojem byč,
kazala mi mama,
špytať i kriminal'
ze zaplači sama.

1097

Zgiňes, hlopce, zgiňes,
ino by ja kčala,
ino byk na tobie
slovicko pedžala.

1098

Zgiňes, hlopce, zgiňes,
jak ta marna muska,
ebo od šykjyrki,
ebo od kjeľuska (obuska).

1099

Z gory haj, z gory haj,
z gory voda idže,
hudobnego nima,
bogaty ſepřidže.

1100

Z gory jade, džyfki zbjyrom,
zbjyrom džyfki na voz kladem.
Nazbjyral jek pelnom fure,
přisel d'abel střepal v džore.

1101

Z gory jadž, z gory jadž,
do doliny hamuj,
jakješ džyfce dostal,
takje ši posanuj.

1102

Z gory, z gory, z ňevysoka
spadnol džabol do potoka,
do takego glembokego,
co ňevyjdže nigdy š ňego.

1103

Z kamjyňa na kamjyň
přeskakuje ješeň,
mňe se džyfce koha,
a ja o tym ňevjym.

1104

Z koňuša Kaštanka
najl'epsa furmanka,
z hudobnyj džycynki
najl'epsa kohanka.

1105

Z Oravskego zamku
pani požyrajo,
hej, jak še na Orave
bucki rožvijajo.

1106

Z tego vjyrsku na ten
přeskakuje ješeň,
mňe hlopcy kohajom,
a ja o tym ňevjym.

1107

Zydovski Pan Jezus
na připecku cupjal,
portecki mu spadly,
kot do ňego fucal.

1108

Žaľu moj, žaľu moj,
coš mi taki čenski,
višis mi u šerca
jako kamjyň mlynski.

1109

Žeľona lipka górala,
džyvcyna pod ňom l'ezala,
iskjerki na ňe padaly,
po kosul'ce jom spjykaly.

1110

Žeľony listek i javor,
cyjes to džyfce, Boze moj?
Cyjes by bylo, moje to,
hodžyo ku mně bez lato.

1112

Žima mi, žima mi,
čeplo mi řebedže,
při tobje, džyfcyno, (lajdaku)
vzdy mi žima bedže.

1111

Žeľony vjyrsecku
ani če řevidač,
ku švarnyj džyfcyňe
šedem dni třa šmigač.

1113

A ja džyfka v gorseče

1. A ja džyfka v gorseče, v gorseče, v gorseče,
vy me hlopcy řekceče, řekceče, řekceče.
2. Mom na syji gora'ě, gora'ě, gora'ě
a zemby jak ...
3. A na nogak silonki, silonki, silonki
a na dupje cyganki, cyganki, cyganki.
4. A na glovje ofina, ofina, ofina
ja jes švarna džyfcyna, džyfcyna, džyfcyna.

melódia ako v piesni č. 52

1114

V čyňu na smentyřu

1. V čyňu na smentyřu rozwija še roza,
podaj ze mi, moja mila, roncke do oltařa.
2. Podala mu roncke, křondz vlozyl obroncke,
zařala še ona lzami křendzu před ocami.
3. Ta řescenstna stola, co roncki zvjonzala,
a ja řescenšliva, cok mu šlubovala.
4. Přišengalak Bogu, i Jašinku tobje,
ze če řikdy řeopusce az na čemnym grobje.
5. V želonym gajicku slavicek zanoči,
ze še či džycynko paňynstvo nevroči.
6. Nevroči, nevroči i vrgič nimoze,
dva šerca zlocone, kľuc čišnony v moře.
7. Nik go ředostaňe z mořa glembokjego,
l'en ten som Poňezus z řeba vysokjego.

1115

1. Zegnal goral svom goralke idonc v kraj dařekí,
zegnom tobe, moja l'uba, ale ře na veky.
2. Kedy po rocku še povrōce do svojego šola,
to če, l'uba, zaprovadze na šlub do koščola.
3. Minul rocek, minul drugi, tu řevidac Janka
i goralka zapomňala na slova kohanka.
4. Minol rocek i poltora, gorala řevidač
i goralka pomyšluje, třeba by še vydač.
5. Kdy po rockak goral vraca s tom nadžejom v šerdcu,
ze še s l'ubom poloncymy na šlubnym kobjercu.
6. Idže goral do koščola, vidži švyatlo vsendy
i pyta še košečnego, coz to džišaj bendže.
7. Oj, goralu, ž'e je s tobom, nic s kochaňa tvego,
šlubovala tvojom zostač, posla za inego.
8. Obežre še do veľkik dřvi, idže para mloda,
dy to moja najmil'yjsa, dy to jyj uroda.
9. Kdy skloňyla svojom gloveke, druzbom na ramjona,
l'udže křico o ratunek, mloda pani kona.

10. Oj, ſekona, oj, ſekona, aľe konač bendže,
šľubovala mojom zostač, aľe juž ſebedže.
11. Goral' posel v gory, v lás, tam hodžyl do raňa
i oddal ſe do modlidby a volal do pana.
12. Prijmi paňe mojom duse, prijmi jom navjeki
a tý slova kje domluvjjyl, řučyl ſe do řeki.

1116

Z tyj ta strony jažora

Z tyj ta strony jažora
ſtoji lipka žeľona
a na tyj lipce,
lipce žeľonyj,
tře ftaskovje ſpjyvajo.

Šebyli to ftaskovje,
ba tře gavaľyrovje,
tak sobje mlovyli
o jednyj džyfcyňe,
ktořemu ſe dostaňe.

Jeden mlovi to moja,
drugi mlovi, jak Bog da.
A ten třeči “
O ſerdecko moje,
co zeš mi takje ſmutne?”

Jakos nimom ſmutna byč,
za starego kazom iš.
Ej, kazom, kazom,
i mama vjy o tym
a ja ſevjym, co robič.

Jest tam v komore loze,
ktos tam na nik spač moze.

Jak bedže ſtary ſpal,
bodej rana ſedockal
a jak bedže mlody
přeſličnyj urody,
bodej mu Bog zdrovja dal.

4. A ja vidžal na ogrodže

♩ = 106

drobna

A ja vi- džal na o - gro- dže, jak še kot ka
a ja vo- lal ky- či, ky- či, u - če - kaj ze,

dohra

s kot- kem bo- dže
bo če hy- či.

5. Bez potocek gonski gnala

♩ = 104

drobna

Bes po- to- cek gons- ki gna - la, vy - so - ko še

u - gi - ba - la, Ja - nic - ko - vi by - lo

cud- no, ze jyj co - šik by - lo vid- no.

6. Kjeby ja se vjecnom drobjyl

♩ = 86

drobna

Kje- by ja se vjec- nom dro- bjyl, vjec- nom dro- bjyl,

vjec - nom dro - bjyl, po že - l'o -nym

trav- nic - ku, oj - čec kři - cy, mat- ka kři - cy:

Ze- dřes krp- ce, Ja - nic - ku!

♩ = 107

7. Ona za mnom do pšenicki

drobna

O- na za mnom do pše- nic- ki a ja za ňom do ma- ku,

ja ši myš- ľal, ze to pan- na, a to pap- jyr s ta- ba- ku.

8. Povjydz, povjydz, ſeboj ſe

♩ = 94

drobna

Sheet music for a folk song. The key signature is A major (two sharps), time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

Po - vjydz, po - vjydz, ſeboj ſe,

Sheet music for a folk song. The key signature is A major (two sharps), time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

ko - muš da - la gem - bu - ſe. Da - lak, da - lak,

Sheet music for a folk song. The key signature is A major (two sharps), time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

ta - ke - mu, co ſe - po - vjy ni - ko - mu.

9. Povjydz, povjydz, ſeboj ſe

♩ = 94

drobna

Sheet music for a folk song. The key signature is A major (two sharps), time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

Po - vjydz, po - vjydz, ſeboj ſe,

Sheet music for a folk song. The key signature is A major (two sharps), time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

ko - muš da - la gem - bu - ſe. Da - lak, da - lak,

Sheet music for a folk song. The key signature is A major (two sharps), time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

ta - ke - mu, co ſe - po - vjy ni - ko - mu.

10. Stoze jedna, stoze dvje

♩ = 90

drobna - po dvá

Sto- ze jed - na, sto - ze dvje,
sto - ji ba - ca pod buc - kjem,

sto- ji ba- ca u jed - l'e,
li - cy ov - ce klo - buc - kjem. Na - li - cyl ik

sto- dva- cač, ktos ik be - dže za - vra - cač.

11. V leše gřiby

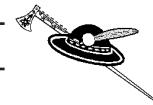
♩ = 93

drobna

V le - še gři - by, v le - še gři - by,

na vjyr - sec - ku o - ře - hi, ře - be - džes ty,

džyf - ce mja - lo, ze mňe zad - nyj po - če - hi.

12. Vcera grali, džišaj grajo

♩ = 98

drobná

13. Za potocek, za žel'ony

♩ = 100

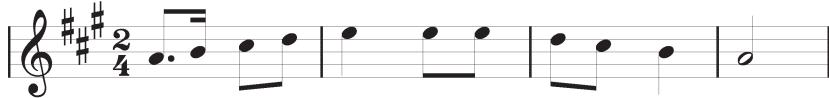
drobná

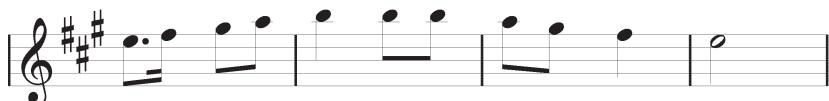
14. Ani še mi, džyfcyno

drogova

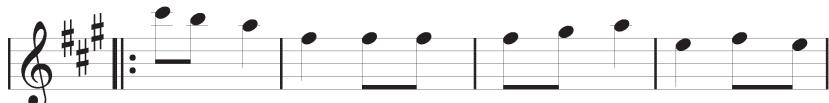
♩ = 96

A- ni še mi, džyf - cy- no, ſne- za - ly - caj,

bo či še mi Pan Je- zus ſne- o - bje - cal.

Ja se mom za vo- dom džyf- cy - ne ſu - ro- dom,

oj, džyf- cy - ne ſu - ro- dom, be- džes mo - ja.

15. Cemus ty, džyfcyno

drogova

 $\text{♩} = 64$

2/4

Ce-mus ty, džyf - cy - no, hej, pod ja-
vo- rem sto - jis, hej, cy če slon- ko pa-
li, hej, cy še dys- ca bo - jis.

 $\text{♩} = 80$

16. Džyfcyno cyjašik

drogova

2/4

Džyf- cy - no cy - ja - šik, ľu - bjo če
ju - ha - ši, ľu - bi če ba- ca nas,
podž s na- mi na sa - las.

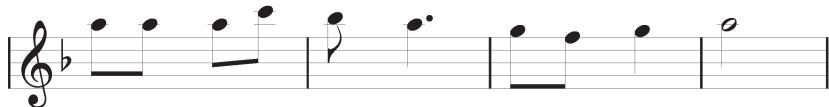
17. Slonecko uz vyslo

♩ = 90

drogova

Slo- nec- ko uz vys - lo nad go- ra - mi,

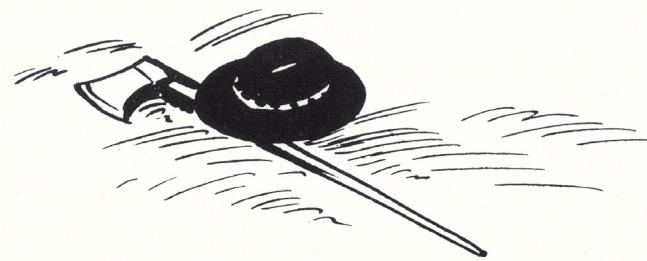
slo- nec - ko uz vys - lo nad go- ra - mi,

go- ral' še po- zeg- nal, po- zeg- nal še go- ral'

s tur- nic- ka - mi. go- ral' s tur- nic - ka - mi.

18. Dom či, Jašu, potym

ozvodna

$\text{♩} = 74$

2/4 time signature, key signature of two sharps.

Dom či, Ja- šu, po- tym, hej,

kje vy - sy- je zlo tym,

co- by- ņe- vje- dže- li, hej,

ta- tuš, ma- ma o tym.

2. Tatuš, mama ſevvyj,
al'e l'udže vjedzom,
cos to za gorale,
co za stolem šedzo.
3. Co za stolem šedzo,
vinko popijajo,
vinko popijajo,
o džyfkak gadajo.
4. Pragno ocka, pragno,
za džycynom ladnom,
objecala, a nedala
husteckom jedvabnom.

19. Ej, gory nase, gory

♩ = 80

Ej, go- ry na- se, go- ry, ho - l'e

ozvodna

na- se, ho - l'e. Ej, ktos vas roz- vje - se- li,

jak ñe my go- ra - l'e.

20. Hej, Janicku, ñebij ze mňe

♩ = 94

ozvodna

Hej, Ja - nic- ku, ñe - bij ze mňe, v ko- ly - sec- ce

ko - lys ze mňe, bo mňe ma - ma ñe - bi-

ja - la, v ko- ly - sec- ce ko - ly - sa - la.

21. Hej, góral' pije

ozvodna

$\text{♩} = 120$

Hej, góral' pi - je, hej, gó- ral' pla - či,

hej, na gó- ra - l'a pla - co dže - či.

Hej, pla - co dže - či, pla - ce i zo - na,

hej, ze gó- ra - l'a ni - ma do - ma.

2. Ej, na Podhal'u, ej, stoji kamjyň,
ej, Podhal'anka stoji na nim.

Ej, přisel ku ňyj, ej, Podhal'anek,
ej, Podhal'anka daj mi vjonek.

22. Hej, povjydzze mi, povjydz
ozvodna

Musical notation for the first part of the song 'Hej, povjydzze mi, povjydz'. The key signature is A major (two sharps), and the time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

Hej, po - vjydz - ze mi, po - vjydz, mo- ja

Continuation of musical notation for the first part of the song. The melody continues with eighth and sixteenth notes.

ko- ha - nec - ko, hej, z kto- re - go vjyr- sec - ka

Continuation of musical notation for the first part of the song. The melody continues with eighth and sixteenth notes.

vy - ho - dži slo - nec - ko.

23. Janicku moj, serdecko
ozvodna

Musical notation for the first part of the song 'Janicku moj, serdecko'. The key signature is A major (two sharps), and the time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

Ja- nic - ku moj, ser- dec - ko, ka- nyš po- džal

Continuation of musical notation for the first part of the song. The melody continues with eighth and sixteenth notes.

pjo-rec - ko, cok či da - la? Kjek se je- hal do voj - ny,

Continuation of musical notation for the first part of the song. The melody continues with eighth and sixteenth notes.

u- pad- lo mi do vo - dy, du- sa mo - ja.

24. Javore, javore

ozvodna

$\text{♩} = 100$

$\frac{2}{4}$

Ja- vo- ře, ja - vo - ře, hej, liš- ča sy - ro - ke- go,

$\frac{2}{4}$

ni- mom do džyf- cy- ny, hej, scenš- ča ni- ja - ke- go.

25. Keby šče mi grali

ozvodna

$\text{♩} = 100$

$\frac{2}{4}$

Ke- by šče mi gra - li, nik- dy ňe- pře - sta- li,

$\frac{2}{4}$

to ja by se tan - cyl, nig- dy byk ňe - skon - cyl.

alebo

25. Keby šče mi grali

ozvodna

$\text{♩} = 100$

$\frac{2}{4}$

Ke- by šče mi gra - li, nik- dy ňe- pře - sta- li,

$\frac{2}{4}$

to ja by se tan - cyl, nig- dy byk ňe - skon - cyl.

26. Křešni moji, křešni

♩ = 94

Musical notation for 'Křešni moji, křešni' in 2/4 time, treble clef, key signature of two sharps. The tempo is indicated as ♩ = 94.

Křeš- ni mo - ji, křeš- ni, co me do křtu ře - šli.

ozvodna

Musical notation for 'Křešni moji, křešni' in 2/4 time, treble clef, key signature of two sharps. The tempo is indicated as ♩ = 94.

Go- řa - lec - ke pjy- li i mňe na - u - cy - li.

27. Maľučki ja se

♩ = 100

Musical notation for 'Maľučki ja se' in 2/4 time, treble clef, key signature of two sharps. The tempo is indicated as ♩ = 100.

Ma- lúč - ki ja se, ma - lúč - ko

ozvodna

Musical notation for 'Maľučki ja se' in 2/4 time, treble clef, key signature of two sharps. The tempo is indicated as ♩ = 100.

mi tře - ba, dva me - try kel- ba - sy,

Musical notation for 'Maľučki ja se' in 2/4 time, treble clef, key signature of two sharps. The tempo is indicated as ♩ = 100.

šty - ry ki - la hľe - ba.

28. Na Glodofce dobrě

$\text{♩} = 87$

ozvodny

Na Glo -dof- ce dob- ře, na Glo -dof- ce šmja - lo,
 i- no na Glo -dof ce po- če - se - ďa ma - lo.

29. Nic me tak ďečesy

$\text{♩} = 106$

ozvodna

Ej, nic me tak ďe - če - sy, ja - ko
 tři ta - l'en - ta, ej, špjy - va-
 ďe i gra- ďne, i lad - ne džyf - cen - ta.

♩ = 86

30. Nik ſevjy, nik ſevjy

ozvodna

Nik ſevjy, nik ſevjy,

a - ni ſe-

u - gad - ſe, za kim mo - je oc - ka

po - žy - ra - jo lad - ſe.

♩ = 76

31. Hej, ſebede, ſebede

ozvodna

Hej, ſebede, ſebede,

hej, na Ja-

nic-ka dob - ra, hej, po-kył' ſebede

hej, po-kył' ſebede

hej, ce - cy - nec-ka drob - na.

hej, ce - cy - nec-ka drob - na.

32. Pocos vy, muzycy

ozvodna

$\text{♩} = 90$

Hej, po- cos vy, mu - zy - cy, do ře-

ba poj - dže- če? Hej, tam go- řal- ki ni- ma,

cos tam pič be - dže - če?

33. Poplaces džyfcyno

ozvodna

$\text{♩} = 82$

Po - pla - ces džyf- cy - no, po - pla - ces

za - loš - ře, ke či pod o - kjyn - kem

hod - ni - cek za - roš - ře.

34. Povjydzze mi, povjydz

♩ = 130

Po - vjydz - ze mi, po - vjydz, ty džyf-
cy - no mo - ja, kto ku tob - je
hod - žyl, kje ja ſe - byl do - ma.

35. Regl'e moje, regl'e

♩ = 106

Ej, reg- l'e mo- je, reg - l'e, hej, u - ko-
ha- ne reg - l'e, hej, ke ja ſi za - ſpjy-
vom, hej, to ſe mi oz - l'eg - ſe.

36. Stary ja, stary ja

$\text{♩} = 96$

ozvodna

Sta- ry ja, sta- ry ja, Je- zu- še - ma - ry - ja,
a- l'e še mi třen- še na glo - ve cup- ry - na.

37. Sytke zonicki

$\text{♩} = 127$

ozvodna

Syt- ke zo - nic - ki pl'e - jo hod - nic - ki,
mo - ja ňe. Mo - ja zo - nic - ka
ved- l'a hod - nic - ka zyt - ko zňe.

♩ = 90

38. Uz še řežel'eni

ozvodna

A musical score for two voices in 2/4 time, major key with three sharps. The vocal parts are separated by a vertical bar. The first line of lyrics is: "Uz še ře- že - ře- ni, co še ře - ře - řy- lo." The second line is: "Uz še ře- pře- ho - dži, co še pře - ho - džy - lo."

♩ = 70

39. V Džadušovym dvoře

ozvodna - žel'oná

A musical score for two voices in 2/4 time, major key with two sharps. The vocal parts are separated by a vertical bar. The lyrics are: "V Dža- du - šo- vym dvo - ře sta - ry Dža- duš Mo - ja ko- ha - nec - ko, za - nyš šna- da-

A continuation of the musical score for 'V Džadušovym dvoře'. The vocal parts are separated by a vertical bar. The lyrics are: "o - ře, i - no es - ce ře - šna - dal. nec - ko, i - no se šnim ře - ga - daj."

2. Zaňesla šnadaňe,
dala še v gadaňe,
il'e džaduš kosul' mas?
3. Jedne mom u pracki
a druge u svacki,
taki ze mňe gospodař.
4. Přepjyl jek uz šviňe
i piňonckof skriňe,
taki ze mňe gospodař.

40. Z Oravskego zamku

♩ = 120

ozvodna

Guitar Tab:

```

    | :1: | :2: | :3: |
    G   D   G   D
    A   E   A   E
    B   F#  B   F#
    C   G   C   G
    D   A   D   A
    E   B   E   B
    F#  C#  F#  C#
  
```

Z O- rav - ske- go zam- ku pa - ni po- žy- ra-

Guitar Tab:

```

    | :1: | :2: | :3: |
    G   D   G   D
    A   E   A   E
    B   F#  B   F#
    C   G   C   G
    D   A   D   A
    E   B   E   B
    F#  C#  F#  C#
  
```

jo, hej, jak še na O - ra- ve buc - ki roz- vi - ja - jo,

Guitar Tab:

```

    | :1: | :2: | :3: |
    G   D   G   D
    A   E   A   E
    B   F#  B   F#
    C   G   C   G
    D   A   D   A
    E   B   E   B
    F#  C#  F#  C#
  
```

hej, jak še na O - ra- ve buc - ki roz- vi - ja - jo.

41. Zagrajče muzycy

♩ = 106

ozvodna

Guitar Tab:

```

    | :1: | :2: | :3: |
    G   D   G   D
    A   E   A   E
    B   F#  B   F#
    C   G   C   G
    D   A   D   A
    E   B   E   B
    F#  C#  F#  C#
  
```

Za- graj- če mu- zy - cy, ja - ko ja vom ka- zem!

Guitar Tab:

```

    | :1: | :2: | :3: |
    G   D   G   D
    A   E   A   E
    B   F#  B   F#
    C   G   C   G
    D   A   D   A
    E   B   E   B
    F#  C#  F#  C#
  
```

Pi- ſondz -kof vom ſe- dom, i- no vom po- ka- zem.

♩ = 120

42. Zagrajče muzycy

ozvodna

Za- graj - če mu - zy - cy, ja - ko ja

vom ka - zem, pi - ſondz - kof vom ne - dom,

i - no vom po - ka - zem.

43. Carna ja se carna

polka

Car - na ja se, car - na, ja - ko cy - ga -

nec - ka, ja - ko cy - ga - nec - ka, ne tak od

ro - bo - ty, ja - ko od slo - nec - ka, nec - ka.

44. Čihy i pogodny

polka

 $\text{♩} = 84$

Či - hy i po - god - ny, či-

hy i po - god - ny, či - hy

i po - god - ny, vje - cor ma - jo - vy.

2. Sla sobje džyfcyna,
sla sobje džyfcyna,
sla sobje džyfcyna
bez l'as dembovy.
3. Idže ona idže,
idže ona idže,
idže ona idže
bardzo strapjona.
4. A za ňom cyganka
a za ňom cyganka
a za ňom cyganka
v plahče odžana.
5. Ty carna cyganko,
ty carna cyganko,
ty carna cyganko,
vyvroz dyč umjes.
6. I ten l'as co šumi,
i ten l'as co šumi,
i ten l'as co šumi,
ty mu rozumjes.
7. Vyvroz ze mi, vyvroz,
vyvroz ze mi, vyvroz,
vyvroz ze mi vyvroz,
z tyj pravyj renki.
8. Ja či za to sloze,
ja či za to sloze,
ja či za to sloze
serdecne vdžynki.
9. Kedy jyj cyganka,
kedy jyj cyganka,
kedy jyj cyganka
vrozyč zacyna.
10. V ten cas še džyfcyna,
v ten cas še džyfcyna,
v ten cas še džyfcyna
lzami zaľala.
11. On če juz ſekoha,
on če juz ſekoha,
on če juz ſekoha,
on koha ine.

45. Do dňa, do dňa, do dňa

♩ = 100

poľka

Ref.: Do dňa, do dňa, do dňa, do dňa bja - le - go
1. Ja-kos ja mom zýč i ve - so - la byč,
Pří-de du- do - mu, ňi - ma šňa - da - Ňa

vy - pi - je - me jes - ce lit - ra jed - ne - go.
ke moj ko - ha - ne - cek ňe - u - mje ro - bič.
a moj ko - ha - ne - cek pi - je od ra - Ňa.

Poznámka: Refré opakovat'

2. Přide dudomu, nima objadu,
a moj kohanecek posel do sadu.
3. Přide dudomu, nima večeře,
a moj kohanecek s drugom še v'ece.

46. Dobry vjecor, moja l'uba

♩ = 94

polka

Do- bry vje - cor, mo- ja l'u - ba, dob- ry vje-
A uz sy - cy po- vja- da - jo, ze še mo-

cor, jak še mas. Mo- ze še to i tak stač,
me po-gňy- vač.

mo- ze - me še po- gňy- vač, bo jak mňe

ma šer- ce ňe - bo- l'eč, kek če vi - džal s i- nym stač.

 iná verzia piesne č.47 zo str.187

2. Pjyrsy aňol ňeše
mjyrtu galonzecke,
drugi aňol ňeše,
drugi aňol ňeše
švjyce goryjonce.
3. Třeči aňol ňeše
bjale konvalije,
cvarty aňol ňeše,
cvarty aňol ňeše
voňave lalije.
4. Pjonty aňol ňeše
mjyrtu na vjonecek,
sosty aňol ňeše,
sosty aňol ňeše
tulovy cepecek.
5. Drugik seš aňolof
stoji nad jyj glovom,
třymajom vjonecek,
třymajom vjonecek,
jak by nad kroľovom.

47. Dvanašče jaňolkof

♩ = 100

pol'ka

Dva- naš - če lis - tec - kof

na cer - vo - nyj ro- zy,

dva- naš- če ja -ňol -kof, dva- naš - če ja -ňol -kof,

mlo- dyj pa - ni slu - zy.

2. Pjyrsy jaňol ňeše
l'elije kvitnōce,
drugi jaňol ňeše,
drugi jaňol ňeše
švýjce gorojonce.
3. Třeći jaňol ňeše,
žel'ony vjonecek,
cvarty jaňol ňeše,
cvarty jaňol ňeše
šľubny pjeřconecek.
4. Pjonty jaňol ňeše,
to blogoslavjenstvo,
šosty jaňol ňeše,
šosty jaňol ňeše
od Boga manželstvo.
5. A sešči jaňeli,
uvjyli korune,
nasyj mlodyj pani,
nasyj mlodyj pani,
vlozyli na glove.

d'alšia verzia piesne č.47 zo str. 187

2. Dalaš Panu roncke,
křonc či dal obroncke,
załalaš še lzami,
załala še lzami
před jego ocami.
3. Ach, vjonku, vjonecku,
z bjalyk roz narvany,
bardžyj či jego zał',
bardžyj či jego zał',
jak rodzonyj mamy.
4. Bo z mamom rodzonom
ňebede mjyskala,
tyl'ko s tobom Janku,
tyl'ko s tobom Janku,
bok či šľubovala.

d'alšia verzia piesne č.48 zo str. 189

5. A moj očec fajke kuři a mamuša ppyře dře
a moj očec ku mamuši a mamuša he-he-he.
6. A moj očec taki byl, a ja sobe ňe taki,
a on robjyl rečice a ja sobe pretaki.
7. Štyndy-ryndy, štyndy-ryndy, pocozeš ty hodžyl tendy,
po tyj desce javorovyj ku Maryši Harmatovj.
8. Kedy ja sel kolo vody, voda ňesla patyki,
take še mi džyfce vidži, co ma bjale spodniki.
9. Šustaj, šustaj po tyj žemi, ňek še trava žel'eni,
ke mom huč iš ku džyfcyňe, ňikdy še mi ňeženi.
10. Ňebede ja krov dyojič, bo jek mlody paholek,
al'e bede študyroval dže ma džyfce padolek.
11. Ňebede ja šecki řezal, bo jek jesce ňevjeceráл,
ňek ze se jom džyfki řezom, zjadly objad i z vjeceřom.
12. Ňebede ja šecke řezal, bo ja maly gazda,
al'e bede ja přemyšl'al, kdže gaždžina v'lazla.
13. Nebede ja šecke řezal, bo ja maly parobek,
al'e bede medytoval, ka ma džyfce rasporek.
14. Ňebede ja taka glupja, jakok byla v nedžel'e,
syčke džyfki tancovaly, a ja stala jak čel'e.
15. Ňebede ja kase jadla, bo by ze mňe krasa spadla,
al'e bede vinko pjyla, coby jek še rumjeňyla.
16. Ňebede ja malin jadla, bo byk zjadla hrobaka,
a potym byk nedostala z tyj Glodofki hlopaka.
17. Ňebede ja malin jadla, bo byk zjadla hrobaka,
potym byk še ňevydala za pjyknego vojaka.

48. Hojdana, hojdana

♩ = 106

Refrén

pol'ka

Hoj- da - na, hoj- da - na, ře - puj - de za pa-

na, a - l'e za ta- ke - go, ja - ko

Odstavec
ja se sa - ma. 1. A moj o- čec ta - ki hyt- ry

po- sa- džyl me mjyn- dzy l'yt- ry, mjyn- dzy l'yt- ry,

mjyn- dzy sceb- l'e, po- ve - džal mi, šedž tu džab- l'e.

1. A moj očec taki hytry, posadžyl me mjyndzy l'ytry, mjyndzy l'ytry, mjyndzy scebl'e, povedžal mi, šedž tu džable.
2. A moj očec taki byval, pod nařepem studňe mijval a popjolem řepe soľyl a patykiem břode goľyl.
3. A moj očec taki byl, dže me dopad, tam me bjyl a moja mač řeborka, skovala me do vorka.
4. Ja jes hlopak honorovy, z honorovyj rodžiny, mama kupcy s kohutami, očec voži pjyliny.

49. Hustecka

poľka (ručníčkový tanec)

 $\text{♩} = 100$

Mom hus-tec-ke hak-ło - va-ne, **syč-ke šty-ry**
Te ňe-ko-hom, te ňe-lub-je, **te ňe-po-ca-**

ro-gi, ko-go, ko-go po-ca-lu-je, **ru-ce mu pod**
lu-je, a hus-tec-ke hak-ło - va-ne **to-bje po-da-**

no-gi. **Oj, ňe, ňe,** **mo-je ko-ha-**
ru-je.

ňe, bo mňe ma-ma bi-je za ca-lo-va-ňe.

Bije mama, bije mama,
 bije mama, bije mňe,
 ze ja hlopca, ze ja hlopca,
 ze ja hlopca miluje.

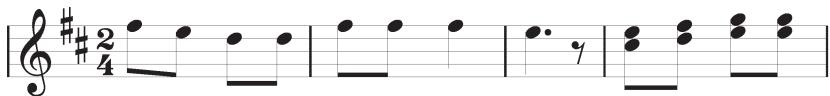
Ňebij, mamo, ňebij, mamo,
 ňebij mamo, ňebij mňe,
 ze ja hlopca, ze ja hlopca,
 ze ja hlopca miluje.

50. Kel'usecku moj kohany

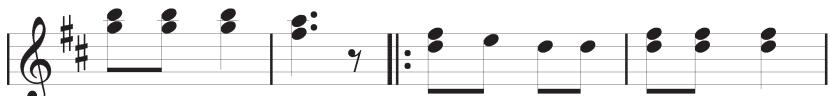
♩ = 120

vesel'ná

Ke- l'u- sec- ku moj ko - ha- ny,

ňe- raz ješ byl

pře- vra - ca - ny,

pře- vro- čy- leš me ty

ňe-

raz,

ke- l'u - sec- ku,

ja če te - raz.

2. Gořalecko, čotko moja,
zňeslaš me ty z gruntu s poľa,
z gruntu, s poľa i s piňendzy,
ňebede če pjyla vjencyj.

51. Kolo mego ogrodecka

poľka

 $\text{♩} = 94$

Ko - lo me - go o - gro- dec - ka,

ko - lo me - go o - gro- dec - ka, roz - kvi - ta - la

ja - blo - nec - ka, roz - kvi - ta - la ja - blo - nec -

ka, roz - kvi - ta - la ja - blo - nec - ka.

2. [:Byľušinko zakvitala:]
[:a cervone jabka mjala.:]
3. [:Ktoze bedže ik objyrač,:]
[:ke še moj mily pogňyval.:]
4. [:Pogňyval še, ňevjym o co,:]
[:hodžyl do nas, ňevjym poco.:]
5. [:Hodžyl do nas cale ľato,:]
[:davalak mu gemby za to.:]
6. [:Hodžyl do nas cale ješyň,:]
[:puscalak go sparom bez šyň.:]
7. [:Hodžyl do nas cale žime,:]
[:puscalak go pod perine.:]

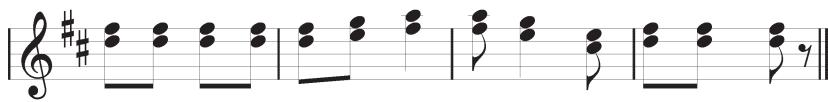
52. Ņedal'eko mlačaski

♩ = 95

pol'ka

Ne- da - ļe- ko mla- cas - ki, mla- cas - - ki, mla- cas-ki,

pas- lo džyf- ce ka- cas- ki, ka- cas - ki, ka- cas - - ki.

2. Ņedaľeko jažora, jažora, jažora,
paslo džyfce gonšora, gonšora, gonšora.
3. A volalo taš, taš, taš, taš, taš, taš, taš, taš,
přidze Jašu, přidze zaš, přidze zaš, přidze zaš.
4. A on přisel v sobote, v sobote, v sobote,
ke ja mjala robote, robote, robote.
5. Poščeľylak na lave, na lave, na lave,
vysyj dupe jak glove, jak glove, jak glove.
6. A on še kčal obročič, obročič, obročič,
spad do skopca zmocyl rič, zmocyl rič, zmocyl rič.
7. A ja mu jo susyla, susyla, susyla,
pol dupyk mu spaľyla, spaľyla, spaľyla.
8. Vžynak deske dembove, dembove, dembove,
vystrugalak rič nove, rič nove, rič nove.
9. Hodžili me po mešče, po mešče, po mešče,
z novom dupom hvalič še, hvalič še, hvalič še.

iný text

1. A ja džyfka v gorseče, v gorseče, v gorseče,
vy me hlopky ňekceče, ňekceče, ňekceče.
3. Mom na nogak silonki, silonki, silonki
a na dupje cyganki, cyganki, cyganki.
4. A na glovje ofina, ofina, ofina
ja jes švarna džyfcyna, džyfcyna, džyfcyna.

53. Od Babjyj gory jado Mazury

pol'ka

$\text{♩} = 110$

R: Oj, šadaj, šadaj, kohaňe moje,
na poľu stojo koňuše tvoje.

Nespomozo zadne place,
bo na poľu stojo koce,
oj, šadaj, šadaj, kohaňe moje.

2. Esce ňebede na voz šadala,
bok esce ojca ňodpytala.
Odpuš ze mi, mily ojce,
pasalak vom ňeraz ovce,
teraz ňebede, bo juz pojade.

3. Esce ňebede na voz šadala,
bok esce matki neodpytala.
Odpuš ze mi, mila matko,
byvala jek neraz vartko,
teraz ňebede, bo juz pojade.

4. Esce ňebede na voz šadala,
bok esce šostry ňodpytala.
Odpuš ze mi, mila šostro,
byvalak či ňeraz ostro,
teraz ňebede, bo juz pojade.

5. Esce ňebede na voz šadala,
bok esce brata neodpytala.
Odpuš ze mi, mily brače,
pjyralak či ňeraz gjače,
teraz ňebede, bo juz pojade.

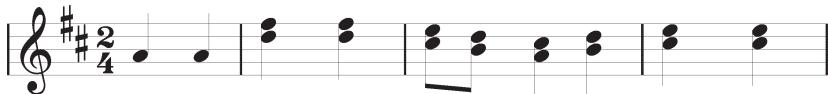
6. Esce ňebede na voz šadala,
bok esce konty neodpytala.
Odpušče mi, štyry konty
i ty pjecku v konče pjonty,
teraz ňebede, bo juz pojade.

54. Od Krakova sypana drozecka

♩ = 120

pol'ke

Od Kra- ko - va sy- pa - na dro- zec - ka,

sy- pa - la jo mo- ja ko ha - nec - ka, sy - pa-

la jo mo - ja ko - ha - nec - ka.

2. Ona jom sypala, ja jom muroval,
v ten cas jek še ze svom milom poznal.
3. Přisla do nas, šadla na lozecko,
ja jom prošyl o jedno pjorecko.
4. Ņeteľo ja gaval'yŕov mjala,
zadnemu jek pjorecko nedala.
5. Ani tobje, Jašicku moj, nedom,
bo če esce bardzo dobře ňeznom.
6. Kje če bedem bardzo dobře znala,
to či bedem pjorecka davala.
7. Kazdy vjecor, kazde ňedžeľecke,
co byš vjedžal, ze mas kohanecke.

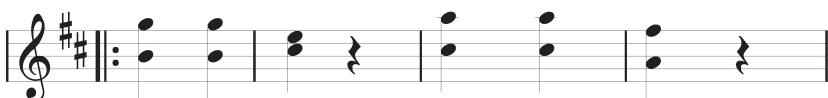

55. Pasala volki na Bukoviňe

$\bullet = 96$ pol'ka

Pa - sa - la vol - ki na Bu - ko - vi - ňe,
mja - la ze so - bom skřyp - ce je - dy - ne.

Špjy - va - la i gra - la,

ši- ve vol- ki, ši- vu - šin- ke, pa - sa - la.

- Pasla je, pasla, es potračyla,
coz ja nescensna bede robyyla.
I hodži i place,
kanys ja ze svoje volki zobace.
 - Kebyš mi Jašu tji volki znaťaz,
dala by jek či gembuše zaraz.
Jak zaraz, tak zaraz,
šedemđešont šedem razy, raz po raz.
 - Dala by jek či gembuše z henči,
ale še mama po šyňi krenči.
Džýfcyna, salajka,
obecala, a nedala, cyganka.

♩ = 115

56. Pod žel'onym javorem

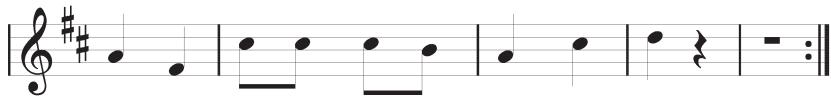
pol'ka

Pod že - ló- ny m ja - vo- rem, ja - vo- rem, sto- ji

lip- ka že- ló - na. A na tyj lip- ce, lip- ce že-

ló - ny j, tře ptas - ko - vje špjy - va - jo.

2. Ņebyli to ptaskove, ptaskove,
al'e gavaľyrove.
Tak ši uradzali o jednyj džycyňe,
kteremu še dostaňe.
3. Jeden movi: moja je,
drugi gvaři: daj Boze,
hej, a ten třeci: o, serdecko moje,
přecozeš mi tak smutne.
4. Jakos nimom smutne byč,
za starego kazo iš.
hoj, kazo, kazo, i namavjajo,
sama ňevjym, co robič.
5. A v tyj nasyj kumoře,
vypoščel'ane loze.
Hej, loze, loze, ftos na če spač bedže,
fteremu še dostaňe.
6. A ke bedže stary spal,
bodej raňa ředockal.
Al'e jak mlody, přešlicnyj urody,
zeby mu Bog zdrovja dal.

57. Povjydzze mi, povjydz

$\text{♩} = 100$

pol'ka

Po- vjydz- ze mi, po- vjydz, ty džyf- cy - no mo - ja,

kto ku to - bje ho - džyl, kje ja ňe - byl do - ma.

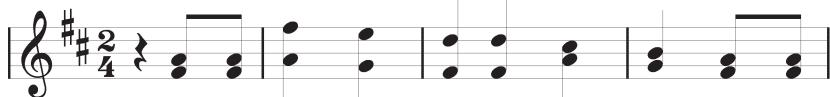
2. Hodžyl tu Krakovjan, i starsy brat jego,
i moj kohanecek, nevyrykom še go.
3. Povjydz ze mi, povjydz, ty džyfcyno moja,
co oni robjili, kje ja ňebyl doma.
4. Krakovjan kompacke, brat jego kolyske
a moj kohanecek pře mňe poščolecke.
5. Povjydz ze mi, povjydz, ty džyfcyno moja,
co oni jadali, kje ja ňebyl doma.
6. Krakovjan jad kure, brat jego genšine
a moj kohanecek pol'ove zvýřine.
7. Povjydz ze mi, povjydz, ty džyfcyno moja,
co oni pijali, kje ja ňebyl doma.
8. Krakovjan pijl pivo, brat jego pivecko
a moj kohanecek cervone vinecko.
9. Povjydz ze mi, povjydz, ty džyfcyno moja,
ka oni spavali, kje ja ňebyl doma.
10. Krakovjan na pjecu, brat jego pod pjecem
a moj kohanecek se mnom v poščolecce.
11. Povjydz ze mi, povjydz, ty džyfcyno moja,
cym še přikryvali, kje ja ňebyl doma.
12. Krakovjan portkami, brat jego gjacami
a moj kohanecek štyrma pjeřinami.

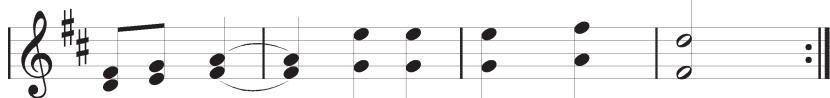
58. Rano, rano, raňušinko

♩ = 100

pol'ka

Ra - no, ra - no, ra - ňu - šin - ko, ra - no
Vy - ga - Ňa - la Ka - řa vol - ki, roz - vid -

po ro - ſe, ra - no po ro - ſe.
ňa - lo ſe, roz - vid - Ňa - lo ſe.

2. Kašu, Kašu, Kašulinko,
co za gošči mas, co za gošči mas.
Ke tak rano, raňušinko
volki vygaňas, volki vygaňas.
3. Kazala mi moja mama
carne sukňe syč, carne sukňe syč.
A ja sobje řemyšľala
zakonnicom byč, zakonnicom byč.
4. Bo ja mloda jak jagoda,
l'ubje dlugo spač, l'ubje dlugo spač.
Od vecora az do rana
hlopca calovač, hlopca calovač.
5. A v klaštoře žimne lože,
žimne pjěřinki, žimne pjěřinki.
Třeba stavač o polnocy
mlovič godžinki, mlovič godžinki.

59. Spala byk, spala

♩ = 106

pol'ka

Spa- la byk, spa - la, a - le ſe ſa - ma,
Jes - ce byk na to peš - nic - ke da - la,

s Pa- ſyn- kom Ma - ry - jom, s ja- ſo - lec - ka - ma.
ke - by ja s Pa - ſyn- kom Ma - ry - jom spa - la.

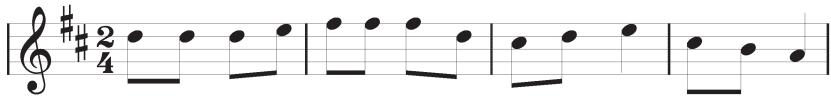
2. Džyfcyno koha če třek hlopakov,
džyfcyno, koha če třek hlopakov.
Jeden ma bogatstvo, drugi pjynknošč,
třeči ma vernošč i vzajemnošč.
3. Džyfcyno ſekohaj bogatego,
džyfcyno, ſekohaj zbyt ladnego
Bogatstvo i ladnošč, to pomiňe,
vjernošč, vzajemnošč ſezagiňe.

60. Tam na górze goral'cek

♩ = 100

pol'ka

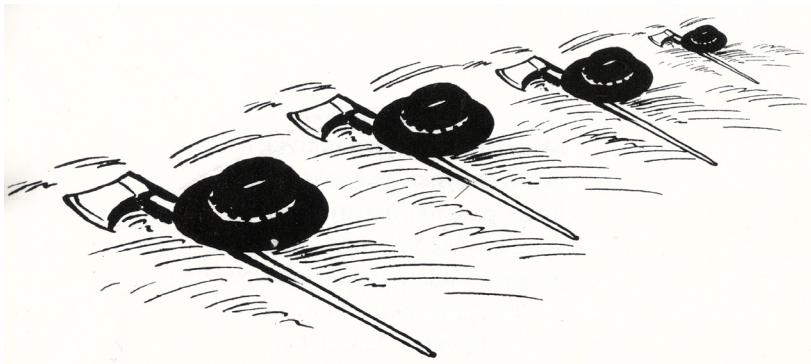

Tam na gó- ře gó- ra - l'e- cek gro- ma - da, gro- ma da,

zad- na še mi ſes- po- do- ba, tyl'- ko ta, tyl'- ko ta.

2. Upadla mi škyrecka do blota, do blota,
zadna še mi ſespodoba, tyl'ko ta, tyl'ko ta

61. Tam pod Glodofkom ve mlyňe

pol'ka

$\text{♩} = 116$

Tam pod Glo - dof - kom ve mly - ňe,

tam pod Glo - dof - kom ve mly - ňe,

po - pen - ka - ly tam, tam po - pen - ka - ly,

tam po - pen - ka - ly ka - mly - ňe.

2. Mlody mlynarcyk napravja,
ladne paňynki, paňynki ladne,
ladne paňynki namavja.
3. Namovjyl jedne, movi tak,
podžme kohanku, kohanku podžme,
podžme kohanku vandrovač.
4. Povandrovali v čemny ľas,
tutaj džyfcyno, džyfcyno tutaj,
tutaj džyfcyno spomni v raz.
5. Bijčes pjerony v čemny ľas.
Do myj džyfcyny, do myj džyfcyny,
do myj džyfcyny raz po raz.

62. Zabjyli Janicka v Segedyňe

♩ = 101

pol'ka

Za- bjy - li Ja- nic - ka v Se- ge - dy - ňe,

da- li go po- ho - vač na Bu - cy - ňe.

Pjor-ko mu rob- jy - li na Nim - ni - cy,

ko- suľ - ke mu sy - li na Bys - tři - cy.

Zvony mu zvoňly na Dombrovje,

vjonek mu uvjyli v Zubrohlavje.

Rektor mu zašpjyval z Čapešova,

džyfcyna plakala z Namjestova.

63. Žel'ony mostecek ugibaj še

J = 100

pol'ka

Že- l'o- ny mos- te - cek u- gi - baj še,

Že- l'o - ny mos - te - cek u - gi - baj še,

na nim tra - va roš - ňe, ňe - ko - ši še,

na nim tra - va roš - ňe, ňe- ko - ši še.

2. Keby ja ten mostek arendoval,
ňe tak byk go, ňe tak, vyfundoval.
3. Cervone i bjale rozy sadžyl,
ňejedne džyfcyne odprovadžyl.
4. Provadžyl, provadžyl az do mjasta,
nescenstna ta nocka, co me zasla.
5. Zasla me i zasla, i zabrala
a mňe na vojynke odeslala.

64. Fcera byla ředželicka

♩ = 166

valč

Musical notation for the first line of the song. The key signature is A major (three sharps). The time signature starts at 3/4. The melody consists of eighth notes and sixteenth notes. The lyrics are: Fce - ra by - la ře - dže - lic - ka.

Fce - ra by - la ře - dže - lic - ka
oz - bo - ťa - la me glo - vic - ka

Musical notation for the second line of the song. The key signature changes to A major (two sharps). The time signature changes to 2/4. The melody consists of eighth notes and sixteenth notes. The lyrics are: ca - ly Bo - zy džyň,

ca - ly Bo - zy džyň,
na ca - ly ty - džyň.

Musical notation for the third line of the song. The key signature changes to A major (two sharps). The time signature changes to 2/4. The melody consists of eighth notes and sixteenth notes. The lyrics are: Oz - bo - ťa - la, ře - pře - sta - ře, mo - je oc - ka

Oz - bo - ťa - la, ře - pře - sta - ře, mo - je oc - ka

Musical notation for the fourth line of the song. The key signature changes to A major (two sharps). The time signature changes to 2/4. The melody consists of eighth notes and sixteenth notes. The lyrics are: u - pla - ka - ne, ma - mic - ko mo - ja,

u - pla - ka - ne, ma - mic - ko mo - ja,

Musical notation for the fifth line of the song. The key signature changes to A major (two sharps). The time signature changes to 2/4. The melody consists of eighth notes and sixteenth notes. The lyrics are: bo - li me glo - va.

bo - li me glo - va.

65. Glemboka studžynka

♩ = 180

vačc

3/4

Glem- bo - ka stu - džyn - ka, glem - bo - ko

ko - pa - na a při ňyj Ka - šyn-

ka jak vy - ma - l'o - va - na.

2. Stala při studžynce, vode nabjyrala,
o svojim kohanku Jašynku myšlala.
3. Hodž bym če Jašinku len raz zobacyla,
to byk do studžynki za tobom skocyla.
4. Najppjrv byk zručyla ten bjaly vjonecek,
cok sobje uvjyla s tyk bjalyk rožicek.
5. Ņeskoce do čebje, studžynko glemboka,
zadal'eko do dna i žimna tam voda.
6. Pocaluje listek, syroki dembovy,
razem s pozdrovjeňem ruce go do vody.
7. Zaňyš go studžynko, do Jašinka mego,
povjydz mu ode mňe, ze cekom na ſego.

♩ = 175

66. Goral'ecka ja se

val'c

Go- ra - l'ec - ka ja se, go- ra - l'ec-

ka pev - ňe, ňe - vys - pje še v no-

cy, to še vys - pje ve dňe.

67. Od křacka do křacka

♩ = 150

val'c

3/4

Od křac- ka do křac - ka po lis - tec - ku,

po- vjydz mi, Ma- ry - šu, o vjo - nec - ku.

Ja či go ňe - vžon, a - ni ňe - u - krad,

tyl' - ko či Ma - ry - šu do vo - dy u - pad.

2. Upad mi vjonecek, upad mi, upad,
fto by mi go nasel, dalak byk dukat.
Dalak byk dukat, dala tařary,
fto by mi tyz nasel vjonecek stary.

3. Řebedžes, Maryško, vody nošič,
bo jij bedžes mjala v ocak dosyč.
Bedžes plakala i nařykala,
byla byk če racyj, ej, řeznala.

4. Řebedžes, Maryško, dřeva rombač,
bo še bedže samo o če lomač.
Poplaces řeraz, poplaces ředva,
poplaces ši ře sto, ře na sto krač.

5. Pod křackem dva gřibki l'ubajo še,
ja hlopec, ty džyfce, poberme še.
Hoč či tvoj vjonek upad do vody,
řestračis, Maryšu, svojyj urody.

♩ = 140

68. Pamjyntaj goral'u

val'c

Pa - mjyn - taj go- ra - l'u

o mi - lym ho - ta - řu,

pa - mjyn - taj, zeš go- ral'

i zeš v ob - cym kra - ju.

2. Ňezapomni nikdy milého hotařa
i pjynknyk pjosenek, co špjyval za mala.
3. I šylnyk zbojníkof, co v Tatrak šadali
a ľuptovskik panof zlota okradali.
4. Tego Janošika, co dovodžyl nimi,
tego ulapjyli při kohanyj v šyni.
5. Tego trá pamjyntač, gora'e kohaňe,
i ze najpjynkňyjse nase Tatry same.

69. Pod vysokim dembem

 $\text{♩} = 100$

val'c

$\begin{array}{c} \text{G} \\ \text{F} \end{array} \begin{array}{c} \sharp \\ \sharp \end{array} \begin{array}{c} 3 \\ 4 \end{array}$

Pod vy - so - kim dem - bem

sto - ji koň šod - la - ny

a pod tym dem - bem

Ja - ši - nek ko - ha - ny.

2. Jašinek kohany drobne lišče pise,
hudobna džyvcyna džyfcontko kolyse.

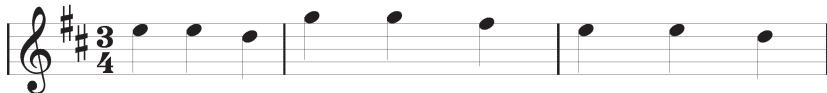
Poznámka: Ďalej text pokračuje ako v piesni č. 92, str.226.

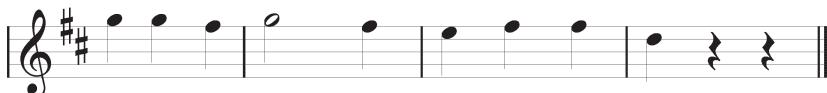
♩ = 150

70. Sla šyrotka ze vši

valč

Sla šy - rot - ka ze vši, po - šret - li

jo tře pši, po - šret - li jo tře pši.

2. Nimjal še kto pobrač,
[:šyrotecke ognac.:]
3. Poňezus še pobral,
[:šyrotecke ognal.:]
4. Dže idžes, šyrotko,
[:na svojyj matki grob.:]
5. Tam tri razy udři,
[:matka či še vzbudži.:]
6. Tři razy udrela,
[:matka še vzbudžyla.:]
7. Ktos tys to tam klope
[:na tym mojim grobe.:]
8. Ja vasa šyrotka,
[:vežniče me k sobe.:]
9. Cos tu bedžes jadla,
[:cos tu bedžes pjyla.:]
10. Te žemicke carne,
[:to se bede jadla.:]
11. A rošicke z ňeba,
[:to se bede pjyla.:]
12. Cos tu bedžes robič,
[:tu v tym čemnym grobe.:]
13. Idž ze ty, šyrotko,
[:ku svojyj macoše.:]
14. Ke me ona cese,
[:krev z varkockof čece.:]
15. Ke me ona myje,
[:po glove me bije.:]
16. A ke me oblocy
[:po žemi me vločy.:]
17. Tym svojim džečickom
[:kasecke vařyla.:]
18. A mňe šyrotecce
[:pjyliny pařyla.:]
19. Tym svojim džečickom
[:pjykne lozko stlala.:]
20. A mňe šyrotecce
[:paždžyre postlala.:]
21. Poslal či poňezus
[:dvok aňolof z ňeba.:]
22. Vžyňi šyrotecke
[:za zyva do ňeba.:]
23. Poslal či Poňezus
[:dvok satanof z pekla.:]
24. Vžyňi macošiske
[:za zyva do pekla.:]
25. Keby še mi Bok dal
[:na ten švjet povročič.:]
26. To by ja vedžala
[:šyrotkami řondžič.:]
27. Noski byk im myla
[:a tý brudy pjyla.:]

71. Šedžala cyganka

♩ = 180

val'c

Sheet music for "Šedžala cyganka" in 3/4 time, key of A major (two sharps). The melody consists of eighth-note pairs and quarter notes.

Še - dža - la cy - gan- ka po - za křa- kem.
Ten-skny - la džyf- cy - na za hlo- pa- kem.

Sheet music for "Šedžala cyganka" in 3/4 time, key of A major (two sharps). The melody consists of eighth-note pairs and quarter notes.

Ja byk či, cy - gan - ko, vro- zyč da-

Sheet music for "Šedžala cyganka" in 3/4 time, key of A major (two sharps). The melody consists of eighth-note pairs and quarter notes.

la, ke - byš mi prav- de po- ve- dža - la.

72. Z vjecora na vjecor

♩ = 170

val'c

Sheet music for "Z vjecora na vjecor" in 3/4 time, key of A major (two sharps). The melody consists of eighth-note pairs and quarter notes.

Z vje- co - ra na vje - cor ko - ly - se

Sheet music for "Z vjecora na vjecor" in 3/4 time, key of A major (two sharps). The melody consists of eighth-note pairs and quarter notes.

še tra - va, moj mi - ly ňe - pří-

Sheet music for "Z vjecora na vjecor" in 3/4 time, key of A major (two sharps). The melody consists of eighth-note pairs and quarter notes.

sel, pu - de ja tam sa - ma.

2. Přisla pod okjynko, tak še připatruje,
ze jej najmil'ejsy innom obejmuje.
3. Kje se obejmuje, řek se obejmuje,
kupje se tručizny, sama še otruje.
4. Tručizne kupjyla, sama še otrula,
pře jednego hlopca zivot utračyla.

73. Zagrajče val'ca

♩ = 160

val'c

Za- graj- če val' - ca, ko - hut ma jaj - ca,
ku- ra kur - cen - ta, po - če džyf - cen - ta.

74. Zašali gorale ovjes

♩ = 150

valč

3/4

Za- ša- li gó- ra - l'e o - vjes, o - vjes,

od kon- ca do kon- ca tak jest, tak jest.

Za - ša - li gó- ra - l'e pro - so, pro - so,

ňe - be - do ho - džy - li bo - so, bo - so.

2. Zašali gorale zyto, zyto,
od konca do konca syško, syčko.
Zašali gorale proso, proso,
ňebedo hodžyli boso, boso.

♩ = 100

75. A vy, staroščiny

veselna - ku cepeň

A vy, sta - roš - či - ny, co šče po - ro-

bjy - ly, co šče po - ro - bјy - ly, ke šče mlo-

de pa - ni kři - vo za - ce - pjy - ly, pjy - ly.

♩ = 156

76. Ke če bedo cepič

veselna - ku cepeň

Ke če be - do ce - pič, poz - ryj do

po - va - ly, ze - by two - je dže - či

car - ne oc - ka mja - ly.

77. Kto to tam, kto to tam

♩ = 100

vesel'na - při cepeň

Guitar Tab:

Kto to tam, kto to tam, na po - va - l'e pis - ka,

Guitar Tab:

dy to nas mlo- dy pan mlo- de pa- ni ščis - ka.

78. Oj, řevydom mlodyj pani

♩ = 100

vesel'na - při cepeň

Guitar Tab:

Oj, ře - vy- dom mlo- dyj pa- ni, oj, ře - vy- dom,

Guitar Tab:

ře- vy- dom, po - ke - l'a tu sta - roš - či - ny

Guitar Tab:

s go- řa - lec - kom ře - při - dom.

79. Po doliňe

♩ = 101

veselná

Musical notation for the first line of the song 'Po doliňe'. The key signature is B-flat major (two flats), and the time signature is common time (4/4). The melody consists of eighth and sixteenth notes.

Po do - li - ňe či - hi vet - řík po - výjy - va,

Musical notation for the second line of the song 'Po doliňe'. The key signature is B-flat major (two flats), and the time signature is common time (4/4). The melody consists of eighth and sixteenth notes.

uz še džyf- ce od ma - mic - ki od - býjy - ra,

Musical notation for the third line of the song 'Po doliňe'. The key signature is B-flat major (two flats), and the time signature is common time (4/4). The melody consists of eighth and sixteenth notes.

80. Tjy nase cepjarki

♩ = 80

veselna - ku cepeň

Musical notation for the first line of the song 'Tjy nase cepjarki'. The key signature is A major (no sharps or flats), and the time signature is common time (4/4). The melody consists of eighth and sixteenth notes.

Tjy na - se ce - pjar - ki ta - ke so

Musical notation for the second line of the song 'Tjy nase cepjarki'. The key signature is A major (no sharps or flats), and the time signature is common time (4/4). The melody consists of eighth and sixteenth notes.

jak lal' - ki. Dy o - ny vy - pjy - ly, dy o - ny vy-

Musical notation for the third line of the song 'Tjy nase cepjarki'. The key signature is A major (no sharps or flats), and the time signature is common time (4/4). The melody consists of eighth and sixteenth notes.

pjy - ly, po lit - ře go - řal - ki.

81. Cemuš taka zadumana

výjrhová

$\text{♩} = 80$

Ce - muš ta - ka za - du - ma - na,
 ce - muš ta - ka smut - na, ce - mu zej
 se, ty džyf cy - no, var - ko - ca ſe - ſpl'on - tla.

2. Ja ſespłontla, ja ſespłontla,
ſpłontala ſebede,
ino na tobje Jašinku
nařykala bede.
3. Ņenařykaj, ūnařykaj,
al'e ſama na ſe,
ja či gvařyl od pocontku,
ze ſeozenim ſe.
4. Tyš mi gvařyl, tyš mi gvařyl,
ja če ſesluhala,
priſla jedna čemna nocka,
rozumuk nimjala.

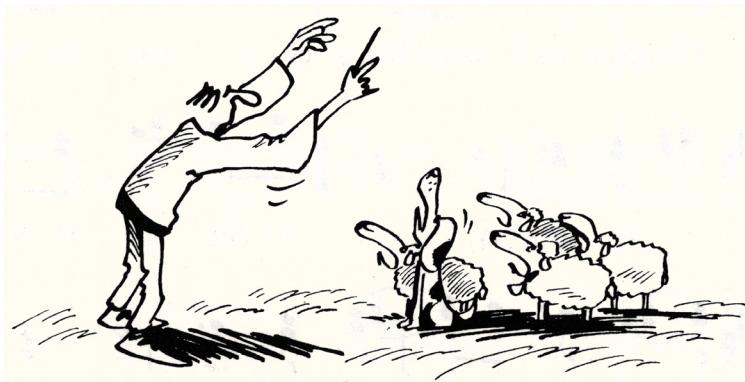

82. Co šče porobjyli hlopcy

výjryhova

♩ = 80

Hej, co šče po - rob - jy - li
hlop - cy ze sa - la - sa,
hej, ze šče da - li za - bič
jed - ne - go ju - ha - sa.

83. Co še stalo nove

vjyrhova

$\text{♩} = 90$

Co še sta - lo no - ve v tym lip-

tovs - kim dvo - ře, u - lap - jy - li Ja - no - ši - ka

s džyf - cy - nom v ku - mo - ře.

84. Či glodovscy hlopcy

vjyrhova

$\text{♩} = 70$

Či glo - do - vscy hlop - cy ma - li, ſne-

vy - ſo - cy, o - zbjy - li za - me-

cek, ſne - ce - ka - li no - cy.

♩ = 80

85. **Daj me, mamo, daj me**

vjyrhova

Hej, daj me, ma- mo, daj me, daj me,

daj me za l'e - šne - go.

Hej, mňe še spo- do - ba - la flin- te,

flin- tec - ka u ňe - go. ||

86. **Daj me, mamo, daj me**

vjyrhová

$\text{♩} = 54$

Hej, daj me, ma- mo, daj me, kje l'u - dže py-

ta - jo. Hej, kje l'e- li- ja kvit- ňe,

vte - dy jo tar - ga - jo.

$\text{♩} = 50$

87. **Goral'ecka ja se**

vjyrhová

Ej, go- ra - lec- ka ja se, v go- rak vy- ho-

va - na, ej, v go- raf - skik do - li - nak

be - de po - ho - va - na.

88. Góral'ęcki my se

$\text{♩} = 40$

vjyrhová

Ej, gó- ra - lęc - ki my se,
gó- ra - lęc - ki v ca - lęe. Ej, po - do-
me se ronc- ki na vy - so - kyj ska - lęe.

89. Góral'ska džyfcyna

$\text{♩} = 65$

vjyrhová

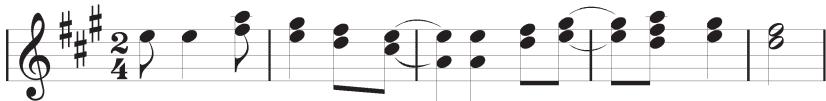
Gó-ral' - ska džyf- cy - na, hej, v lę-še za-
blon - dzy - la, nas- la ko - ži ro-
zek, hej, na nim za - trom - bŷjy - la.

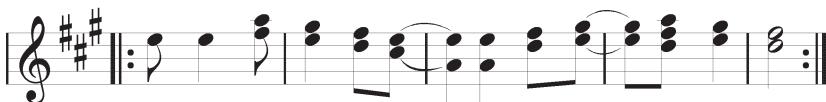
90. Gory nase, gory

♩ = 54

vjyrhova

Go-ry na- se, go- ry, ho- l'e na - se, ho- l'e,

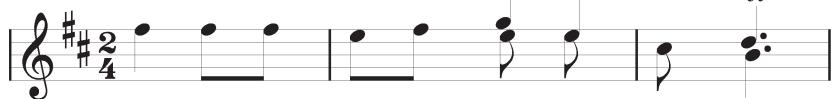
ktos vas roz- ve- se- li, jak ſe my go- ra - l'e.

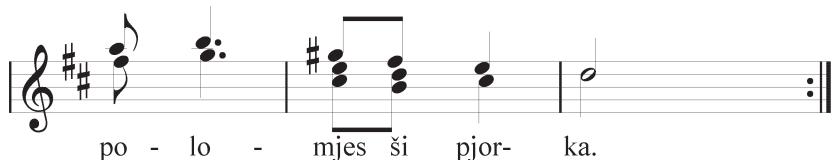
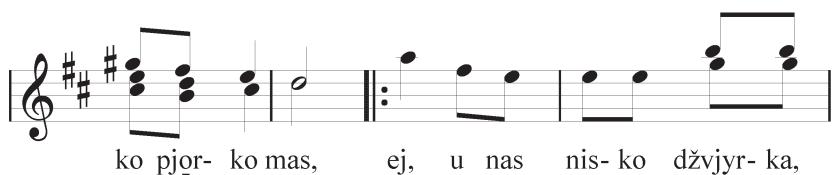
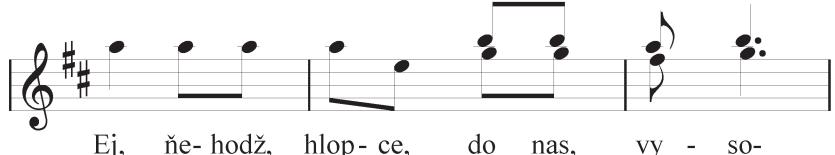
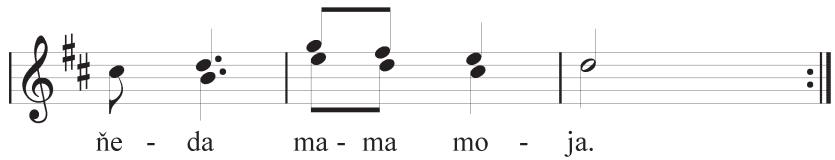
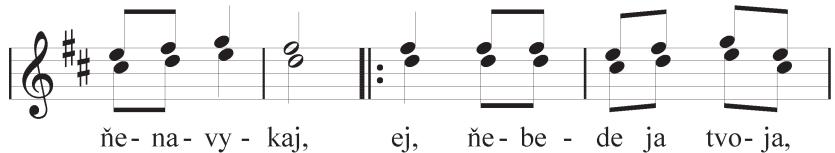
91. Ej, ňehodž, hlopce, do nas

♩ = 52

výjryhová

Ej, ňe-hodž, hlop-ce, do nas, a-ni

92. Idže Jaš popod l'as

vjyrhova

$\text{♩} = 76$

$\text{G, } \frac{3}{4}, \text{ major}$

I- dže Jaš po- pod l'as a ja go po - zna- la,

vy- vi- ja hus- tec - ke, co jeg mu jo da - la.

2. Vyvija, vyvija, drobne lišče pise,
hudobna džycyna džyfcontko kolyse.
3. Kolyse, kolyse i pocyna plakač,
ebo mi vjonek vroč, ebo mi go zaplač.
4. Vjonek či řevrocem, plačič či řemyšl'em,
šadňem na koňuša, pojadem za Visle.
5. Jajdze hlopce, jajdze, ino ne tutendy,
bo byš mi polomal v ogrodecku gřendy.
6. Ņetak ik polomjes, jako koňem zděpces,
umjal eš me zradžič, a teraz me řekces.
7. Dy ja če ſezradžyl, sama jše zradžyla,
i ta čemna nocka, coš po ſyj hodžyla.
8. Ņetak čemna nocka jako gořalecka,
huľalaš, pijalaš jak ne paňynecka.
9. Huľalaš, pijalaš i gravalas karty,
myšlalaš džyfcyno, ze to bedom zarty.
10. Huľalaš, pijalaš, syčko v Suhyj Goře,
stračylaš vjoneccek, nimas go na glovje.
11. Ņebyly to zarty, byla pravda ista,
ten hlopjec zradlivy, co za roncke ščiska.

♩ = 80

93. Idže bystra voda

vjyrhova

I - dže bys- tra vo - da, hej, ryb-

ki v ňyj ply - va - jo.

Tat - ry na- de všyst - ko, hej, go-

ra - lě špjy - va - jo.

94. Keby ja se mjala

vjyrhova

$\text{♩} = 84$

Hej, ke-by ja se mja - la ga- va - l'y- řa

pa - na, hej, to byk ſe- ho - džy-

la s gra- bja - mi do ſa - na.

95. Kolo ogrodecka

vjyrhova

$\text{♩} = 40$

Ej, ko- lo o - gro- dec- ka, ko - lo že- l'o-

ne - go, ej, i - do hlop- cy z voj - ny,

ne - vid - no mo - je - go.

♩ = 76

96. Koňuš ošodlany

vjyrhovč

Ko- ňuš o- šo - dla - ny,
Ko- mus če, džyf - cy - no,

tře - ba be - dže je - hač.
ko - mus če za - ňe - hač.

♩ = 70

97. Lěčaly goneckeji

vjyrhovč

Lě- ča- ly gon- sec - ki na- po - ly s kaf - ka - mi,

dy še po - mjy - sa - ly Pol' - ki s O - raf - ka - mi.

98. Mamko moja, mamko

vjyrhova

 $\text{♩} = 70$

Mam - ko mo - ja, mam - ko, daj me,

daj me za l'e - šne - go, mňe še spo - do-

ba- la flin - te, flin - tec- ka u ňe - go.

99. Na Vojtovyj roli

vjyrhová

 $\text{♩} = 140$

Na Voj - to - vyj ro - li stu - džy- nec-

ka sto - ji. Ňe - vi - dač, Ňe - vi-

dač, lad - nyj džyf - ki mo - jyj.

2. A cy še me bojis a cy še me vstydžis?
Ke do mojej studňe po vode ľehodžis.
3. Co bym še če bala, abo še vstydžyla.
Dy ja bym do studňe za tobom skocyla.

100. Ňejedna, Ňejedna

♩ = 70

výhrhova

Ne- jed - na, Ňe - jed- na, ga- lon - zec-
ka v ľe - še. Jed - na še u-
ni- zy, dru- ga še pod - Ňe - še.

101. Orava, Orava

vjyrhovə

♩ = 60

O- ra - va, O - ra - va, hej,

smut- na ješ by - va - la.

Hľyb še tu za - kon - cyl, hej,

vo- da za - cy - na - la.

2. Džiš Orafcom dobré,
hej, Orafcom vesolo.
Ojczyna nas tuli,
hej, zarobkov řemalo.

102. Osmutňaly gory

výryhova

♩ = 46

O- smut - Ňa - ly go- ry, ke ju - ha-

ši zy - šli, při - šli se po - če- syč

ko - ha - nec - ki ze vši.

103. Ovjecki v kosaře

♩ = 80

vjyrhová

Hej, o- vjec - ki v ko - sa- ře
ňe-

do - jo - ne jes - ce,

hej, ba- ca při džyf - cy- ře, ju-

ha - som še řek - ce.

104. Ozl'ygaj še gloše

$\text{♩} = 80$

vjyrhova

Hej, o - zl'y - gaj še glo - še

sy - ro - ko po le - še,

hej, ňek še moj glo - ši - cek

do Ja - nic - ka ňe - še.

105. Pašče še krovicki

vjyrhová

♩ = 100

Paš- če še kro - vic - ki na že - l'o- nyj

lon - ce, bo vas ſne - be - de

pas, i - no dva me - ſon - ce.

2. Pašče še krovicki, ofce i barany,
[:bo idže za vami pastyř porombany.:]

106. Pol'ana, pol'ana

vjyrhová

♩ = 70

Musical notation for the first line of the song. The key signature is A major (three sharps). The time signature is 2/4. The melody consists of eighth and sixteenth note patterns.

Hej, po - l'a - na, po - l'a - na,

Musical notation for the second line of the song. The key signature is A major (three sharps). The time signature is 2/4. The melody continues with eighth and sixteenth note patterns.

ta - tu - šo - va ca - la.

Musical notation for the third line of the song. The key signature is A major (three sharps). The time signature is 2/4. The melody continues with eighth and sixteenth note patterns.

Hej, ňe - raz ja se na ďuj

Musical notation for the fourth line of the song. The key signature is A major (three sharps). The time signature is 2/4. The melody continues with eighth and sixteenth note patterns.

zgra - bo - va - la sa - na.

107. Povjydz mi Dunaju

vjyrhova

$\text{♩} = 70$

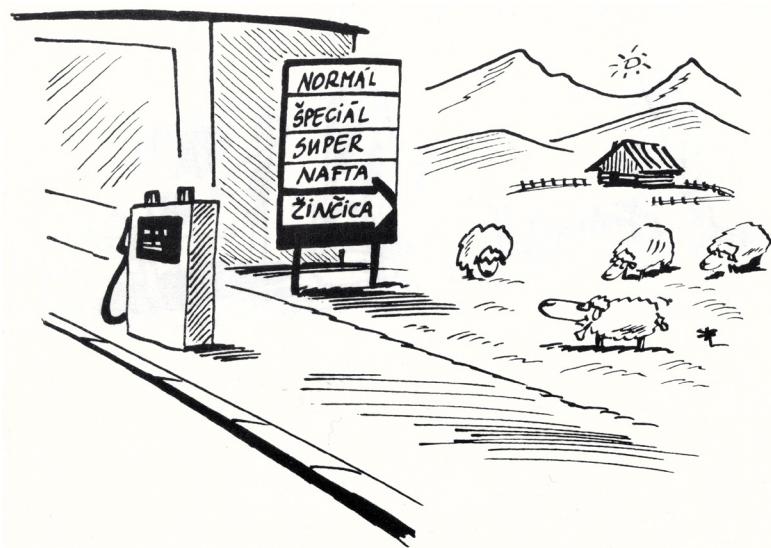
$\frac{3}{4}$

Po- vjydz mi Du - na - ju i ty bys-

tra vo - da, cy še uz vy-

dač mom, cy me es - ce sko - da.

Music notation: Treble clef, key signature of three sharps, 3/4 time. The lyrics are written below the notes, corresponding to the musical phrases.

♩ = 76

108. Spod tego javora

vjyrhova

Spod te - go ja - vo - ra vo- da če - ce,
spod te - go ja - vo - ra vo- da če - ce,
uz me ten moj mi - ly, uz me ten moj
mi - ly, uz me ňek - ce.

109. Špjyvala by ja se

♩ = 126

vjyrhova

Špjy-va - la by ja se, špjy-va - la, špjy-va - la.
Kje-by mi mo-ja mač ro-bič ňe - ka-za - la.

2. Aľe mi, moja mač, robič nakazuje.

[:Mňe še od roboty moj glošicek psuje.:]

110. V l'eše jek urosla

vjyrhova

$\text{♩} = 70$

$\text{G, } \frac{2}{4}$

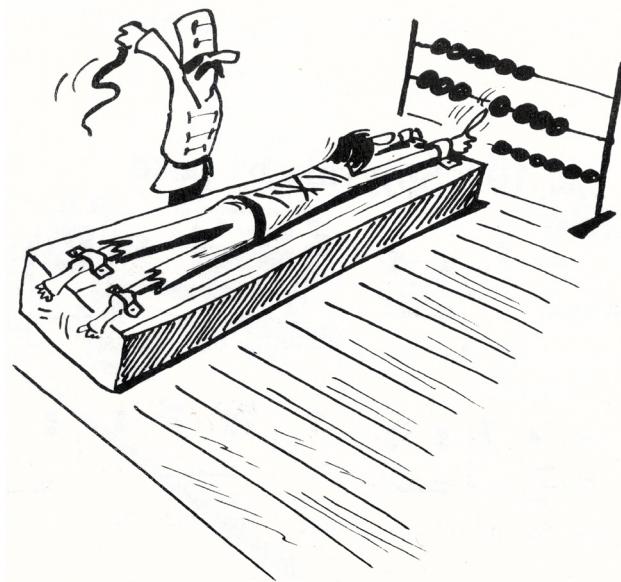
V l'e- še jek u - ros - la, v l'e - še

$\text{G, } \frac{2}{4}$

be - de spa - la. Ži - mne- go vja- ter-

$\text{G, } \frac{2}{4}$

ku ſe - be - de ſe ba - la.

111. V žel'onyj ubocy voda čece
v jyrhova

$\text{♩} = 76$

$\frac{\text{#}}{2}$

V že- l'o - nyj u - bo - cy vo - da če - ce,

$\frac{\text{#}}{4}$

v že- l'o - nyj u - bo - cy vo - da če - ce,

$\frac{\text{#}}{||:}$

uz me ten moj mi - ly, uz me ten moj

$\frac{\text{#}}{||:}$

mi - ly, uz me ňek - ce.

1. [:Spod tego javora voda čece,:]
[:pojdze džyfce ku mňe, pojde džyfce ku mňe, napijes še.:]
2. [:Ñebudem, Janicku, ñebudem pič,:]
[:bo bystra vodžicka, moje krasy z l'icka mogla by zmyč.:]
3. [:Pojdze, džyfce, ku mňe, ňeboj ze še,:]
[:ucalujem l'icka, bo mňe šibeňicka ceka v l'eše.:]
4. [:Ñek ze če tam ceka, Janicku moj,:]
[:moje krasne l'icka vykupjom Janicka i bedžes moj.:]
5. [:Ñepomozom l'icka, ani krasa,:]
[:bo jest okradzone, moje džyfce drogje, bank i kasa.:]

112. Vejze me, sokol'e

vjyrhova

♩ = 80

Vej - ze me, so - ko - l'e,

pod skři - del - ko svo - - je.

Za - ňyš me v te stro - ne

skył' ko - ha - ňe mo - je.

113. Vidži Bog, da li Bog

♩ = 42

vjyrhova

Vi- dži Bog, da li Bog, zek če ře - poz- na-
la, dys by ja či by - la o - tvo-
řič ka- za - la, hej, o - tvo - řič ka- za - la.

114. Dobře še ten baca ma

♩ = 94

zbojecki

Do- bře še ten ba- ca ma, co na vjyrs- ku
ko - sar ma, ko - li - bec - ke v do- lin - ce
a fra - jyr - ke v dže - džin - ce.

115. Ja pojde v l'as

zbojecki

$\text{♩} = 100$

Ja poj - de v l'as, pjor- ko še mi

li- go - ce. Ka za - romb - ne ču- pa - zec- kom,

tam mi vo - da bul' - ko - ce.

Sheet music for three stanzas. The first stanza has two measures. The second stanza starts with a repeat sign and has four measures. The third stanza ends with a repeat sign.

116. Podžme hlopcy

zbojecki

♩ = 76

Podž- me hlop- cy, podž- me zbi - jač,

bo ni - mo - me za - co pi - jač.

Hej, bo še nom za - cy - na bu - cy-

na roz - vi - jač, bu - cy - na roz - vi - jač.

2. Poberme ši čupazecki,
poňehajme kohaneckki,
hej, flintecki na ramje,
podžme na jeľeňe,
podžme na jeľeňe.
3. Šedem rockof me zbijali,
na osmy nas polapali,
hej, veľka haňba na nas,
ze me še im dali,
ze me še im dali.

117. Za górami, za dolami

♩ = 120

zbojecki

Za gó- ra- mi, za do- la- mi, za l'a - sa - mi
po- bby- li še dva gó- ra- l'e s ču- pa - ga - mi.

Dva gó- ra - l'e, ře- bij - če še,

ma gó- ral'- ka dva var- koc- ki po - džyl'- če še.

pokračovanie textu piesne č.118

6. Zalomjyl rence i vzdyha,
droga moja, povedžal sc̄iha.
Bo džyfce opuščič třeba,
dľa hľeba paňe, dľa hľeba.
Góralu, cy či ňe zal',
góralu, vroč še do hal'.

Táto pieseň bola po dlhé roky záverečnou piesňou súboru Goral, s ktorou sa súbor lúčil s publikom.

118. Goral'u, cy či ňe zal'

♩ = 74

The musical score consists of five staves of music. The first staff starts with a rest followed by a dotted half note. The lyrics are: Go- ra - l'u, cy či ňe zal', Švjyr- ko - vyk l'a - sov i hal', od- ho- džič od stron oj - cyz - ny. i tyk po- to- kov pře- cys - tyk. Go- ra - l'u, cy či ňe zal', go- ra- l'u, vroč še do hal'. The second staff begins with a dotted half note. The third staff begins with a dotted half note. The fourth staff begins with a dotted half note. The fifth staff begins with a dotted half note.

2. I goral' na gory spožyal,
i lzy renkavem učyral.
I gory opuščič třeba,
dľ'a hľeba, paňe, dľ'a hľeba.
Goral'u, cy či ňe zal',
goral'u, vroč še do hal'.
4. I goral' jak džecko place
možno juz ňezobace.
Švjyrkovyk l'asof i hal',
plac sobje, goral'u, plac.
Goral'u, cy či ňe zal',
goral'u, vroč še do hal'.
3. Goral'u vroč še do hal',
bo tam ostali ojcovje.
Ke pudžes v daľekí kraj,
kto šnimi bedže, to kto vje.
Goral'u, cy či ňe zal',
goral'u, vroč še do hal'.
5. Vžon goral' ze sobom skřipce,
převloki svoje i krpce.
I posel v daľekí kraj,
graj sobje, goral'u, graj.
Goral'u, cy či ňe zal',
goral'u, vroč še do hal'.

Niekoľko poznámok autora ku vzniku publikácie

Pri pohľade na prekrásny goralský kroj si uvedomujem aj to, že aj v našich obciach Hladovka a Suchá Hora je ľudová kultúra na ústupe. Vytrácajú sa zvyky, piesne i tance. Myšlienka pomôcť pri zachovaní týchto tradícií i pre budúce pokolenia ma priviedla k tomu, aby som sa pokúsil zozbierať a vydať v textovej i notovej podobe čo najviac piesní. Inšpiráciou i východiskom mojej práce sa stala práve zbierka goralských piesní mojich rodičov. Počas svojej práce s deťmi zapísali alebo zozbierali stovky textov - *špjyvek*. Tieto zápisu som začal dopĺňovať o ďalšie texty i notový zápis - *noty*.

Pri spracovaní notového zápisu som možno použil aj niektorý z netradičných zápisov, ktorý sa v bežnej transkripčnej práci nepoužíva. Zámerne je väčšina piesní zapísaná v tradičnej D - durovej notácii, hoci, ako už vieme, ladenie goralskej muziky je o poltón vyššie. Tempá sú orientačné a platia len pri speve piesní.

Mnohé piesne sa dajú zapísat viacerými spôsobmi s rozdielnym taktovým delením melodických fráz a pod. (Sú uvedené príklady rôznych melódii.) Notový zápis je urobený podľa vlastných i zapožičaných amatérskych magnetofónových nahrávok.

Snažil som sa urobiť čo najpresnejší zápis bez akýchkoľvek úprav.

Interpretov pri notovom alebo textovom zápisе neuvádzam zámerne, pretože niektoré piesne sú, alebo v určitom období boli tak známe, že sa v rovnakej podobe vyskytovali takmer u všetkých interpretov (v zápisoch členov detského folklórneho súboru alebo amatérských magnetofónových nahrávkach).

Je škoda, že nemôžem uviesť mená všetkých zapisovateľov. Boli to členovia folklórnych súborov, ich rodičia, účastníci goralských svadieb a pod. V zápisoch však tieto konkrétné údaje neboli uvádzané. Chýbal dátum narodenia, bydlisko, čas zápisu a podobne.

Aj rozdelenie piesní do jednotlivých skupín pravdepodobne nevyhovuje zaužívaným zvyklosťiam. Texty sú rozdelené len čiastočne a notový zápis piesní je rozdelený približne podľa druhu tanca alebo príležitosti, pri ktorej sa pieseň používala.

Presné zaradenie piesní by bolo asi dosť problematické, pretože jednotlivé texty piesní sa môžu spájať s viacerými (ľubovoľnými) melódiami úplne voľne podľa momentálnej nálady interpreta a pod.

Na záver uvádzam aspoň niekoľko mien interpretov alebo zapisovateľov piesní.

obyvateľia Hladovky

		obyvateľia Suchej Hory
Baleková Anna	19.3.1912	Drahulová Anna
Brnušák Ľubomír	28.3.1965	Grofčíková Iveta
Brnušáková Mária	24.4.1940	Harmata Jozef
Bugaj Karol	25.6.1930	Harmatová Helena
Hubjaková Emília	28.12.1938	Harmatová Janka
Hutlas Karol	7.11.1907	Harmatová Mária
Chovančáková Mária	3.8.1923	Harmatová Mária
Chovančáková Veronika	20.5.1903	Harmatová Veronika
Jašová Rozália	10.11.1906	Chovančák Karol
Jedličková Daniela	11.6.1967	Jurčiová Anna
Masláková Daniela	27.6.1937	Motýl Augustín
Masláková Daniela	9.2.1977	Motýl Milan
Motýl Augustín	8.7.1939	Petreková Marianna
Motýl Milan	27.4.1965	Rafáčová Rozália
Petreková Marianna	30.1.1965	Škvareková Albína
Rafáčová Rozália	13.8.1904	Harmatová Anna
Škvareková Albína	13.5.1940	Hutlas Karol
Harmatová Anna	1943	Kovalčák Štefan
Hutlas Karol	1929	Kozerová Angela
Kovalčák Štefan	1930	Kubica Jozef
Kozerová Angela	1944	Škvarek Matej
Kubica Jozef	1926	Šprlák Jozef
Škvarek Matej	1925	Kubicová Mária
Šprlák Jozef	1942	
Kubicová Mária	1921	

Všetkým, aj tým, ktorí tu nie sú spomenutí a podielali sa na interpretácii a zápisoch patrí srdečné poděkovanie.

Použitá literatúra

Andrej Kavuljak: Historický miestopis Oravy.
Vydavateľstvo SAV Bratislava 1955

Júlia Dudášová-Kriššáková: Goralské nárečia. Odraz slovensko-poľských
jazykových kontaktov na fonologickej rovine.
Vydavateľstvo SAV Bratislava 1993

Jana Dvončová, Gejza Jenča, Ábel Kráľ: Atlas slovenských hlások.
Vydavateľstvo SAV Bratislava 1969

Oľga Kajanová-Schulzová: Úvod do fonetiky Slovenčiny,
Bratislava SPN 1970

Rudolf Krajčovič: Slovenčina a slovanské jazyky I.
Bratislava SPN 1974

Pravidla slovenského pravopisu. Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV,
Bratislava SAV 1991.

Ábel Kráľ: Pravidlá slovenskej výslovnosti.
Bratislava SPN 1988

vdp. Chrašč. Kronika farnosti (rukopis) a ostatné rukopisy farského archívu.

OBSAH

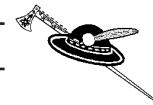
Goralské nárečie Hladovky a Suchej Hory a transkripcia	6
Hladovka	9
Znak Hladovky	11
Suchá Hora	12
Znak Suchej Hory	13
Dejiny farnosti	14
Škola	15
Ľudové staviteľstvo	15
Kroje	16
Zamestnanie ľudu	18
Spracovanie ľanu	18
Výroba súkna	19
Výroba krpcov	19
Rodinné zvyky	
<i>Vařeňe</i> - pytačky	20
<i>Vesel'e</i> - svadba	20
Regrúti	24
Výročné zvyky	
Páračky a priadky	25
Niekol'ko príbehov z páračiek, či priadiok	25
Prečo sa z čučoriedok nikto nenaje?	27
Prečo prší, ked' ľudia kosia?	27
Prečo chlapi fajčia?	28
Svätý Peter a slivky	28
Ďalšie zvyky	
Na Luciu	28
Mikuláš	29
Vianoce	
Betlehemci	29
Nový rok	30
Niekol'ko Novoročných vinšov	30
Modlitby	32
<i>Ñesopust</i>	34
Vynášanie smrty	34
1. Hora horí	34

Veľká noc	36
Veľkonočný pondelok	36
Máje	37
Odpust - hody	37
Porekadlá	37
Povery	38
Uspávankys	38
Kultúra	39
Dychová hudba	39
Pokračovatelia v šírení ľudovej kultúry	40
Spev, muzika a tanec	42
Hudba	44
Najznámejší muzikanti	45
Detské hry	47
<i>Na vyklepovane</i>	49
<i>Na čotke</i>	49
Ďalšie hry	
<i>Hyč kocurku mys</i>	51
<i>Gadaj, gadaj, gaduľa</i>	51
<i>Vidžis to</i>	51
<i>Na dupe</i>	52
<i>Která deska pošredňa</i>	52
Slovná hračka	52
Vycítankys	53
Básničky	53
Prekáračky	54
2. A, a, a, kotki dva	55
3. Zašvijč ze mi slonecko	55
Piesňová časť	
Špajvki - texty piesní	
Svadobné	56
Na krštinách	72
Pastierske	73
K muzike	80
Vojenské a regrútske	83
Pijanské	84
Ostatné piesne	86

4. A ja vidžal na ogrodže	162
5. Bez potocek gonski gnala	162
6. Kjeby ja se vjecnom drobjyl	163
7. Ona za mnom do pšenicki	163
8. Povjydz, povjydz, ſeboj ſe	164
9. Povjydz, povjydz, ſeboj ſe	164
10. Stoze jedna, stoze dvje	165
11. V leſe gríby	165
12. Vcera hrali, džiſaj grajo	166
13. Za potocek, za žeľony	166
14. Ani ſe mi, džycyno	167
15. Cemus ty džycyno	168
16. Džycyno cyjaſik	168
17. Slonecko uz vyslo	169
18. Dom či, Jaſu, potym	170
19. Ej, gory nase, gory	171
20. Hej, Janicku, ſebij ze mňe	171
21. Hej, goral' piye	172
22. Hej, povjydzze mi, povjydz	173
23. Janicku moj, serdecko	173
24. Javoře, javoře	174
25. Keby ſe mi grali	174
26. Křeſni moji, křeſni	175
27. Maļučki ja ſe	175
28. Na Glodofce dobré	176
29. Nic me tak ſečes	176
30. Nik ſevjy, nik ſevjy	177
31. Hej, ſebede, ſebede	177
32. Pocos vy muzycy	178
33. Poplaces džycyno	178
34. Povjydzze mi povjydz	179
35. Regl'e moje, regl'e	179
36. Stary ja, stary ja	180
37. Sytke zonicki	180
38. Uz ſe ſežel'eni	181
39. V Džadušovym dvoře	181
40. Z Oravskego zamku	182

41. Zagrajče muzycy	182
42. Zagrajče muzycy	183
43. Carna ja se carna	183
44. Čiky i pogodny	184
45. Do dňa, do dňa, do dňa	185
46. Dobry vjecor, moja ľuba	186
47. Dvanašče jaňolkof	187
48. Hojdana, hojdana	189
49. Hustecka	190
50. Keľusecku moj kohany	191
51. Kolo mego ogrodecka	192
52. Ňedaľeko mlacaski	193
53. Od Babyj gory jado Mazury	194
54. Od Krakova sypana drozecka	195
55. Pasala volki na Bukoviňe	196
56. Pod žel'onym javorem	197
57. Povjydzze mi, povjydz	198
58. Rano, rano, raňušinko	199
59. Spala byk, spala	200
60. Tam na goře goralecek	201
61. Tam pod Glodofkom ve mlyňe	202
62. Zabjyli Janicka v Segedyňe	203
63. Želony mostecek ugibaj še	204
64. Fcera byla nedželicka	205
65. Glemboka studžynka	206
66. Goral'cka ja se	207
67. Od kŕacka do kŕacka	208
68. Pamjyntaj goral'u	209
69. Pod vysokim dembem	210
70. Sla šyrotka ze vši	210
71. Šedžala cyganka	212
72. Z vjecora na vjecor	213
73. Zagrajče val'ca	213
74. Zašali goral'e ovjes	214
75. A vy, staroščiny	215
76. Ke če bedo cepič	215
77. Kto to tam, kto to tam	216

78.	Oj, řevydom mlodyj pani	216
79.	Po doliňe	217
80.	Tjy nase cepjarki	217
81.	Cemuš taka zadumana	218
82.	Co še porobjyli hlopcy	219
83.	Co še stalo nove	220
84.	Či glodovscy hlopcy	220
85.	Daj me, mamo, daj me	221
86.	Daj me, mamo, daj me	222
87.	Goral'cka ja se	222
88.	Goral'cki my se	223
89.	Goral'ska džycyna	223
90.	Gory nase, gory	224
91.	Ej, řehodž, hlopce, do nas	225
92.	Idže Jaš popod l'as	226
93.	Idže bystra voda	227
94.	Keby ja se mjala	228
95.	Kolo ogrodecka	228
96.	Koňuš ošodlany	229
97.	Lecaly gonnecki	229
98.	Mamko moja, mamko	230
99.	Na Vojtovyj roli	230
100.	Nejedna, nejedna	231
101.	Orava, Orava	232
102.	Osmutňaly gory	233
103.	Ovjecki v kosaře	234
104.	Ozlygaj še gloše	235
105.	Pašče še krovicki	236
106.	Poľana, Poľana	237
107.	Povjydz mi Dunaju	238
108.	Spod tego javora	239
109.	Špjyvala by ja se	239
110.	V leše jek urosla	240
111.	V želonyj ubocy voda čece	241
112.	Vejze me, sokoľe	242
113.	Vidži Bog, da li Bog	243
114.	Dobrě še ten baca ma	243

115. Ja pojde v ľas.....	244
116. Podžme hlopecy	245
117. Za gorami, za dolami.....	246
118. Goraľu, cy či ňe zaľ.....	247
Niekoľko poznámok autora ku vzniku publikácie	248
Použitá literatúra	250

Zostavil, spracoval a vydal: Miroslav Jurčí,
027 13 Hladovka 198

Notový zápis: Miroslav Jurčí
Korektúra notového zápisu: Peter Kučka
Sadzba, graficka úprava, ilustrácia: Miroslav Jurčí
Foto: Jozef Gajniak
Kreslil archív súboru Goral
Tlač: Jozef Dulka
Vydanie 1. Tlačiareň Kubík, Námestovo

Texty neprešli jazykovou úpravou.

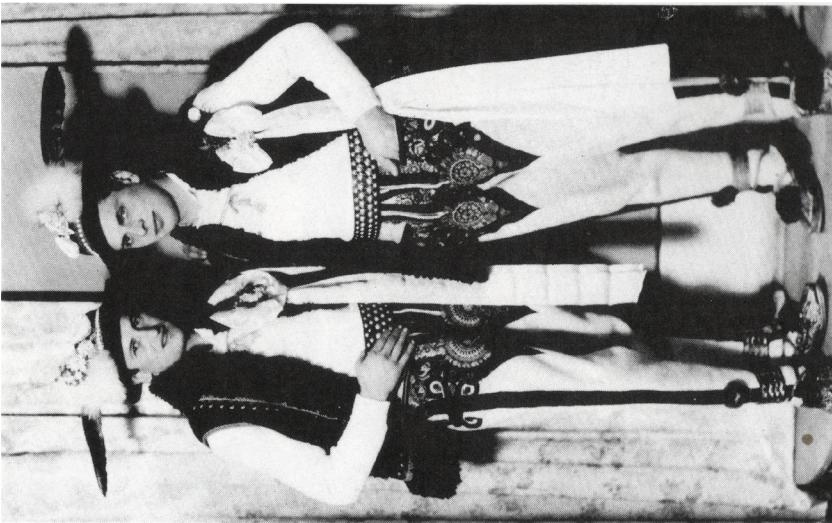
ISBN 80-85666-09-X

Obrazová príloha

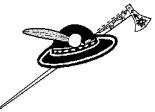

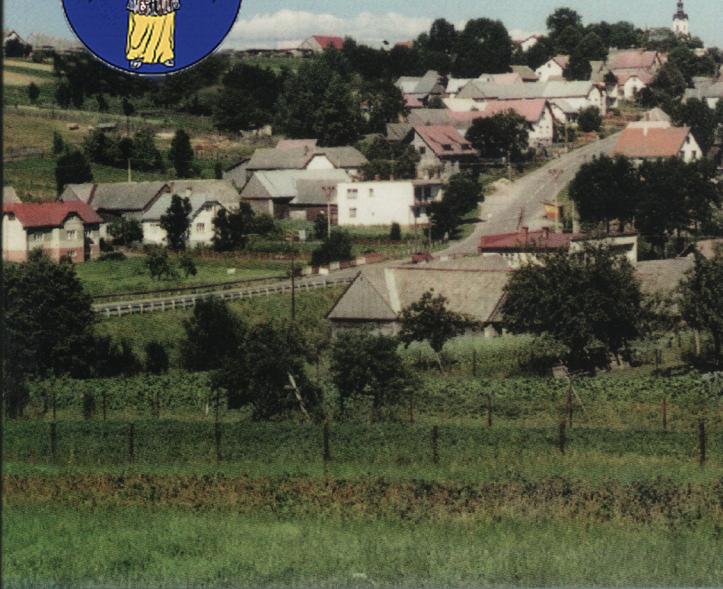

Hladovka

Suchá Hora

